

**សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច**

របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យម

កម្មសិក្សាពីថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

ឈ្មោះស្ថាប័ន៖ **ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ**

តាក់តែងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ **ឃឹម ឌីត្រី**
ស្រស់ លីហៀង

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក **សួន ចំរើន**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ
ជំនាន់ទី ១៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៦
ឆ្នាំសរសេររបាយការណ៍ ២០១៩

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ ឃឹម ឌីទ្រី ភេទ ប្រុស និងខ្ញុំបាទឈ្មោះ ស្រស់ លីហៀង ភេទ ប្រុស ជានិស្សិត ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ជំនាន់ទី ១៣ ឆ្នាំទី៤ នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ។

សូមគោរព ថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ

លោកឪពុក ឃឹម សម្បត្តិ អ្នកម្តាយ ឈិន ទូច និង លោកឪពុក រិន ស្រស់ អ្នកម្តាយ រុន សុខធា ដែលបានផ្តល់កំណើត ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា អប់រំប្រៀនប្រដៅ និងទំនុកបម្រុងគ្រប់ បែបយ៉ាងទាំងផ្នែករូបរាងកាយ និងកំលាំងចិត្តដល់កូនតាំងពីតូចរហូតបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ។ លោកទាំងពីរតែងតែខិតខំដោយមិនខ្លាចការនឿយហត់ និងមិនរុញរាមួយគ្រាណាឡើយ ដើម្បី ផ្តល់នូវសេចក្តីស្រលាញ់ ផ្តល់នូវកម្លាំងចិត្ត និងខិតខំស្វែងរកនូវអ្វីដែលល្អមកឲ្យកូនដែលមិនចេះ បាត់បង់នោះគឺចំណេះវិជ្ជា និងដើម្បីឲ្យកូនបានក្លាយជាមនុស្សល្អ និងមានចំណេះដឹង ។

- ❖ ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ លោកសាកលវិទ្យាធិការរង លោកសាកលវិទ្យាការរង លោក- លោកស្រីប្រធាន-អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់ លោក-លោកស្រីប្រធានការិយាល័យព្រមទាំង លោក-លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ និងបុគ្គលិកមន្ត្រីរាជការទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទ នីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំង ចិត្តក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀនយើងខ្ញុំ។
- ❖ លោកសាស្ត្រាចារ្យ សួន ចំរើន ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ សរសេររបាយការណ៍បញ្ចប់ ការសិក្សានេះ ដែលលោកបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ និងមមាញឹកមិនខ្លាចនឿយ ហត់ ក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញផ្លូវ និងជួយជ្រោមជ្រែងយ៉ាងក្លៀវក្លាវ ទើបពួកយើងទាំងពីរអាច សម្រេចបាននូវការចងក្រងឯកសារស្រាវជ្រាវដ៏មានតម្លៃនេះបាន។
- ❖ លោកនាយក អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ព្រមទាំងបុគ្គលិកគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ ដែលបានផ្តល់ ឱកាសជួយសម្របសម្រួលនឹងផ្តល់នូវពេលវេលាដ៏មមាញឹក ដើម្បីផ្តល់បទសម្ភាសន៍ក្នុង ការធ្វើកម្មសិក្សាអស់រយៈពេល១ខែកន្លងមកនេះ។ ជាពិសេសក៏សូមអរគុណដល់លោក ប្រធានផ្នែកឥណទាន ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃជួយផ្តល់ជាយោបល់នឹង ឯកសារផ្សេងៗទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទរបស់យើងខ្ញុំ។

នៅទីបញ្ចប់នេះ យើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធិពរជ័យជូនដល់លោកអ្នកដែលមានគុណទាំងអស់ឲ្យជួប ប្រទះនូវពុទ្ធិពរទាំងប្រាំប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងបដិភាណៈកុំបីឃ្លាងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ជាក្រុមនិស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រ
សេដ្ឋកិច្ច ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ជំនាន់ទី១៣ ឆ្នាំទី៤ បានរៀបចំចងក្រង
របាយការណ៍ចុះកម្មសិក្សា ក្រោមប្រធានបទ “ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យម របស់
ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ីសាខាដូនពេញ ” ក្នុងគោលបំណងពង្រីក ចំណេះដឹង និងស្វែង
យល់ឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅលើមុខវិទ្យា ធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ចំពោះការចុះកម្មសិក្សា នេះ
មានគោលបំណងចម្បងក្នុងការប្រើប្រាស់ទ្រឹស្តីដែលធ្លាប់បានសិក្សានឹងស្រាវជ្រាវកន្លងមកជៀប
និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ធនាគារ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា របាយការណ៍ចុះកម្មសិក្សានេះនឹងចូលរួមចំនែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ
អប់រំដោយផ្តល់នូវឯកសារសម្រាប់សិស្សនិស្សិត ឬអ្នកដែលមានបំណងពង្រីកចំណេះដឹងបន្ថែម
ទាក់ទងនឹងប្រធានបទនេះ ។

ដើម្បីសម្រេចនូវសមិទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ យើងខ្ញុំបានរៀបចំយ៉ាងយកចិត្ត
ទុកដាក់ដោយផ្អែក លើចំណេះដឹង ដែលបានសិក្សាអស់រយៈពេលបួនឆ្នាំ និងការចុះកម្មសិក្សា
បន្ថែមទៀតដោយចុះទៅដោយផ្ទាល់ នៅធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ព្រមទាំង
មានការជួយជ្រោមជ្រែងពន្យល់ណែនាំ និងផ្តល់យោបល់ល្អៗពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថារបាយការណ៍នេះនឹងអាចជួយដល់ មិត្តនិស្សិតក្នុងការសិក្សា
បានមួយកម្រិតទៀត ជាពិសេសសិស្សនិស្សិតដែលមានបំណងចង់ស្វែងយល់ពីការគ្រប់គ្រង
ហានិភ័យឥណទាន ព្រោះវាបានឆ្លុះបញ្ចាំងនូវទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងពីការគ្រប់គ្រង
ហានិភ័យឥណទាន។

ដោយហេតុថា ក្រុមនិស្សិតយើងខ្ញុំពុំធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ក្នុងការចងក្រងអត្ថបទ ដូចនេះ
ការសិក្សា ស្រាវជ្រាវអាចនឹងមានកង្វះខាត កំហុសឆ្គងលើអត្ថន័យ និងអក្ខរាវិរុតមួយចំនួនពុំអាច
ជៀសវាងបានឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសទុកជាមុន និងរងចាំទទួល
ការរិះគន់ និងណែនាំក្នុងន័យស្ថាបនា ពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ លោក លោកស្រី និងមិត្ត
អ្នកអានទាំងអស់ដើម្បីកែលម្អអោយកាន់តែប្រសើរ ឡើងដោយក្តីរីករាយ។

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់ vi
បញ្ជីតារាង..... vii
បញ្ជីរូបភាពviii
បញ្ជីដ្យាក្រាម ix
បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ x

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហា..... ១
២. ចំណោទបញ្ហា ២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ២
៤. ទំហំនិងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ..... ៣
៥. សារៈប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ ៣
៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ..... ៤
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ..... ៥

ជំពូកទី១

រំលឹកទ្រឹស្តី

១.១. ដើមកំណើតនៃធនាគារ ៦
 ១.១.១. អ្វីទៅជាធនាគារ? ៦
 ១.១.២. តួនាទីរបស់ធនាគារ..... ៦
១.២. ទំរង់ទូទៅនៃឥណទាន ៧
 ១.២.១. និយមន័យ ៧
 ១.២.២. ប្រភេទនៃឥណទាន..... ៨
 ១.២.២.១. ឥណទានជាសាធារណៈ..... ៨
 ១.២.២.២. ឥណទានឯកជន ៨
 ១.២.៣. ប្រតិបត្តិការឥណទាន ១០
 ១.២.៤. អត្ថប្រយោជន៍ឥណទាន ១១
 ១.២.៤.១. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់ប្រើប្រាស់..... ១១

១.២.៤.២. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់អាជីវកម្ម.....	១២
១.២.៤.១. អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់សេដ្ឋកិច្ច.....	១៣
១.៣. ដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងឥណទាន	១៣
១.៣.១ ការវិភាគឥណទានតាម ៥C's.....	១៣
១.៣.២. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទាន	១៤
១.៣.៣.ដំណើរការក្រោយពេលផ្តល់ឥណទាន	១៧
១.៤. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន	១៨
១.៤.១. អ្វីទៅជាហានិភ័យឥណទាន.....	១៨
១.៤.២. ប្រភេទនៃហានិភ័យធនាគារ.....	១៨
១.៤.៣. កត្តាដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ហានិភ័យឥណទាន.....	១៩
១.៤.៤. ការទប់ស្កាត់ហានិភ័យឥណទាន	២០
១.៤.៤.១. ចំពោះអតិថិជន	២០
១.៤.៤.២. ចំពោះធនាគារ	២០
១.៤.៥. ការចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន សំវិធានធន និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុអតិថិជន.....	២១
១.៤.៥.១. ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន.....	២១
១.៤.៥.២. ការធ្វើសំវិធានធន	២១
១.៤.៥.៣.ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុអតិថិជន	២២
១.៤.៦. ចំណាត់ថ្នាក់បំណុលលុបចេញពីបញ្ជី	២២

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

២.១. ប្រវត្តិនៃធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី.....	២៤
២.២. អត្តសញ្ញាណរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី.....	២៥
២.២.១. រដ្ឋាកសញ្ញា	២៥
២.២.២. អត្តន័យពាក្យ អេស៊ីលីដា.....	២៥
២.៣.មូលហេតុនៃការយកអក្សរខ្មែរ និងអក្សរអង់គ្លេសជានិមិត្តសញ្ញា.....	២៦
២.៤. ការផ្សព្វផ្សាយ	២៦
២.៥. ប្រវត្តិរបស់ធនាគារធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ	២៦

២.៦. ទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់ធនាគារធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ២៧

២.៧. ទស្សនៈវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ និង វប្បធម៌ការងារ..... ២៧

 ២.៧.១. ទស្សនៈវិស័យ ២៧

 ២.៧.២. បេសកកម្ម ២៨

 ២.៧.៣. ទិសដៅ ២៨

 ២.៧.៤. វប្បធម៌ការងារ ២៨

 ២.៧.៥ រចនាសម្ព័ន្ធការងារ..... ៣០

២.៨. ផលិតផល និងសេវាកម្មឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ៣១

 ២.៨.១. សេវាឥណទាន..... ៣១

 ២.៨.២. សេវាកម្មបញ្ញើ-សន្សំ ៣៣

 ២.៨.៣. សេវាធនាគារអេឡិចត្រូនិច ៣៤

 ២.៨.៤. សេវាផ្ទេរប្រាក់ ៣៤

 ២.៨.៥. សេវាចាត់ចែងសាច់ប្រាក់..... ៣៤

 ២.៨.៦. សេវាហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្ម ៣៥

 ២.៨.៧. សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ៣៦

២.៩. បុគ្គលិករបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដាភីអិលស៊ី ៣៦

ជំពូកទី៣

**ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
សាខាដូនពេញ**

៣.១. គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការឥណទានខ្នាតមធ្យម ៣៨

 ៣.១.១. និយមន័យ ៣៨

 ៣.១.២. គោលបំណង..... ៣៨

 ៣.១.៣. អតិថិជនគោលដៅ..... ៣៨

 ៣.១.៤. ប្រតិបត្តិការឥណទាន..... ៣៩

 ៣.១.៥. របៀបនៃការសងប្រាក់ ៤០

 ៣.១.៦. ការគណនាការសងប្រាក់ ៤១

 ៣.១.៧. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទាន..... ៤១

៣.១.៨. វិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃឥណទាន.....	៤៦
៣.១.៨.១. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៧C's.....	៤៦
៣.១.៨.២. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៤Rs.....	៤៨
៣.១.៨.៣. ការវាយតម្លៃទ្រព្យធានា និងទ្រព្យតម្កល់ Realtor	៤៩
៣.១.៩. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងសំវិធានធន	៥០
៣.១.៩.១. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន.....	៥០
៣.១.៩.២. ការធ្វើសំវិធានធន.....	៥៣
៣.១.១០. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន	៥៣
៣.១.១០.១. កត្តាដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន	៥៤
ក. កត្តាអ្នកឲ្យខ្ចី.....	៥៤
ខ. កត្តាអ្នកខ្ចី.....	៥៥
៣.១.១០.២. ប្រភេទហានិភ័យឥណទាន	៥៦
៣.១.១០.៣. យុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន	៥៧
ក. ការស្វែងយល់អត្តសញ្ញាណនៃហានិភ័យឥណទាន	៥៧
ខ. ការវាស់វែងហានិភ័យឥណទាន	៥៨
គ. ការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យឥណទាន	៥៨
ឃ. ការតាមដានហានិភ័យ.....	៥៩
៣.១.១០.៤. វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបំណុលមានហានិភ័យ	៦០
ក. ការដោះស្រាយបំណុលក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ	៦០
ខ. ការដោះស្រាយបំណុលតាមប្រព័ន្ធតុលាការ	៦១
គ. ការខកខានសង.....	៦២
ឃ. ការពិន័យ.....	៦៣
ង. បំណុលលុបចេញពីបញ្ជី	៦៣
៣.១.១០.៥. ការវាយតម្លៃលើហានិភ័យឥណទាន	៦៤
ក. អត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យ.....	៦៤
ខ. អត្រានៃការសងត្រឡប់មកវិញ.....	៦៥

៣.១.១១. លទ្ធផលបញ្ចេញឥណទាន និងហានិភ័យឥណទានប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦,២០១៧, និង ២០១៨.....	៦៥
៣.១.១២.លទ្ធផលបញ្ចេញឥណទាន និងហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យម ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦, ២០១៧, និង ២០១៨.....	៦៦
៣.២. ការពិភាក្សា.....	៧១
៣.២.១. ចំណុចខ្លាំងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ.....	៧២
៣.២.២. ចំណុចខ្លាំងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ	៧៣

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៧៤
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	៧៦

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីអក្សរកាត់

- ACLEDA : Association of Cambodian Local Economic Agencies (សមាគមន៍ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចតំបន់កម្ពុជា)
- CSO : Customer Service Officer (ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន)
- PAR : Portfolio at Risk (អត្រាហានិភ័យឥណទាន)
- CDV : Cash Disbursement Voucher (ប័ណ្ណទូទាត់សាច់ប្រាក់)
- ILO : International Labor Organization (អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ)
- UNDP : United Nation Development Program (កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ)
- LEDA : Labors and Economic Development Agency (ការងារ និងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច)
- CIF : Customer Information File (ពាក្យសុំចុះឈ្មោះបើកគណនី ពាក្យសុំបើកគណនី និងគំរូហត្ថលេខា)
- USAID : Us Agency for International Development (ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃសហរដ្ឋអាមេរិក)
- IFC : International Finance Corporation (សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ)
- MPDF : Mekong River Private Sector Development Program (កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនតំបន់ទន្លេមេគង្គ)
- SWIFT : Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (សង្គមសម្រាប់ទូរគមនាគមន៍ហិរញ្ញវត្ថុទូទាំងពិភពលោក)
- MIS : Management information System (ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន)

មញ្ជីតារាង

តារាងទី១	ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន	៥១
តារាងទី២	លទ្ធផលនៃសមតុល្យឥណទាន និងអត្រាហានិភ័យឥណទានសរុប.....	៦៥
តារាងទី៣	បំណុលសរុប និងអត្រាបំណុល.....	៦៦
តារាងទី៤	លទ្ធផលនៃសមតុល្យឥណទាន និងអត្រាហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យម.....	៦៦
តារាងទី៥	បំណុល និងអត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីឥណទានខ្នាតមធ្យម	៦៩

បញ្ជីរូបភាព

រូបភាពទី១ ឡូហ្គូ (Logo) នៃធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី..... ២៥

រូបភាពទី២ ទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ..... ២៧

រូបភាពទី៣ រចនាសម្ព័ន្ធការងារធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ.....៣០

រូបភាពទី៤ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ឡាវ៣៦

រូបភាពទី៥ វិទ្យាស្ថាន ពាណិជ្ជសាស្ត្រ អេស៊ីលីដា..... ៣៧

រូបភាពទី៦ អេស៊ីលីដា ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី ៣៧

រូបភាពទី៧ អេស៊ីលីដា មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ មីយ៉ាន់ម៉ា ៣៧

រូបភាពទី៨ អេស៊ីលីដា ប្រូតេច អិលធីឌី ៣៧

មញីជ្យាក្រាម

ជ្យាក្រាមទី១ បង្ហាញពីទំហំឥណទានសរុបប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨.....	៦៧
ជ្យាក្រាមទី២ បង្ហាញពីសមតុល្យឥណទានខកខានសងសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨.....	៦៧
ជ្យាក្រាមទី៣ បង្ហាញពីអត្រាហានិភ័យឥណទានពីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨	៦៨
ជ្យាក្រាមទី៤ បង្ហាញពីទំហំឥណទានខ្នាតមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨.....	៦៩
ជ្យាក្រាមទី៥ បង្ហាញពីបំណុលសរុបលុបចេញពីបញ្ជីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨.....	៧០
ជ្យាក្រាមទី៦ បង្ហាញពីអត្រាបំណុលសរុបលុបចេញពីបញ្ជីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨.....	៧១

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

- ឧបសម្ព័ន្ធទី១ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី២ ទម្រង់សម្ភាសន៍
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៤ គម្រោងជំនួញ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ ពាក្យស្នើសុំឥណទាន
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៦ កិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៧ កំណត់ហេតុវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៨ ទិន្នន័យនៃរបាយការណ៍ឥណទានប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៩ កម្រងសំណួរ

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់

ប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ននេះកំពុងមានការរីកចម្រើនទៅមុខជាលំដាប់ ដោយសារតែស្ថេរភាពនយោបាយ និងគោលនយោបាយមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានបើកចំហទីផ្សារយ៉ាងទូលំទូលាយទៅលើការវិនិយោគ ដើម្បីរក្សានូវក្រុមហ៊ុន និងសហគ្រាសជាច្រើនដែលបម្រុង និងបង្កើតថ្មីដែលជាកត្តាមួយចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការលើកស្ទួយនូវសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា។ មិនត្រឹមតែការវិនិយោគប៉ុណ្ណោះទេ ក្នុងនោះវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងក្លាផងដែរ ដោយជំរុញឲ្យមានការបង្កើតនូវស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដែលរួមមាន ធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងទិសដៅដើម្បីលើកស្ទួយ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទៅតាមមូលដ្ឋាននៃការបង្កើតចំណូលសេដ្ឋកិច្ចជាតិមានការអភិវឌ្ឍន៍ឈានទៅមុខបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ក្នុងដំណើរឆ្ពោះទៅរកកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិនេះផងដែរ វិស័យសេដ្ឋកិច្ចគឺជាវិស័យមួយដែលបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិព្រោះថាប្រទេសមួយអាចរីកចម្រើនទៅបានលុះត្រាតែមានប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចមួយដ៏រឹងមាំ ជាពិសេសគឺវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ដើម្បីឲ្យមានភាពងាយស្រួលដល់អ្នកវិនិយោគ ធនាគារពាណិជ្ជបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការជួយសម្រួលដល់ចរាចរសាច់ប្រាក់សម្រាប់ការវិនិយោគផ្សេងៗ។

ជាងនេះទៅទៀត ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនេះផងដែរ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ក៏ដូចជាធនាគារដទៃផ្សេងៗទៀតដែរ គឺមានតួនាទីសំខាន់ណាស់ ក្នុងការជួយសម្រួលដល់អ្នកប្រកបរបរអាជីវកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឲ្យមានដំណើរការកាន់តែល្អប្រសើរឡើងតាមរយៈសេវាបញ្ជីសន្សំសេវាផ្ទេរប្រាក់ សេវាផ្តល់ឥណទាន និងសេវាទូទាត់សាច់ប្រាក់ជាដើម។ នៅក្នុងចំណោមសេវាកម្មទាំងអស់នេះ សេវាឥណទានគឺជាសេវាដ៏សំខាន់មួយនៅក្នុងដំណើរការរបស់ធនាគារពីព្រោះធនាគារបានទទួលចំណូលមួយផ្នែកធំពីសេវាកម្មនេះ។ ដោយសារកត្តាទាំងនេះធនាគារទាំងឡាយបានទាក់ទាញអតិថិជនឲ្យមកប្រើប្រាស់ឥណទាន តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គេរៀងៗខ្លួន។ ការបន្ធូរបន្ថយអត្រាការប្រាក់ គឺជាចំណុចទាក់ទាញមួយសម្រាប់អតិថិជនពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀតអតិថិជនភាគច្រើនចង់បានឥណទានភ្លាមៗ ដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់តាមសេចក្តីត្រូវការ។ ដោយសារកត្តានេះហើយបានជាធនាគារត្រូវខិតខំសម្របសម្រួល និងរៀបចំឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធឲ្យបានឆាប់រហ័ស ដើម្បីបំពេញទៅតាមតម្រូវការរបស់អតិថិជន។

ទន្ទឹមនឹងការផ្តល់ឥណទានដល់អតិថិជនដើម្បីទទួលបានអត្រាការប្រាក់ ធនាគារប្រឈម និងហានិភ័យ ក្នុងទិសដៅទប់ស្កាត់ការខាតបង់ដោយប្រការណាមួយ។ ហេតុនេះហើយធនាគារ ចាំបាច់ត្រូវស្វែងយល់អំពីហានិភ័យលើផ្នែកឥណទាន ព្រមទាំងមានយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង និង ទប់ស្កាត់ហានិភ័យឥណទានដែលនឹងកើតមានឡើងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់។ ដោយឃើញ ទៅលើចំណុចទាំងនេះ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំបានរៀបចំចងក្រងរបាយការណ៍កម្មសិក្សាលើ ប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ” ដើម្បីបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ។

២. ចំណេញមធ្យម

ទន្ទឹមនឹងនេះផងដែរ ធនាគារគឺជាវិស័យមួយដែលកំពុងតែមានការការរីកចម្រើននៅ ប្រទេសកម្ពុជា ហើយក៏មានធនាគារជាច្រើនប្រកួតប្រជែងគ្នាពីការផ្តល់ឥណទានដែរ។ ប៉ុន្តែគ្រប់ ធនាគារទាំងអស់ក៏សុទ្ធសឹងតែជួបប្រទះនូវបញ្ហាដែលបណ្តាលមកពីកត្តាហានិភ័យផ្សេងៗគ្នា ជា ច្រើនដែលជាមូលហេតុ ដែលនាំឲ្យមានការក្ស័យធន ឬខូចខាតនូវថវិការជាច្រើន។ អាស្រ័យ ហេតុនេះទើបគ្រប់ធនាគារទាំងអស់ខិតខំ យកចិត្តទុកដាក់ទៅលើ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ឥណទានយ៉ាងខ្លាំង។

ជាការពិតណាស់ ហានិភ័យឥណទានជាហានិភ័យមួយដែលគ្រប់ធនាគារទាំងអស់មាន ការភ័យខ្លាច និងមិនចង់ឲ្យមានដូចនេះ តើធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គួរមានវិធីសាស្ត្រ ឬ យុទ្ធសាស្ត្របែបណា ដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន របស់ខ្លួនឲ្យបានល្អ ប្រសិទ្ធភាព និង មានភាពរីកចម្រើន ដើម្បីឈានទៅរកភាពជោគជ័យនៃវិស័យធនាគារ។

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

- ការសរសេររបាយការណ៍កម្មសិក្សានេះយើងខ្ញុំផ្តោតសំខាន់ទៅលើគោលបំណងដូចជា៖
 - ❖ សិក្សាស្វែងយល់លក្ខណៈទូទៅទិដ្ឋភាពរួមរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ
 - ❖ សិក្សាស្វែងយល់ពីវិធីសាស្ត្រ និងការទប់ស្កាត់របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ
 - ❖ សិក្សាស្វែងយល់ទៅលើហានិភ័យឥណទានដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជួបប្រទះ និងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានដែលបំរុងនឹងកើត មាន និងរួមទាំងហានិភ័យដែលមានស្រាប់។

- ❖ សិក្សាស្វែងយល់ពីកត្តានានាដែលនាំឲ្យមានហានិភ័យឥណទានកើតមានឡើង
- ❖ សិក្សាស្វែងយល់ពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសរសេររបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សាក្រុមយើងខ្ញុំផ្ដោតសំខាន់ទៅលើ **ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ** របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ហើយក្នុងការបកស្រាយនោះទៀតសោត ក្រុមយើងខ្ញុំនឹងប្រើប្រាស់តែទិន្នន័យផ្នែកឥណទានបីឆ្នាំចុងក្រោយ គឺនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៦, ២០១៧ និងឆ្នាំ២០១៨ តែប៉ុណ្ណោះ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ក្រោយពីក្រុមយើងខ្ញុំបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ” យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថារបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះនឹងជួយផ្តល់ជាសារៈប្រយោជន៍ដូចជា៖

- ចំពោះក្រុមស្រាវជ្រាវ
 - ស្វែងយល់ពីភាពខុសគ្នារវាងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែង
 - យល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានធនាគារ
 - ទទួលបានបរិសោធន៍ថ្មីៗ ចំនេះដឹង និងយល់ដឹងអំពីវិស័យធនាគារ
 - ស្វែងយល់ពីការទំនាក់ទំនង និងការប្រតិបត្តិការណ៍ការងាររបស់ធនាគារ។
- ចំពោះធនាគារ
 - ទុកជាការកើនរំលឹក និងជាពត៌មានចំពោះធនាគារ
 - អាចឲ្យធនាគារស្គាល់ពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់ខ្លួន
 - ផ្តល់ជាមតិយោបល់ដល់ធនាគារ ក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានជាក់ស្តែងឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព
 - ធ្វើឲ្យធនាគារយល់ដឹងនូវចំណុចខ្វះខាតដែលអាចនាំអោយមានហានិភ័យឥណទានកើតមាន និងផ្តល់ជាគំនិតក្នុងការកែលម្អយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឲ្យកាន់តែប្រសើរជាងមុន
 - ជួយពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមទៀតក្នុងការគ្រប់គ្រងឥណទានឲ្យបានល្អ និងជោគជ័យ

- ជាពិសេសធ្វើឲ្យធនាគារកាន់តែមានមនុស្សជាច្រើនស្គាល់ និងកាន់តែមានឈ្មោះល្បីនៅក្នុងវិស័យធនាគារ។

- ចំពោះសាធារណៈជន

- ផ្តល់ជាឯកសារដល់បណ្ណាល័យ សម្រាប់ព័ត៌មានដល់សិស្សនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ
- ផ្តល់ព័ត៌មានទុកដល់និស្សិតឲ្យយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ
- ផ្តល់ជាឯកសារគំរូសម្រាប់សិស្សនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងស្វែងយល់បន្ថែមទៀតពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន
- អាចយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ជាការពិតណាស់ រាល់ការស្រាវជ្រាវឯកសារទាំងឡាយណាដែលជាប់ទាក់ទង និងប្រធានរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំ ហើយជាពិសេសជួយឲ្យទទួលបានជោគជ័យ ក្រុមយើងខ្ញុំបានប្រើវិធីសាស្ត្រមួយចំនួនក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន ឯកសារ និងទិន្នន័យផ្សេងៗ ហើយវិធីសាស្ត្រនោះត្រូវបានចែកជាពីរ ដែលមានដូចខាងក្រោម៖

ក. ការប្រមូលព័ត៌មាន

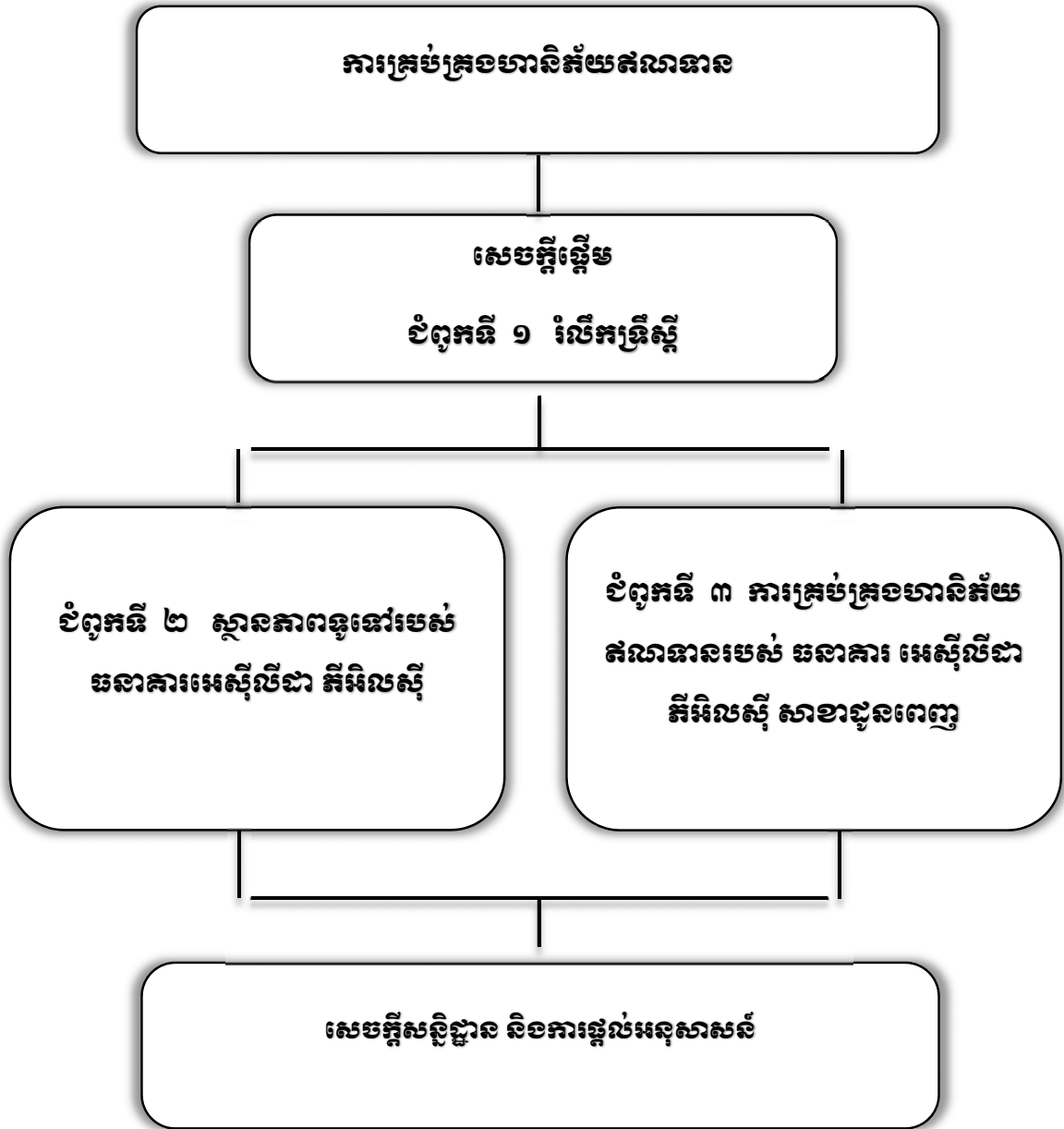
- ការធ្វើសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់តាមរយៈប្រធានផ្នែកឥណទាន
- ការធ្វើការអង្កេតលើសកម្មភាពអនុវត្តន៍ការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់បុគ្គលិក
- ការបង្កើតកម្រងសំណួរសាកសួរដល់ប្រធានផ្នែកឥណទាន
- ការសុំយោបល់ពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ។
- ស្រាវជ្រាវឯកសារពីសៀវភៅមេរៀន
- ស្រាវជ្រាវពីឯកសារនានាពីបណ្ណាល័យ
- ស្រាវជ្រាវពីគេហទំព័រនានា
- ស្រាវជ្រាវពីសៀវភៅគោលការណ៍និងនីតិវិធីនានារបស់ធនាគារអេស៊ីលីជា

ខ. វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ៖

ក្រោយពីទទួលបានទិន្នន័យដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ក្រុមយើងខ្ញុំបានធ្វើការវិភាគតាមបែបពណ៌នា ។

៧. វេនសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

របាយការណ៍កម្មសិក្សានេះ យើងខ្ញុំបានបង្កើតវេនសម្ព័ន្ធដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១ រំលឹកគ្រឹះស្តី

១.១. ដើមកំណើតនៃធនាគារ¹

ប្រភពដើមពាក្យ ធនាគារ ត្រូវបានប្រើនៅក្នុងន័យនៃធនាគារពាណិជ្ជ។ វាគឺជាប្រភពដើមរបស់អាណ្លីម៉ង់បើទោះបីជាមនុស្សមួយចំនួនតាមដានប្រភពដើមរបស់ ធនាគារជាភាសាបារាំង និងពាក្យអ៊ីតាលីក៏ដោយ។ ធនាគារដំបូងដែលជាអ្នកសាងសង់ និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងដ៏អស្ចារ្យហើយធនាគារ ដំបូងនោះហៅថា “ធនាគារនៃទីក្រុង Venice” ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅទីក្រុង Venice ប្រទេសអ៊ីតាលីក្នុងឆ្នាំ ១១៥៧ ។ នៅពេលនោះឈ្មួញបានចាប់ផ្តើមទុកមាស របស់ពួកគេជាមួយ Goldsmiths នៃទីក្រុងឡុងដ៍ នៅក្នុងនោះការដាក់ប្រាក់ ឬលោហៈដ៏មានតម្លៃ ហើយ Goldsmiths បានចេញវិក្កយបត្របញ្ជាក់បរិមាណ និងភាពបរិសុទ្ធនៃលោហៈ។ Goldsmiths បានចាប់ផ្តើមក្នុងការផ្តល់កម្ចីប្រាក់ ចេញនាម ហើយនឹងបង់ការប្រាក់លើប្រាក់បញ្ញើទាំងនោះ។ Goldsmiths នៃទីក្រុងឡុងដ៍ បានបង្កើត ជាធនាគារដោយការបង្កើតលុយថ្មី ដែលមានមូលដ្ឋានលើឥណទាន។ ដូចនេះហើយទើបធនាគារ ចាប់កំណើតឡើងដោយការដាក់ប្រាក់។

១.១.១. អ្វីទៅជាធនាគារ?²

ធនាគារ គឺជាគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលទទួលយកប្រាក់បញ្ញើ ដើម្បីដកតាមតម្រូវការ (ដូចជាការសរសេរមូលប្បទានបត្រ, ផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក) ហើយនឹងផ្តល់ឥណទានទៅឲ្យ សាធារណៈជន និងអាជីវកម្ម (ផ្តល់ឥណទានដល់អាជីវកម្មឯកជន ដើម្បីពង្រីកសន្និធិរបស់ទំនិញនៅក្នុងហាងរបស់ពួកគេ ឬដើម្បីទិញសម្ភារៈបរិក្ខារថ្មីៗ)។ ដោយសារតែសារៈសំខាន់របស់ធនាគារ នៅក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ និងឥទ្ធិពលលើសេដ្ឋកិច្ចជាតិធនាគារត្រូវបានបង្កើតយ៉ាងច្រើននៅក្នុងប្រទេស និងមានភាពល្បីល្បាញដែលមានការទទួលស្គាល់ពីសាធារណជន។

១.១.២. តួនាទីរបស់ធនាគារ³

ធនាគារមានការសម្របសម្រួលដៅពីរ គឺការថែរក្សានឹងការការពារប្រយោជន៍របស់អ្នកផ្ញើ និងខ្ចីទុន ហើយមួយទៀត គឺការដាក់ឲ្យនយោបាយឥណទានផ្សេងៗ។ ហេតុនេះហើយទើបធនាគារមានតួនាទីជាច្រើនដូចជា៖

¹<https://en.wikipedia.org/wiki/Bank> (ចូលថ្ងៃទី ១៨ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨)
² <https://www.facebook.com/Khemsarithedu/posts> (ចូលថ្ងៃទី ១៨ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨)
³ <https://khemsarith.wordpress.com/2016/10/04> (ចូលថ្ងៃទី ១៨ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨)

និស្សិត៖ ឃឹម ឌីថ្រី និង ស្រស់ លីហៀង ៦ សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ៖ លោក សួន ចំរើន

- តួនាទីជាអន្តការី ៖ គឺជាអ្នកបំបែកប្រាក់សន្សំ ដែលទទួលបានពីសារណៈជនឲ្យទៅជាឥណទានសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន សហគ្រាសផ្សេងៗ ដើម្បីយកទៅវិនិយោគទៅលើតម្រូវការរបស់ពួកគេមានន័យ ថាជាអ្នកបង្វែរហានិភ័យ។
- តួនាទីទូទាត់ ៖ គឺជាការអនុវត្តនូវការទូទាត់លើទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗក្នុងនាមជាអតិថិជនរបស់ខ្លួនដូចជា ការទូទាត់មូលបត្រ ផ្ទេរសាច់ប្រាក់ ការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច និងការដកប្រាក់តាមប្រព័ន្ធយ៉ាស៊ីនទំនើបអេធីអឹម (ATM)។
- តួនាទីជាអ្នកធានា ៖ គឺការឈរពីខាងក្រោយអតិថិជនរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការទូទាត់ ឬសងនូវបំណុលរបស់អតិថិជន នៅពេលដែលអតិថិជនទាំងនោះមិនអាចសងឲ្យទៅម្ចាស់បំណុលរបស់គេក្នុងកាលៈទេសៈចៃដន្យ ដោយធនាគារគ្រាន់តែចេញនូវលិខិតឥណទាន ដើម្បីបង្ហាញនូវទឹកប្រាក់នៅក្នុងគណនីអតិថិជនរបស់គេ។
- តួនាទីជាភ្នាក់ងារ ៖ ក្នុងនាមជាអ្នកតំណាងឲ្យអតិថិជនដើម្បីចាត់ចែង និងការពារនូវទ្រព្យសកម្មរបស់ពួកគេ ឬទទួលទូទាត់លក់ចេញ និងទិញចូលនូវប័ណ្ណភាគហ៊ុន។
- តួនាទីគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ៖ គឺជាអ្នកជួយទៅដល់អតិថិជនក្នុងការរៀបចំនូវការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការកើតមានហានិភ័យនៃការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងជីវិតមនុស្ស។
- តួនាទីជាទីប្រឹក្សាលើការសន្សំ ៖ ជួយដល់អតិថិជនលើការផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់សម្រាប់គោលដៅរយៈពេលវែងក្នុងការធ្វើឲ្យមានជីវិតប្រសើរ ដើម្បីជៀសវាងទុកប្រាក់សន្សំមិនចរាចរនៅលើទីផ្សារ។
- តួនាទីជាអ្នកថែរក្សាវត្ថុមានតម្លៃ ៖ ទុកដាក់វត្ថុមានតម្លៃរបស់អតិថិជន និងវាយតម្លៃប្រកបដោយភាពសុក្រិតភាពនូវតម្លៃរបស់ទ្រព្យសកម្ម ឬទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើទីផ្សារ។
- តួនាទីជាអ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយ ៖ គឺជាការធ្វើប្រតិបត្តិការស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងឲ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងឈានទៅដល់គោលដៅ។

១.២. ទំនាក់ទំនងនៃឥណទាន⁴

១.២.១. និយមន័យ

⁴ ឈាង ម៉េងហៀក, ២០១៣, ការគ្រប់គ្រងឥណទាន, ទំព័រ៧

ឥណទានមានន័យថា (ឥណ + ទាន)៖

- ឥណ ៖ ការជំពាក់របស់នរណាមួយ។
- ទាន ៖ ការផ្តល់ឬអោយជាវត្ថុ ទ្រព្យទៅនរណាមួយ។

ឥណទាន គឺជាការផ្តល់នូវចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យអោយទៅអ្នកមានតម្រូវការលើ ទ្រព្យទាំងនោះ ដោយតម្រូវអោយសងវិញតាមលក្ខខណ្ឌមួយច្បាស់លាស់។

១.២.២. ប្រភេទនៃឥណទាន⁵

១.២.២.១. ឥណទានសាធារណៈ

ឥណទានសាធារណៈ គឺជាការខ្ចីដោយរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីមានហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ទិញសេវា និង កម្មវិធីសុខុមាលភាពផ្តល់ទៅឲ្យប្រជាពលរដ្ឋ។ សហព័ន្ធ រដ្ឋ និងរដ្ឋាភិបាលប្រចាំតំបន់គ្រប់ថ្នាក់ ខ្ចីប្រាក់នៅពេលចំណូលពន្ធមិនគ្រប់គ្រាន់។ ការខ្ចីតាមរយៈការបោះសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋាភិបាល ដោយសន្យាសងមូលនិធិ ទៅអ្នកវិនិយោគជាមួយការប្រាក់តាមវេលាដែលកំណត់លើប័ណ្ណ។

១.២.២.២. ឥណទានឯកជន

ឥណទានឯកជន គឺជាឥណទានដែលប្រើដោយបុគ្គល ឬអ្នកជំនួញ ដើម្បីធ្វើការដោះដូរ ក្នុងវិស័យឯកជន នៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។ ក្នុងនោះឥណទានឯកជន ត្រូវបានបែងចែកជាពីរ គឺ ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ និងឥណទានសម្រាប់អាជីវកម្ម។

➢ ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ ៖ គឺអ្នកប្រើប្រាស់ ចង់បាន ឬត្រូវការទិញទំនិញគ្រប់ប្រភេទ ជាមួយការសន្យាសងដោយផ្តល់ចំណូលរបស់គាត់នាអនាគត។ ឥណទាននេះបានបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួល ជាច្រើនដល់ការទិញគ្រឿងប្រដាប់ប្រដារប្រណិតជាច្រើនបែបសេវាកម្ម និងមុខទំនិញផ្សេងទៀតដែលត្រូវការ។ ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវបានបែងចែកជា បីប្រភេទធំៗគឺ ឥណទានរាយ ឥណទានសាច់ប្រាក់ និងឥណទានអចលនទ្រព្យ។

- ឥណទានរាយ ៖ ជាប្រភេទឥណទានមួយដែលអ្នកប្រើប្រាស់ជាច្រើនប្រើ ដើម្បី ទិញទំនិញសំរេច និងសេវាកម្មដោយផ្ទាល់ពីអ្នកលក់ ដោយប្រើឥណទានវិល កិច្ចសន្យាសងរំលស់ និងឥណទានសេវា ។
- ឥណទានវិល ៖ ជាប្រភេទគ្មានកាលកំណត់ ឬលក្ខខណ្ឌដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ច ព្រមព្រៀងឥណទាន ដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ទិញទំនិញផ្សេងៗជា ច្រើនដោយប្រើឥណទានរហូតដល់ចំនួនអតិបរមាមួយកំណត់។

⁵ <http://accountingfinanceknowledge.blogspot.com/2017/08/credit-management.html> (ចូលថ្ងៃទី ២០ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)

- ឥណទានកិច្ចសន្យាសងវិលស័ ៖ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងការទិញមានទ្រង់ទ្រាយធំ និងច្រើនមុខដែលមានប្រភេទខុសៗគ្នា ដែលបានចែងជាទំនិញទិញជាសេរីថេរ (Series of Fixed) សំណង់ទៀងទាត់លើរយៈពេលវែងកំណត់តាមកាលបរិច្ឆេទ ។ ឥណទានបែបនេះ ជាទូទៅប្រើកិច្ចសន្យាដាច់ពីគ្នានៅពេលទិញទំនិញដែលមានប្រភេទខុសៗគ្នា ហើយកិច្ចសន្យានោះនឹងមានបញ្ជាក់អំពីសំណង បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ និងលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងជាក់លាក់នៅពេលអតិថិជនមិនសង។
- ឥណទានសេវា ៖ ជាលទ្ធផលបានមកពីអ្នកផ្តល់សេវាយល់ព្រម ហើយរងចាំសំណង់ពីអ្នកប្រើប្រាស់ ឬអ្នកត្រូវការសេវាមានដូចជា វេជ្ជបណ្ឌិត ទន្តពេទ្យ ជាងបំពង់ទឹក និងអ្នកផ្តល់សេវាដទៃទៀតដែលជានិច្ចកាលផ្ញើរវិក្កយបត្រមួយថ្ងៃក្រោយបំពេញសេវាដោយស្មើសុំឲ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួនធ្វើការទូទាត់។
- ឥណទានសាច់ប្រាក់ ៖ គឺជាឥណទានមួយដែលអ្នកខ្ចីទទួលបានមូលនិធិពីអ្នកផ្តល់កម្ចីដោះដូរ ជាមួយការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសងមូលនិធិនៅពេលណាមួយតាមកាលកំណត់ ជាទូទៅមានការប្រាក់ ឬបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ។ មូលនិធិដែលបានខ្ចី អាចប្រើតាមគោលបំណងផ្សេងៗដូចជា វិស្សមកាល អាពាហ៍ពិពាហ៍ ការបន្ទាន់ និងការទិញទំនិញ។ ឥណទានសាច់ប្រាក់ចែកចេញជាបីប្រភេទដូចខាងក្រោម៖
 - កម្ចីវិលស័ ៖ គឺជាកម្ចីដែលរៀបចំឡើងជាសេរី ហើយថេរដោយអ្នកខ្ចីសងទៀងទាត់តាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យា។ បន្ទាប់ពីទទួលបានកម្ចី អ្នកខ្ចីត្រូវសងឲ្យទៀងទាត់ទៅឲ្យអ្នកដែលផ្តល់កម្ចី។ អ្នកខ្ចីត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងមួយចំនួន ដូចជា ចំណូល និងការធានាហិរញ្ញវត្ថុនៅពេលដាក់ពាក្យ សុំខ្ចី ដូច្នោះអ្នកផ្តល់កម្ចី និងទុកចិត្តថាសំណងនាពេលអនាគតនឹងត្រឡប់មកវិញ។
 - កម្ចីសងតែមួយដង ៖ ជាកម្ចីមួយដែលមានរយៈពេលខ្លី ហើយអ្នកខ្ចីទទួលបានមូលនិធិមុន (បុរេប្រទាន) ដែលមានរយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬតិចជាង កម្ចីនេះមានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសងមូលនិធិទាំងដើម និងការប្រាក់ ឬបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុនៅចុងកាលបរិច្ឆេទ។
 - ប័ណ្ណឥណទានក្នុងគោលបំណងប្រើប្រាស់ទូទៅ ៖ ជាឥណទានវិលបានរៀបចំឲ្យអ្នកខ្ចីសងលើការទិញ ដោយប្រើប័ណ្ណឥណទានជំនួសប្រាក់។ ប័ណ្ណ

ឥណទានរួមមានដូចជា Master Card, Visa Card, ត្រូវបានទទួលស្គាល់ឲ្យធ្វើការទូទាត់ទំនិញ ដោយអ្នកលក់ជាច្រើន។ របាយការណ៍មុខទំនិញត្រូវបានផ្ញើទៅអ្នកកាន់ប័ណ្ណឥណទាន (Cardholder) រាល់ខែដោយបង្ហាញពីបន្ទុកចំណាយច្បាស់លាស់ ពីទំនិញដែលបានទិញ និងសាច់ប្រាក់ដែលបានដក។

- ឥណទានអចលនទ្រព្យ ៖ ជាឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនិងមូលនិធិដែលអ្នកខ្លីមានអចលនទ្រព្យធានា ឬដាក់បញ្ចាំ។ មូលនិធិនេះអាចត្រូវបានប្រើដើម្បី ទិញផ្ទះ ជួសជុលផ្ទះ ឬគោលបំណងផ្សេងៗទៀត។
- ឥណទានអាជីវកម្ម ៖ គឺជាទម្រង់ឥណទានចំណាស់បំផុត។ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ អ្នកផលិត អ្នកលក់ និងរោងចក្រផលិតត្រូវការវត្ថុធាតុដើម ដើម្បីនាំទៅសហគ្រាសរបស់ពួកគេ។ ឥណទានអាជីវកម្មចែកចេញជាពីរប្រភេទដូចខាងក្រោម៖
 - ឥណទានសម្រាប់ទំនិញលក់ ៖ បានប្រើសម្រាប់ទទួលទំនិញ និងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់លក់បន្ត។ ជាទូទៅអង្គការអាជីវកម្មទទួលបានទំនិញ ហើយយល់ព្រមសងទូទាត់តាម លក្ខខណ្ឌនៃការលក់ដែលអ្នកលក់ផ្តល់ឲ្យនៅពេលណាមួយ។
 - ប្រតិបត្តិការមូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុ ៖ គឺជាលុយដែលត្រូវការជាប្រចាំសម្រាប់ផ្ដើមដំណើរការថែទាំ និងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ គោលបំណងរបស់មូលនិធិ គឺសម្រាប់ចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សរ៍ ទីផ្សារចំណាយទាក់ទងនឹងការផលិត និងចំណាយផ្សេងៗទៀត។

១.២.៣. ប្រតិបត្តិការឥណទាន^៦

ប្រតិបត្តិការឥណទាន គឺជាប្រតិបត្តិការចំបងរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ ដែលក្នុងនោះធនាគារបានព្រមព្រៀងជាមួយអតិថិជនតាមរយៈការចុះកិច្ចសន្យា ដើម្បីឲ្យអតិថិជននូវសិទ្ធិប្រើប្រាស់ប្រាក់របស់ធនាគារក្នុងកម្រិតមួយ ដោយសន្យាទូទាត់សងវិញនូវប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ក្នុងកំឡុងពេលដ៏ជាក់លាក់ណាមួយទៅតាមកិច្ចសន្យា។ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ នៃប្រតិបត្តិការឥណទានធនាគារត្រូវតែអនុលោមតាមគោលការណ៍ដូចជា៖

- ត្រូវធានាឲ្យបានថាការទូទាត់សង ទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់គ្រាន់ទាំងប្រាក់ដើមនឹងការប្រាក់។
- ត្រូវតាមដានការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីរបស់អតិថិជនឲ្យមាន ប្រសិទ្ធភាព និងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ តាមគោលការណ៍នៃកិច្ចសន្យាឥណទាន។

^៦ ដូ ហុក, ២០១១, រូបិយវត្ថុ និងធនាគារ, ទំព័រ ៩៥

- ប្រាក់កម្ចីត្រូវតែបានធានាដោយទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ។
- ប្រតិបត្តិការណ៍ឥណទានត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទដូចជា៖
 - ប្រតិបត្តិការឲ្យខ្ចីដោយផ្ទាល់ ៖ ក្នុងករណីនេះ អ្នកខ្ចីប្រាក់ត្រូវធ្វើលិខិតសុំខ្ចីប្រាក់ដាក់ជូនធនាគារ។ ក្រោយពិនិត្យឃើញថា ឯកសារឥណទានមានគ្រប់គ្រាន់ ឬត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ និងក្រោយពីការពិនិត្យទៅលើលទ្ធផលសងប្រាក់ និងទ្រព្យដាក់បញ្ចាំធនាគារនឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តលើការផ្តល់ឥណទាន។ នៅពេលដល់កាលបរិច្ឆេទ ទូទាត់សងប្រាក់អ្នកខ្ចីត្រូវទូទាត់សងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់។
 - ប្រតិបត្តិការឲ្យខ្ចីដោយប្រយោល ៖ គឺជាប្រតិបត្តិការឲ្យក្រោមរូបភាពធ្វើ អប្បហារនូវឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលមានតម្លៃនានា ដែលមានដូចជាផលប័ត្រពាណិជ្ជកម្មតាមការព្រមព្រៀងរវាងអតិថិជន និងធនាគារ។
- ប្រតិបត្តិការឲ្យខ្ចីដោយប្រយោលចែកចេញជាពីរប្រភេទគឺ៖
 - ប្រតិបត្តិការអប្បហារផលប័ត្រពាណិជ្ជកម្ម ៖ បើអតិថិជនដែលកាន់នូវបណ្តាផលប័ត្រពាណិជ្ជកម្មដែលពុំទាន់ដល់ការទូទាត់ តែត្រូវការនូវសាច់ប្រាក់ដើម្បីបម្រើនូវការទូទាត់ជាបន្ទាន់របស់ពួកគេ ដោយអាចស្នើសុំធនាគារធ្វើអប្បហារលើផលប័ត្រពាណិជ្ជកម្មរបស់ពួកគេបាន។
 - ប្រតិបត្តិការផ្ទេរការទូទាត់បំណុល Factoring ៖ គឺធនាគារអាចឈរឈ្មោះជាអ្នកទិញនូវឧបករណ៍បំណុលដោយផ្អែកលើវិក័យប័ត្ររបស់អ្នកទិញ។ តាមរយៈប្រតិបត្តិការនេះ អ្នកលក់អាចទទួលបានប្រាក់ភ្លាមៗដើម្បីប្រើប្រាស់ ចំណែកអ្នកទិញអាចទិញនូវទំនិញដែលខ្លួនត្រូវការដោយពុំចាំបាច់មានប្រាក់គ្រប់ចំនួន។
 - ប្រតិបត្តិការភតិកិច្ចសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ៖ គឺជាប្រតិបត្តិការឥណទានរយៈពេលមធ្យម និងវែងរបស់ធនាគារ ដែលគេពេញនិយមយ៉ាងខ្លាំងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដូចជាប្រភេទហិរញ្ញប្បទានក្រោមរូបភាពជាការឲ្យខ្ចីនូវទ្រព្យសកម្ម តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកចង់ខ្ចី។

១.២.៤. អត្ថប្រយោជន៍ឥណទាន⁷

១.២.៤.១. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់ប្រើប្រាស់

អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់ប្រើប្រាស់មានដូចជា៖

⁷ ឈាង ហ៊ុយ, ២០១៦-២០១៧, លំនាំដើមឥណទាន

- បង្កើនកម្រិតជីវភាពរស់នៅ (Raise Standard of Living) ៖ អ្នកប្រើប្រាស់ជាទូទៅទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ឥណទាន ដោយសារពួកគេអាចប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលនាពេលអនាគត ដើម្បីទូទាត់ថ្លៃទំនិញ និងសេវាកម្ម។ ដូច្នេះពួកគេអាចបង្កើនកម្រិតជីវភាពរស់នៅបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេ ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពរកចំណូល ឬទទួលបានមូលនិធិនៅពេលអនាគតរបស់ពួកគេ។
- ដោះស្រាយពេលមានអាសន្ន (Handle Emergencies) ៖ អ្នកប្រើប្រាស់ក៏អាចធ្វើការ ដោះស្រាយភាពមានអាសន្ន និងមានវិបត្តិកើតឡើងដោយហេតុចាំបាច់ណាមួយដោយចៃដន្យដូចជា ការជួសជុលរថយន្ត ព្យាបាលជម្ងឺ គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ដែលត្រូវការចំណាយប្រាក់ជាបន្ទាន់។
- ភាពងាយស្រួល (Convenient) ៖ គឺផ្តល់ភាពងាយស្រួលជាច្រើន ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ អាចធ្វើដំណើរជុំវិញពិភពលោកដោយគ្មានការប្រើនៅកាតឥណទានដើម្បីទូទាត់ថ្លៃប្រេងសាំង សណ្ឋាគារ សំបុត្រយន្តហោះ និងវត្ថុអនុស្សាវរីយជាដើម ជាពិសេសអាចជួយឲ្យគាត់ចៀសផុតពីហានិភ័យផ្សេងៗ នៅពេលដែលគាត់មានលុយច្រើនកាន់នៅក្នុងដៃ។

១.២.៤.២. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់អាជីវកម្ម

អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់អាជីវកម្មមានដូចជា៖

- ការពង្រីកទីផ្សារ (Expand Market) ៖ អាជីវកម្មជាច្រើនពឹងផ្អែកលើឥណទានដើម្បីពង្រីកទីផ្សារនឹងស្វែងរកអតិថិជនរបស់ពួកគេ។ ប្រសិនបើពួកគេផ្តល់ជម្រើសឲ្យអតិថិជនរបស់ពួកគេក្នុងការទិញឥណទាន នោះមនុស្សជាច្រើននឹងអាចទិញបាន។ អតិថិជនជាច្រើនមានកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ដើម្បីទូទាត់ ដូច្នេះពួកគេពេញចិត្តប្រើឥណទានក្នុងការទិញទំនិញ ឬសេវាកម្មដោយពួកគាត់អាចទូទាត់ពេលក្រោយ។
- ការផ្តល់សារសន្និធិទំនិញ និងសម្ភារ (Obtain Inventory and Supplies) ៖ ការធ្វើអាជីវកម្មក៏ពឹងផ្អែកទៅលើកម្មវិធីឥណទាន ដែលផ្តល់ដោយការផ្គត់ផ្គង់របស់ពួកគេ ដើម្បីទទួលបានសន្និធិទំនិញ និងតម្រូវការទំនិញដទៃទៀត ដើម្បីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។ អាជីវកម្មជាច្រើនអាចពង្រីក ការផ្គត់ផ្គង់ ផលិតផល និងពង្រីកស្តុករបស់ពួកគេបានយ៉ាងច្រើន បើសិនជាពួកគេអាចទិញដោយប្រើឥណទាន។

- ការទទួលមូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុ (Acquire Finance Capital) ៖ អាជីវកម្មជាច្រើនត្រូវការដើមទុនដើម្បីចាប់ផ្តើមថែរក្សា និងពង្រីកប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេ។ ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនបានតម្រូវឲ្យចំណាយមុនពេលមូលនិធិកើតឡើងពី ការលក់ផលិតផល និងសេវាកម្មគឺត្រូវការប្រាក់កម្ចីអាជីវកម្ម។

១.២.៤.៣. អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់សេដ្ឋកិច្ច

ឥណទានជាប្រេងអំណាចសម្រាប់ជាក្បាលម៉ាស៊ីនសេដ្ឋកិច្ច។ ឥណទានបង្កើតបានជាចលនាសាច់ប្រាក់ និងជាផ្នែកនៃផលិតកម្មនៅក្នុងការជម្រុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ ឥណទានតែងតែផ្តល់មធ្យោបាយ ដើម្បីស្ថេរភាពដល់កម្រិតសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដោយធ្វើការកំណត់កម្រិតបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ (អត្រាការប្រាក់) ខុសៗគ្នា។ តួនាទីឥណទានមានសារៈសំខាន់ជាពិសេសនៅក្នុងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុដែលមានឥទ្ធិពលលើការចំណាយ និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យអត្រាការប្រាក់។

១.៣. ដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងឥណទាន^៨

១.៣.១. ការវិភាគឥណទានតាម ៥C's

ការវិភាគឥណទានផ្តល់ជាក្របខណ្ឌមួយសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតឥណទាន។ សំណើរសុំឥណទានអាចជួយឲ្យយើងប្រមូលព័ត៌មានលម្អិត និងជួយអ្នកវិភាគឥណទាន វាយតម្លៃហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការផ្តល់កម្ចី។ ការវិភាគពាក់ព័ន្ធនឹង ៦C's អាចបញ្ជាក់អំពីបញ្ហាជាច្រើនជាពិសេសការវិភាគលើហានិភ័យ។ តាមវិធីសាស្ត្រវិនិច្ឆ័យ ៦C's រួមមាន៖

១. ចរិតលក្ខណៈ: (Character) គឺជាការកំណត់ចរិតលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួនទាក់ទងទៅនឹងសេចក្តីទុកចិត្ត និងភាពខ្លាំងប្រកបដោយសីលធម៌របស់បុគ្គលម្នាក់ៗ។ កត្តាកំណត់ចរិតលក្ខណៈគឺកំណត់លើទម្លាប់ផ្ទាល់ និងអាកប្បកិរិយាដែលពាក់ព័ន្ធការសម្តែងចេញដូចជា ការដឹកស៊ី លេងល្បែងជាដើម។

២. សមត្ថភាព (Capacity) គឺជាលទ្ធភាពរបស់អ្នកស្នើឥណទានគោរពទៅតាមកិច្ចសន្យាទូទាត់សងតាមត្រលប់ទាន់ពេលទៅតាមការព្រមព្រៀង ថាអាចមានចំណូលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសងបំណុល ដោយសារមានចំណូលខ្ពស់។ ការវាស់វែងសមត្ថភាពរបស់អ្នកស្នើសុំ ជាទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេតលើចំណូល និងភាពមានការងារធ្វើ។ ម្យ៉ាងទៀតលទ្ធភាពសងរបស់អ្នកស្នើឥណទាន គឺផ្អែកលើកម្រិតចំណាយ និងភាពជំពាក់បំណុល។ សរុបមកចំណូលត្រូវមានការព្យាករណ៍ទុក និងមាននិរន្តរភាព ឬមិនទទួលបានការគំរាមកំហែងបើសិនបុគ្គលម្នាក់គ្មានការងារធ្វើ។

^៨ ឈាង ហ៊ុយ, ២០១៦-២០១៧, លំនាំដើមឥណទាន

៣. មូលធន (Capital) គឺជាភាពខ្លាំងខាងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកស្នើសុំឥណទាន អាស្រ័យលើកម្រិតទ្រព្យសកម្មបម្រុងទុក។ ទ្រព្យសកម្មនេះ (Reserve Assets) ជាទ្រព្យសកម្មរូបិយ (Tangible Assets) រួមមានសមតុល្យគណនីសន្សំ (Saving Account Balance) ឬទ្រព្យសកម្មអរូបិយ (Intangible Assets) រួមមានលទ្ធភាពស្វែងរកការងារផ្សេងៗធ្វើបានយ៉ាងរហ័សដោយសារជំនាញឯកទេស និងចំណេះដឹង។

៤. ទ្រព្យបញ្ចាំ (Collateral) គឺជាកិច្ចការនៃសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះពេលដែលអ្នកស្នើសុំមិនបានទូទាត់តាមកិច្ចសន្យា។ វាជាវត្ថុមួយដើម្បីធានាលើកម្ចី ឬជាកាតព្វកិច្ចឥណទានអាចនិយាយបានថាវាជារូបបញ្ចាំសម្រាប់ទិញការប្រើប្រាស់ឥណទាន។

៥. លក្ខខណ្ឌ (Conditions) គឺជាការវិភាគឥណទានដែលផ្តោតទៅលើថា តើអ្នកស្នើសុំមានសមត្ថភាពសមទៅនឹងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចឬទេ តើហេតុការណ៍សេដ្ឋកិច្ច នឹងជះឥទ្ធិពលដល់លទ្ធភាព និងចេតនាសងរបស់អ្នកសុំឬទេ។ ដូចនេះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើឯកសារ លិខិតស្នាមការធ្លាក់ចុះនៃចំណូល ឬការលក់របស់អតិថិជន។

❖ សារៈសំខាន់នៃ 5C's សំរាប់ការវិភាគឥណទាន (Relative Importance of the 5C's of Credit Analysis) គឺគេជ្រើសរើសយកចរិតលក្ខណៈ និងសមត្ថភាពជាកត្តាសំខាន់ ពីព្រោះជាកត្តាដែលអ្នកគ្រប់គ្រងជាច្រើនតែងតែទទួល យកសំណងដោយការស្ម័គ្រចិត្ត និងតាមលទ្ធភាពជាងការសង្ឃឹមតែលើការរឹបអូស ទោះការរឹបអូសនេះវា ជាវិធីសាស្ត្រស្របច្បាប់ក៏ដោយ។ វាត្រូវចំណាយពេលវេលា និងដើមទុនច្រើនព្រមទាំងជះឥទ្ធិពលដល់អ្នកអោយខ្លី ជាពិសេសការដែលមានឆន្ទៈ សងរបស់អ្នកខ្លីវាជាបំណងដ៏សំខាន់បំផុតរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងម្នាក់ៗ។

១.៣.២. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទាន^១

នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទានរបស់ធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនានាចែកចេញជាដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

- ជាបឋមភ្នាក់ងារឥណទាន គឺត្រូវធ្វើការទទួលស្វាគមន៍អតិថិជន៖
 - សាកសួរពីគោលបំណងរបស់អតិថិជន
 - ពន្យល់អំពីក្រុមហ៊ុន ឥណទាន ប្រាក់សន្សំ និងគោលបំណងនៃការសងប្រាក់
 - សាកសួរពីប្រវត្តិ និងមុខរបរបស់អតិថិជន
 - ប្រាប់ពីឯកសារដែលគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុត្រូវការដូចជា អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ សៀវភៅគ្រួសារ លិខិតបញ្ជាក់កម្មសិទ្ធិដីធ្លីច្បាប់ដើម។

^១ ណាង ម៉េងហៀក, ២០១៣, ការគ្រប់គ្រងឥណទាន

❖ ដំណាក់កាលទី១ ៖ ការបំពេញពាក្យស្នើសុំឥណទាន

- អ្នកទទួលរៀបចំបំពេញពាក្យជូនអតិថិជន
- អ្នកទទួលថតចម្លង អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬប័ណ្ណមានតម្លៃស្មើនឹងសៀវភៅគ្រួសារ
- អ្នកទទួលត្រូវមានទំនាក់ទំនងសាកសួរអតិថិជន ដើម្បីកំណត់ពីពេលវេលាអាចចុះជួបដល់លំនៅដ្ឋាន និងទីកន្លែងប្រកបរបរអាជីវកម្មដែលភ្នាក់ងារឥណទានចាំបាច់ត្រូវចុះពិនិត្យ។
- អ្នកទទួលថ្លែងអំណរគុណដល់អតិថិជន សម្រាប់ការផ្តល់ឱកាសឲ្យពួកគេបានបម្រើសេវាកម្មអតិថិជន និងបញ្ជូនពាក្យសុំខ្ចីឥណទានដែលបានបំពេញចប់សព្វគ្រប់ទៅភ្នាក់ងារឥណទានដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងតំបន់អតិថិជនរស់នៅ។

❖ ដំណាក់កាលទី២ ៖ ការចុះអង្កេត និងការវាយតម្លៃអតិថិជន

ភ្នាក់ងារឥណទានគួរសាកសួរអ្នកជិតខាងពីអតិថិជន តែដោយពុំចាំបាច់បង្ហាញពីគោលបំណង ឬសមាសភាពពិតរបស់ខ្លួននោះទេ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានពិតពី ប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន អត្តចរិត កេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងសកម្មភាពមុខរបររបស់អតិថិជន។

- ភ្នាក់ងារឥណទានចូលជួបអតិថិជនតាមកាលកំណត់
- ភ្នាក់ងារឥណទានពិនិត្យនិងវាយតម្លៃសកម្មភាពមុខរបរ និងទ្រព្យសម្បត្តិដាក់បញ្ចាំ
- ភ្នាក់ងារឥណទានស្នើសុំអតិថិជនដាក់លិខិតសម្គាល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិច្បាប់ដើមតម្កល់
- ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវចេញបង្កាន់ដៃដាក់តម្កល់ប័ណ្ណម្ចាស់កម្មសិទ្ធិជូនអតិថិជន
- ភ្នាក់ងារឥណទានចុះជួបអ្នកធានា ដើម្បីពិនិត្យស្ថានភាពដែលអាចធានាបាន
- ភ្នាក់ងារឥណទានពន្យល់អ្នកធានាពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អតិថិជន
- ភ្នាក់ងារឥណទានសាកសួរព័ត៌មានបន្ថែមពីសាច់ញាតិ ឬអ្នកចូលភាគហ៊ុន និងអ្នកសម្លាងរបស់អតិថិជន អ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអតិថិជន។

❖ ដំណាក់កាលទី៣ ៖ ការរៀបចំឯកសារ

- ភ្នាក់ងារឥណទានរៀបចំកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ និងកិច្ចសន្យាដាក់បញ្ចាំ ផ្ទេរកម្មសិទ្ធិគ្រប់គ្រង និងយល់ព្រមលក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងពន្យល់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ជូនអតិថិជន និងឲ្យអ្នកធានាផ្តិតមេដៃ

- ភ្នាក់ងារឥណទានឲ្យអតិថិជននឹងអ្នកធានាផ្តិតមេដៃនៅចំពោះមុខ លើកិច្ចសន្យាទាំងអស់ និងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណថតចម្លងរួមទាំងចុះកាលបរិច្ឆេទផងដែរ។
- ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍វិភាគឥណទានរួមមាន របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ វាយតម្លៃទ្រព្យសកម្ម បំណុលពាក់ព័ន្ធ ការបញ្ជាក់លិខិតពីអាជីវកម្មគោលបំណងនៃការខ្ចី ដើម្បីបញ្ជាក់ជូនប្រធានផ្នែកឥណទានប្រចាំសាខា ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតពីនាយក ឬនាយិកាសាខា។

❖ ដំណាក់កាលទី៤ ៖ ការអនុម័តឥណទាន

សង្ខេបព័ត៌មានអំពីអតិថិជនជូនសមាជិកគណៈកម្មាធិការឥណទាន ស្នើសុំយោបល់ពីសមាជិកគណៈកម្មាធិការឥណទាន។

❖ ដំណាក់កាលទី៥ ៖ ការបញ្ចេញឥណទាន

- ការបញ្ចេញឥណទានបេឡាធិការសាខាត្រូវ៖
 - ពិនិត្យឈ្មោះ និងផ្ទៀងផ្ទាត់រូបភាពរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ (ត្រូវតែជាអតិថិជនដែលសុំខ្ចី)
 - ស្នើសុំអតិថិជនផ្តិតមេដៃលើ CDV (Cash Disbursement Voucher) និងលើតារាងវិភាគសងប្រាក់
 - ជូនតារាងកាលវិភាគសងប្រាក់ ដាក់ប្រាក់សន្សំទៅអតិថិជន និងពន្យល់ពីរបៀបអាន និងរបៀបគណនានៅក្នុងតារាងនោះ
 - ជូនកិច្ចសន្យាថតចម្លងមួយច្បាប់ទៅអតិថិជន
 - ពិនិត្យចំនួនខ្ចី និងសមតុល្យប្រាក់សន្សំ នៅក្នុងសៀវភៅតាមដានការសងប្រាក់ហើយនិងពន្យល់ពីអត្ថន័យនៅក្នុងសៀវភៅ និងការរក្សាសៀវភៅឲ្យបានគង់វង្សមុននិងឲ្យទៅអតិថិជន
 - រលឹកពីការសងប្រាក់ ថ្លៃសងប្រាក់ ទឹកនៃឯក និងយកសៀវភៅតាមដានការសងប្រាក់ត្រឡប់មកវិញនៅពេលបង់ប្រាក់
 - ផ្តល់ប្រាក់ជូនអតិថិជន
 - ថ្លែងអំណរគុណជូនអតិថិជនចំពោះការមកទទួលយកសេវាកម្មពីធនាគារ។

❖ ដំណាក់កាលទី៦ ៖ ការតាមដានអតិថិជន

- ការតាមដានអតិថិជន ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវ៖

- ត្រូវចុះសួរសុខទុកអតិថិជន យ៉ាងយូរមុនគ្រោយពេលចេញឥណទាន មួយសប្តាហ៍និងចុះតាមដានឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងទៀងទាត់រៀងរាល់ខែ យ៉ាងតិចបំផុត១ដងក្នុងមួយខែ
- សាកសួរពីការវិវត្តន៍លើមុខរបរ
- សង្កេតមើលការប្រើប្រាស់ឥណទាន
- សរសេរជារបាយការណ៍សង្ខេបជូនទៅប្រធានផ្នែកឥណទានប្រចាំសាខា។

❖ ដំណាក់កាលទី៧ ៖ ការសងឥណទានត្រឡប់មកវិញ

- នៅពេលអតិថិជនមកបង់ប្រាក់ បេឡាធិការសាខា ឬសាខារងត្រូវ៖
 - ពិនិត្យសៀវភៅតាមដានការសងប្រាក់ និងការគណនាចំនួនប្រាក់ត្រូវបង់
 - កត់ត្រាចំនួនសងនៅក្នុងសៀវភៅឥណទាន
 - ទទួលប្រាក់ពីអតិថិជន និងចេញប័ណ្ណទទួលប្រាក់ជូនអតិថិជន
 - ស្នើអតិថិជនផ្គត់មេដៃលើប័ណ្ណទទួលប្រាក់សរុប
 - រលឹកពីថ្ងៃត្រូវសងប្រាក់នៅខែបន្ទាប់
 - ថ្លែងអំណរគុណអតិថិជនសម្រាប់ការបង់ប្រាក់ទាន់ពេលវេលា។

១.៣.៣. ដំណើរការក្រោយពេលផ្តល់ឥណទាន

បន្ទាប់ពីការផ្តល់ឥណទានរួចហើយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ និងធ្វើការតាមដានឥណទានដែលបានផ្តល់ទៅឲ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួន។ ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុធ្វើការប្រមូលត្រួតពិនិត្យឥណទានរបស់ខ្លួនដោយប្រើវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗគ្នា។ មូលដ្ឋានមួយចំនួនដែលត្រូវប្រើប្រាស់ដោយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមានដូចជា៖

- ពិនិត្យជាប្រចាំលើឥណទានដែលផ្តល់ឲ្យអតិថិជន
- បង្កើតនូវប្រតិបត្តិការត្រួតពិនិត្យឥណទាន នៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចមានការប្រែប្រួល
- បង្កើននូវការត្រួតពិនិត្យបន្ថែមដោយប្រុងប្រយ័ត្នរួមមាន៖
 - ពិនិត្យលើគុណភាព និងស្ថានភាពនៃវត្ថុធានា
 - ពិនិត្យពីការសងតាមផែនការ
 - វាយតម្លៃទៅលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អតិថិជន និងការព្យាករណ៍
 - វាយតម្លៃ ថាតើឥណទាននោះបានអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍ខ្លីរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដែរឬទេ?

- ត្រួតពិនិត្យឥណទានឡើងវិញឲ្យបានទៀងទាត់ ពីព្រោះការមិនសងរបស់ឥណទានទាំងនោះអាចជះឥទ្ធិពលដល់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័ន។

១.៤. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន¹⁰

១.៤.១. អ្វីទៅជាហានិភ័យឥណទាន

ហានិភ័យឥណទាន គឺជាហានិភ័យមួយប្រភេទដែលធនាគារយកចិត្តទុកដាក់ជាងគេព្រោះហានិភ័យនេះអាចជម្រុញឲ្យធនាគារមានការខាតបង់ ហើយគឺជាឱកាសដែលកូនបំណុល ឬអ្នកប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមិនអាចសងការប្រាក់ និងប្រាក់ដើមតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ដាក់លាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាផ្តល់ឥណទាន។ ដូច្នោះមុននឹងសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទានធនាគារតែងតែសិក្សាទៅលើ ហានិភ័យឥណទានជាចម្បងក្នុងករណីសិក្សាយើងថាគ្មាន ឬហានិភ័យទាបទើបអាចផ្តល់កម្ចី។

១.៤.២. ប្រភេទនៃហានិភ័យឥណទាន¹¹

ប្រភេទហានិភ័យដែលធនាគារតែងតែជួបប្រទះភាគច្រើនមានដូចជា៖

- ហានិភ័យឥណទាន ៖ គឺជាហានិភ័យមួយប្រភេទដែលធនាគារយកចិត្តទុកដាក់ជាងគេព្រោះហានិភ័យនេះអាចជម្រុញឲ្យធនាគារខាតបង់ ហើយគឺជាឱកាសដែលកូនបំណុល ឬអ្នកប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមិនអាចសងការប្រាក់ និងប្រាក់ដើមតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាផ្តល់ឥណទាន។
- ហានិភ័យទីផ្សារ ៖ គឺជាការប្រែប្រួលនូវកម្រិត ឬជាការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងងាយរបស់អត្រាទីផ្សារ ឬថ្លៃដូចជាអត្រាការប្រាក់ ប្រាក់ចំណេញឥណទាន អត្រាប្តូររូបិយប័ណ្ណ តម្លៃទំនិញនិងតម្លៃមូលបត្រ ដែលអាចប៉ះពាល់មិនល្អដល់ចំណូលនិងដើមទុននាពេលអនាគត ឬលទ្ធផលដើម្បីសម្រេចគោលដៅ។
- ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ៖ ជាហានិភ័យនៃការខាតបង់ដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលដែលបណ្តាលមកពីភាពមិនគ្រប់គ្រាន់ និងភាពបរាជ័យនូវដំណើរការ ឬប្រព័ន្ធខាងក្នុង កត្តាមនុស្ស ឬបណ្តាលមកពីហេតុការណ៍ខាងក្រៅដែលមានផលប៉ះពាល់ដល់ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ។

¹⁰ សួន ចំរើន, ២០១៣, រូបិយវត្ថុ និង ធនាគារ, ទំព័រ ១៤

<https://www.facebook.com/Khemsarithedu/posts>

¹¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Bank#Capital_and_risk (ចូលថ្ងៃទី ២០ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨)

- ហានិភ័យកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ៖ ជាប្រភេទនៃហានិភ័យដែលធនាគារទទួលបានទស្សនៈអវិជ្ជមានពីខាងក្រៅ។
- ហានិភ័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ៖ គឺជាហានិភ័យដែលទាក់ទងទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចសរុបរបស់ធនាគារ។

១.៤.៣. កត្តាដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ហានិភ័យឥណទាន¹²

ធនាគារ គឺជាវិស័យមួយដែលមានការគាំទ្រ និងទទួលស្គាល់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការផ្តល់ឥណទានជូនអតិថិជនដែលមានតម្រូវការទន្ទឹមនឹងការផ្តល់ឥណទាននេះដែរក៏មានបញ្ហា និងហានិភ័យចូលមកផងដែរ។ ហានិភ័យមានច្រើនប្រភេទដែលកើតមានឡើង ចំពោះស្ថាប័នធនាគារក្នុងនោះផងដែរ ហានិភ័យឥណទានបានដើរតួរយ៉ាងសំខាន់ក្នុងដំណើរប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ ខាងក្រោមនេះគឺជាកត្តាមួយចំនួនដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យឥណទានកើតឡើង៖

- **កត្តាអតិថិជន៖**
 - ការព្យាករណ៍ ការវិភាគ ឬការវាយតម្លៃលើការវិនិយោគនៅមានកម្រិត
 - ការវិនិយោគនៅមានភាពស្ទាក់ស្ទើរមិនទាន់មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ និងធ្វើការវិភាគមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។
 - មិនសូវគិតពិចារណាឲ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើការវិនិយោគ ឬចូលចិត្តការវិនិយោគដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ចំណេញច្រើន។
 - អាចត្រូវបានដៃគូវិនិយោគដទៃទៀតបោកប្រាស់ ឬរត់ចោល
 - ការប្រើប្រាស់ដើមទុនខុសគោលដៅ ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យមុខរបរ ឬអាជីវកម្មក្ស័យធន និងបាត់បង់ប្រាក់ចំណូល។
 - អតិថិជនខ្លះមានចេតនាមិនសងប្រាក់ធនាគារទោះបីមានលទ្ធភាពក៏ដោយ
- **កត្តាធនាគារ៖**
 - បុគ្គលិកធនាគារពុំមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការសិក្សាវាយតម្លៃ ឬការវិនិច្ឆ័យមិនបានត្រឹមត្រូវមុននឹងផ្តល់ឥណទាន។
 - បុគ្គលិកផ្ទាល់មានចេតនាធ្វើឲ្យមានកំហុស
 - អតិថិជនជាសាច់ញាតិរបស់បុគ្គលិក
 - កត្តាមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើអតិថិជន

¹² សួន ចំរើន, ២០១៥, ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, ទំព័រ ១៩

- បុគ្គលិកខ្លះជឿទុកចិត្តទៅលើអតិថិជនពេក ដោយមិនបានគិតពីហានិភ័យនៅពេលផ្តល់កម្ចីរួច និងថ្ងៃអនាគត
- **កត្តាសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងគ្រោះថ្នាក់ធម្មជាតិ**
 - **សេដ្ឋកិច្ច** ៖ ការផ្ទុះឡើងនូវវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ឬវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុជាដើម។ កាលណាវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចកើនឡើងនាំឲ្យក្រុមហ៊ុនសហគ្រាស អាជីវកម្ម ត្រូវប្រឈមមុខ និងការក្លែងប្រែព្រោះថាតម្រូវការអតិថិជនមានការធ្លាក់ចុះដែលជាមូលហេតុធ្វើឲ្យចំណូលផ្ទាល់ខ្លួន និងចំណូលក្រុមហ៊ុន ធ្លាក់ចុះ ដូចនេះធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនមិនអាចមានប្រាក់សងមកធនាគារវិញបាន។
 - **សង្គម** ៖ ការផ្ទុះឡើងនៃសង្គ្រាម ការប្រែប្រួលសេដ្ឋកិច្ច ការផ្លាស់ប្តូររដ្ឋាភិបាល និងគោលនយោបាយនានា។
 - **គ្រោះធម្មជាតិ** ៖ ការជួបនូវគ្រោះរាំងស្ងួត ភ្លើងឆេះព្រៃ ទឹកជំនន់ នាំឲ្យអតិថិជនបាត់បង់លទ្ធភាពសងដោយសារអាជីវកម្ម ឬមុខរបរត្រូវបានផ្អាកដំណើរការ។

១.៤.៤. ការទប់ស្កាត់ហានិភ័យឥណទាន¹³

ការកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យឥណទានដែលអាចនឹងកើតមានឡើង ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើត្រូវផ្តោតទៅលើកត្តាសំខាន់ពីរយ៉ាង គឺចំពោះអតិថិជន និងចំពោះធនាគារ។

១.៤.៤.១. ចំពោះអតិថិជន

ចំពោះអតិថិជនត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃអតិថិជនឲ្យបានត្រឹមត្រូវដូចជា៖

- គោលបំណងនៃការខ្ចីប្រាក់
- ការវិភាគនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឲ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិចារណាលើគោលដំហែររបស់អ្នកសុំខ្ចីប្រាក់ (ប្រវត្តិរូប ប្រវត្តិអាជីវកម្មជាដើម)
- អតិថិជនត្រូវតែមានវត្ថុបញ្ចាំ ឬវត្ថុធានា
- ផ្តល់យោបល់ក្នុងករណីផ្សេងៗដែលទាក់ទងក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន
- ពិនិត្យមើលពីចរិតលក្ខណៈ ឬអាកប្បកិរិយារបស់អ្នកសុំខ្ចីប្រាក់
- ការចុះសិក្សាដល់គេហដ្ឋាន ឬចុះសិក្សាដល់ទីតាំងប្រកបមុខរបររបស់អតិថិជន
- អតិថិជនត្រូវតែជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ

១.៤.៤.២. ចំពោះធនាគារ

ចំពោះធនាគារត្រូវធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពទៅលើបុគ្គលិកដូចជា៖

¹³ សួន ចំរើន, ២០១៥, ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, ទំព័រ ២១

- ជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលមាន ចំណេះដឹង និងមានជំនាញបទពិសោធន៍ខាងផ្នែក ឥណទាន
- ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមចំពោះបុគ្គលិកផ្នែកឥណទាន
- ធ្វើការពិន័យ ឬដាក់ទោសចំពោះបុគ្គលិកដែលមានកំហុស
- ធ្វើការលើកទឹកចិត្តទៅលើបុគ្គលិកណាដែលបានបំពេញការងារបានល្អ
- ណែនាំបុគ្គលិកឲ្យឯកភាពគ្នាក្នុងការបំពេញការងារ និងទំនួលខុសត្រូវលើការងារ

១.៤.៥. ការចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានសំវិធានធន និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ¹⁴

១.៤.៥.១. ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន

ចំណាត់ថ្នាក់បំណុលខកខានសង ជាចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានដោយផ្អែកតាមដំណើរការសងប្រាក់ និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចី។ ធនាគារពាណិជ្ជ ដែលបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានរបស់ខ្លួនជាប្រាំប្រភេទ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចីដូចជា៖

- បំណុលស្តង់ដារ ៖ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុល្អនឹងការសងទៀងទាត់នៃប្រាក់ដើម និងការប្រាក់
- បំណុលឃ្នាំមើល ៖ ការសងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ហួសកាលកំណត់ ៣០ថ្ងៃ
- បំណុលក្រោមស្តង់ដារ ៖ ការសងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ហួសកាលកំណត់ ៩០ថ្ងៃ
- បំណុលសង្ស័យ ៖ ការសងប្រាក់ និងការប្រាក់ហួសកាលកំណត់សង ១៨០ថ្ងៃ
- បំណុលបាត់បង់ ៖ ការសងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ហួសកាលកំណត់សង ៣៦០ថ្ងៃ

១.៤.៥.២. ការធ្វើសំវិធានធន

សំវិធានធន គឺជាធ្វើសមាមាត្រអប្បបរមាស្របតាមចំណាត់ថ្នាក់ដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោម នៅពេលដែលមានព័ត៌មានដែលអាចទុកចិត្តបាន បញ្ជាក់ថាការបាត់បង់អាចច្រើនជាងចំនួនអប្បបរមា នោះសមាមាត្រនៃសំវិធានត្រូវធ្វើឡើងឲ្យកាន់តែធំជាងនេះ។

- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ ធម្មតា ៖ ១%នៃឥណទានដុល
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ ឃ្នាំមើល ៖ ៣%នៃឥណទានដុល
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ ក្រោមស្តង់ដារ ៖ ២០%នៃឥណទានដុល
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ សង្ស័យ ៖ ៥០% នៃឥណទានដុល

¹⁴ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា, ២០០១, "ប្រកាសស្តីពីចំណាត់ថ្នាក់ និង សំវិធានធនលើឥណទានអនុវត្តន៍ចំពោះធនាគារឯកទេសឥណទានជនបទ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ"

- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ បាត់បង់ ៖ ១០០%នៃឥណទានដុល

សំវិធានធន ត្រូវបានគណនាតាមសមតុល្យឥណទានដែលបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដោយមិនគិតបញ្ចូលការប្រាក់បង្គរ។ សំវិធានធនត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងគណនីរបស់ធនាគារដោយគិតបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីចំណេញខាតក្នុងខែ ដែលឥណទានត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ក្រោមស្តង់ដារ។

១.៤.៥.៣. ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុអតិថិជន

- បំណុលស្តង់ដារ ៖ ស្ថានភាពល្អ
- បំណុលឃ្នាំមើល ៖ ស្ថានភាពមិនសូវល្អ
- បំណុលក្រោមស្តង់ដារ ៖ ស្ថានភាពលំបាកនៅក្នុងការសងបំណុល
- បំណុលសង្ស័យ ៖ លទ្ធភាពលំបាកនៅក្នុងការសងបំណុល
- បំណុលបាត់បង់ ៖ មិនអាចប្រមូលបាន។

១.៤.៦. ចំណាត់ថ្នាក់បំណុលលុបចេញពីបញ្ជី

- ❖ បំណុលលុបចេញពីបញ្ជីត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាបីប្រភេទដូចខាងក្រោម៖
 - ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទ A ៖ បំណុលមានចេតនាមិនព្រមសងអតិថិជនមានទ្រព្យសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ មានប្រាក់ចំណូលពីមុខរបរ មានលទ្ធភាពអាចសងបំណុលទាំងស្រុង ឬបណ្តើរៗ ឬអាចលក់ទ្រព្យសម្បត្តិមួយសងបំណុលបានគ្រប់ចំនួន តែអតិថិជនមានចេតនាមិនព្រមសង។
 - ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទ B ៖ បំណុលមានលទ្ធភាពសងតិចតួច ជាអតិថិជននៅសល់ទ្រព្យសម្បត្តិខ្លះ ស្ថានភាពមុខរបរ និងប្រាក់ចំណូលប្រែប្រួលមិនទៀងទាត់ដោយពឹងផ្អែកលើប្រភពចំណូលផ្សេងៗដែលសង្ឃឹមថា និងអាចប្រើពេលវេលាប្រមូលបានជាបណ្តើរបានមួយផ្នែក ឬរហូតដល់អស់បំណុលទាំងស្រុង។
 - ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទ C ៖ បំណុលគ្មានលទ្ធភាពសង
- ❖ បំណុលគ្មានលទ្ធភាពសងចែកចេញជាពីរប្រភេទដូចខាងក្រោម៖
 - ប្រភេទទី១ ៖ កូនបំណុលចាកចោលលំនៅឋាន គឺអតិថិជនបោះបង់ចោលលំនៅឋានទាំងក្រុមគ្រួសារឬទីលំនៅឋានដោយមិនមានដំណឹង កូនបំណុល ស្លាប់បាត់បង់ជីវិត ដោយមិនមានអ្នកសងមរកត ឬអ្នកសងបំណុលជំនួស។
 - ប្រភេទទី២ ៖ កូនបំណុលគ្មានលទ្ធភាពសង គឺអតិថិជនមានស្ថានភាពរស់

នៅលំបាកគោកយ៉ាក បាត់បង់មុខរបរទាំងស្រុង មិនមានប្រាក់ចំណូល សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រប់គ្រាន់ និងមិនមានទ្រព្យសម្បត្តិគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ។

❖ គ្រប់បំណុលលុបចេញពីបញ្ជីមុននឹងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ត្រូវអនុវត្តន៍តាមលំដាប់ដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាអំពីព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងឥណទានដែលមានដូចជា សុពលភាពនៃឯកសារបំណុល ប្រវត្តិដោះស្រាយបំណុល ទឹកប្រាក់បំណុល អ្នកធានារួមខ្លី ទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានា មុខរបរ និងលទ្ធភាពសង
- ពិគ្រោះ និងពិភាក្សាជាមួយភ្នាក់ងារឥណទានសម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម
- រៀបចំផែនការសម្រាប់ចុះពិនិត្យដល់ទីកន្លែង
- ចុះពិនិត្យឡើងវិញដល់ទីកន្លែង ដើម្បីសិក្សាពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងរបស់កូនបំណុលចេញពីបញ្ជី
- ត្រូវធ្វើការវិភាគ និងពង្រឹងបែបបទបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីតាមចំណាត់ថ្នាក់
- ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញនូវពង្រឹងបែបបទចំណាត់ថ្នាក់ បំណុលលុបចេញពីបញ្ជីរួចអនុវត្ត
- មានសមាសភាពយ៉ាងតិចពីរនាក់សម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃបែបបទចំណាត់ថ្នាក់
- នាយក នាយិការ ធនាគារសាខាជនានី ខេត្តក្រុងចាត់ចែងឲ្យមានកាត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវបំណុលលុបចោលពីបញ្ជីដែលបានចែកថ្នាក់រួចហើយ។

❖ បំណុលលុបចេញពីបញ្ជី ៖ គឺជាបំណុលដែលបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌពីរដូចខាងដោះ

- ជាបំណុលដែលការខកខានសងហួសកាលអវសាននៃកិច្ចសន្យាសងប្រាក់
- ជាបំណុលបាត់បង់ដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យារយៈពេលច្រើនជាង ៣៦០ថ្ងៃហើយបានធ្វើសវិធានធនជាក់លាក់១០០%។

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

២.១. ប្រវត្តិវិវឌ្ឍន៍ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

ពាក្យពេញរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា (ACLEDA) មកពីពាក្យ Association of Cambodian Local Economic Development Agencies ដែលមានន័យជាខេមរភាសាថា គឺជាសមាគមន៍ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចតំបន់កម្ពុជា។ សមាគមន៍នេះ បានបង្កើតឡើងក្នុងទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហគ្រាសខ្នាតតូច ខ្នាតតូចបំផុត និងខ្នាតមធ្យមនៅកម្ពុជាដោយផ្តាត់សំខាន់ទៅលើស្ត្រី មេម៉ាយ ទាហានរំសាយ ជនមាតុភូមិនិរន្តរ៍ និងសហគ្រិន ដែលមានជំនាញហើយខ្លះនៅដើម ទុនក្នុងការចាប់ផ្តើម ឬពង្រីកមុខរបរដែលមាន ។

ដោយមានការជួយគាំទ្រពីអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការ សហប្រជាជាតិ (UNDP) លើគម្រោងការជួយស្តារឡើងវិញនូវ សេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយលើការអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសខ្នាតតូច និងខ្នាតតូចបំផុត អង្គការលីដា (LEDA) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩២ ក្នុងនាមជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយ ដែល មានទិសដៅ ចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អោយមានកម្រិតជីវភាពល្អប្រសើរតាមរយៈ ការផ្តល់សេវាកម្មឥណទានដល់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងឥណទានខ្នាតតូចបំផុតនៅកម្ពុជា។ អង្គការលីដាមានបណ្តាញការិយាល័យប្រតិបត្តិការចំនួន ០៥ សាខាខេត្ត-ក្រុង រួមមាន៖ ភ្នំពេញ កំពង់ចាម បាត់ដំបង សៀមរាប និងបន្ទាយមានជ័យ ដោយមានចំណាត់ការពីអង្គការ UNDP និង ILO ដើម្បីបង្កើតជាអង្គការសហគមន៍។ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ សមាជិក សមាជិកា និងបុគ្គលិករបស់អង្គការលីដាទាំង ០៥ ខេត្ត-ក្រុងបាន ជួបជុំគ្នាក្នុងមហាសន្និបាត លើកទី១ ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរឈ្មោះ អង្គការរបស់ខ្លួនពី អង្គការលីដា (LEDA) ទៅអង្គការអេស៊ីលីដា(ACLEDA)។ នៅឆ្នាំ១៩៩៦ អង្គការអេស៊ីលីដាបានកម្លាយខ្លួនជា ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអេស៊ីលីដា និងបានពង្រីកសាខាចំនួន ០៦ បន្ថែមទៀតរួមមាន៖ ព្រះសីហនុ កំពត-កែប តាកែវ ពោធិ៍សាត់ កំពង់ស្ពឺ និងខេត្តកំពង់ធំ ។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអេ ស៊ីលីដាបានកម្លាយខ្លួនទៅជាធនាគារ អេស៊ីលីដា លីមីតធីត និងបានពង្រីកសាខាចំនួន ០២ ទៀតបន្ថែមគឺ សាខាខេត្តកំពង់ឆ្នាំង និងខេត្តស្វាយរៀង។ ការពង្រីកបណ្តាញប្រតិបត្តិការគ្រប ដណ្តប់គ្រប់ខេត្ត-រាជធានី ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសមត្ថភាពរបស់ធនាគារក្នុងការរក ប្រាក់ចំណេញដែលធានានូវនិរន្តរភាព គឺជាកត្តាដែលធ្វើឲ្យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងដៃគូអន្តរជាតិ

របស់ខ្លួនសម្រេចថា ធនាគារ អេស៊ីលីដា គួរធ្វើការកម្លាយខ្លួនទៅជាធនាគារពាណិជ្ជ។ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែង ពីស្ថាប័នមួយចំនួនដូចជាភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃសហរដ្ឋអាមេរិក (USAID) កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនតំបន់ទន្លេ មេគង្គ (MPDF/IFC) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) ធ្វើឲ្យកម្មវិធីការកម្លាយខ្លួនរយៈពេលបីឆ្នាំមួយ ត្រូវបានលើកឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៨ ហើយសម្រេចជោគជ័យ ដោយទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារឯកទេស នៅថ្ងៃទី០៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០០។ បន្ទាប់ពីបង្កើនដើមទុនរបស់ខ្លួនមួយទ្វេដងឡើងដល់ ១៣លានដុល្លារអាមេរិក ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារពាណិជ្ជ ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ហើយត្រូវប្តូរឈ្មោះមកជា “ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី” ដែលធ្វើឲ្យធនាគារ អេស៊ីលីដា មានលទ្ធភាពបំពេញទៅតាមតម្រូវការរបស់អតិថិជននូវសេវាធនាគារបានទូទៅ និងទូលំទូលាយថែមទៀត។ បច្ចុប្បន្ននេះ ធនាគារ អេស៊ីលីដា មានសមតុល្យឥណទានសរុបប្រមាណ ៣៥៤៣,០៩លានដុល្លារអាមេរិក នៅលើដៃអតិថិជនជាង ៣៩៧.២៧៣ នាក់ ដែលក្នុងនោះមាន ៥៥,៣៩% ជាស្ត្រី។ ធនាគារ អេស៊ីលីដា មានបុគ្គលិកសរុប ១២.១៧៧ នាក់ កំពុងបម្រើការងារនៅក្នុង ២៦២សាខា ដែលគ្រប់ដណ្តប់គ្រប់ខេត្ត-រាជធានីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ នៅចុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានពង្រីកបណ្តាញប្រតិបត្តិការរហូតដល់ ២៦២សាខា ដែលគ្រប់ដណ្តប់គ្រប់ខេត្ត-រាជធានីនៃប្រទេសកម្ពុជា។

២.២. ផ្លាស់ប្តូរ និងអត្តសញ្ញាណរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

២.២.១. ផ្លាស់ប្តូរ

២.២.២. អត្តសញ្ញាណ អេស៊ីលីដា

- ❖ អ : អភិសមាចារ អភិវឌ្ឍន៍ អច្ឆរិយ
- ❖ ស : សុខភាព សម្ពតភាព សីលធម៌
- ❖ ល : ល្បឿនទាន់ចិត្ត លទ្ធផលល្អ លើសលប់
- ❖ ដ : ដឹងយល់ ដុះដាល ដល់គោលដៅ

២.៣. មូលហេតុនៃការយកអក្សរខ្មែរ និងអក្សរអង់គ្លេសជាមិត្តសញ្ញា

អក្សរខ្មែរ ៖ អេស៊ីលីដា

- ❖ ផ្សព្វផ្សាយជាសកលឲ្យមហាជនស្គាល់អក្សរខ្មែរតាមរយៈនិមិត្តសញ្ញានេះ។

អក្សរអង់គ្លេស ៖ ACLEDA

- ❖ គឺធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុទូលំទូលាយទូទាំងសកលលោក។

២.៤. ការផ្សព្វផ្សាយ

ដើម្បីឲ្យអតិថិជនយល់កាន់តែច្បាស់ពីផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ត្រូវតែធ្វើការផ្សព្វផ្សាយពីផលិតផលរបស់ធនាគារ នៅក្នុងចំណោមកម្មករ និងយោជិត និងសហគមន៍ កសិករ អាជីវកម្ម ជំនួយដែលមានសក្តានុពល។ ភ្នាក់ងារឥណទាន និងបំរើអតិថិជនត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការផ្សព្វផ្សាយដូចដែរបានផ្តល់ឲ្យ និងមានភាពស៊ីជម្រៅធ្វើយ៉ាងណាទាក់ទងយកឲ្យបាននូវចំណែកទីផ្សារឲ្យបានទូលំទូលាយនៅគ្រប់ទីកន្លែង និងគ្រប់តំបន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

២.៥. ប្រវត្តិរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ

ដោយសារតែការរីកចម្រើន និងភាពល្អិតល្អនៃឥតយប់ឈប់បានធ្វើឲ្យ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី រឹតតែពង្រីកប្រតិបត្តិការណ៍របស់ខ្លួនទៅមុខជាលំដាប់ក្នុងនោះរួមមានសាខាដូនពេញ។ ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ បានកកើតឡើងនៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០០៥ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយជាការិយាល័យនៅកណ្តាលរាជធានីភ្នំពេញ។ ការិយាល័យដូនពេញបានក្លាយខ្លួនជាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ក្រោមការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងដោយលោក គឹមឆាត ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥ រហូតដល់ថ្ងៃទី ២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩។ ក្រោយមកចាប់ពីថ្ងៃទី០៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ រហូតដល់ថ្ងៃទី០២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយលោកនាយក ស៊ី ប៊ុណ្ណារិទ្ធិ។ ក្រោយមកចាប់ពីថ្ងៃទី០២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញកំពុងស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយលោកនាយក ដោក ប៊ុនធួក។ ចាប់តាំងពីពេលនៃការកកើតដំបូងនៃ ការិយាល័យដូនពេញរហូតក្លាយខ្លួនទៅជាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ដោយសារតែមានការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់ និងមានការទទួលស្គាល់គាំទ្រ ពីសំណាក់អតិថិជនយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ ហើយជាហេតុធ្វើឲ្យតម្រូវការនៃបុគ្គលិកបម្រើការងារក៏មានការកើនឡើងជាលំដាប់ទៅតាមនោះផងដែរ ។

២.៦. ទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់ធនាគារធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ មានអាសយដ្ឋានអាគារលេខ២៤៨ មហាវិថី ព្រះមុនីវង្ស សង្កាត់បឹងរាំង ខណ្ឌជូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ តំបន់ ប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ បានគ្រប់ដណ្តប់លើ ០២ ខណ្ឌ គឺខណ្ឌជូនពេញ និងខណ្ឌ៧មករាដោយមានការបែងចែកទៅតាមចំនួនសង្កាត់ ភូមិ និងគ្រួសារ។

- ប្រអប់សំបុត្រល : ១១៤៩
- ទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២២២ ៦២៦ / ២២២ ៤២៤ / ២២៤ ៥៤៥ / ០១៥ ៩០០ ២៥៤
- ទូរសារ : (៨៥៥) ២៣ ២២០ ៥៥២ / ២២៣ ៦៧០ / ២២៣ ៦០៣
- អ៊ីម៉ែល : dpn@acledabank.com.kh
- វេបសាយ : www.acledabank.com.kh

២.៧. ទស្សនៈវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ និងវប្បធម៌ការងារ

២.៧.១. ទស្សនៈវិស័យ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជនាំមុខក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការផ្តល់ សេវាហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុត ជូនដល់សាធារណជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ ។

២.៧.២. បេសកកម្ម

បេសកកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី គឺផ្តល់ជូនសហគ្រិនខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច ខ្នាតមធ្យម និងសាធារណជននូវមធ្យោបាយក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងធនធានហិរញ្ញវត្ថុឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅឲ្យប្រសើរឡើង ដោយអនុវត្តឲ្យបាននូវនិរន្តរភាព និងបង្កើននូវអត្ថប្រយោជន៍ជូនដល់ ភាគទុនិក កម្មករនិយោជិត ព្រមទាំងសហគមន៍ទាំងអស់។ យើងប្រកាន់ខ្ជាប់ជានិច្ចនូវគោលការណ៍សីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ សង្គម ច្បាប់ និងបរិស្ថានប្រកបដោយកម្រិតខ្ពស់បំផុត ។

២.៧.៣. គោលដៅ

គោលដៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺត្រូវផ្តល់ផលិតផល និងសេវាកម្ម ដ៏ល្អបំផុត និងមានសុវត្ថិភាពខ្ពស់តាមរយៈសាខា ឬបណ្តាញជាច្រើនរបស់អតិថិជន និងត្រៀមលក្ខណៈរួចជាស្រេចដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទាំងនោះឲ្យបានរហ័សទាន់ចិត្ត ផ្តល់នូវការប្រតិបត្តិខាងហិរញ្ញវត្ថុដ៏រឹងមាំ និងជាក់លាក់រក្សាបាននូវបរិយាកាសមួយដែលអាចទាក់ទាក់ទាញថែរក្សា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្មករ និយោជិត ដែលមានឆន្ទៈការងារខ្ពស់ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការឲ្យធនាគារ ទទួលបានជោគជ័យនឹងការគិតគូរដល់សហគមន៍ និងបរិស្ថានផងដែរ។

២.៧.៤. វប្បធម៌ការងារ

វប្បធម៌ការងារ គឺជារបៀបធ្វើការងារមួយនៅក្នុងសង្គម សហគមន៍ ស្ថាប័ន ឬក្រុមហ៊ុនមួយ។ វប្បធម៌ការងារមួយនេះ វាឆ្លុះបញ្ចាំងនិងបង្ហាញឲ្យឃើញនូវអាកប្បកិរិយានៃការគ្រប់គ្រង និងការធ្វើការងាររបស់បុគ្គលិកបច្ចេកវិជ្ជា និងប្រែប្រួលទូទៅ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតវប្បធម៌ការងារមិនមានមកពីកំណើតទេ គឺយើងត្រូវតែសិក្សាស្វែងយល់។

វប្បធម៌ការងាររបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី ដែលបុគ្គលិកគ្រប់រូបត្រូវតែអនុវត្តន៍ ៖

- ការហៅ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ
- ប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រ រៀនសូត្រខ្លួនឯង រៀនសូត្រពីអ្នកដទៃ និងអ្វីៗនៅជុំវិញខ្លួន
- ដោយយកចិត្តទុកដាក់និងការងារ មិនប្រមាថការងារ និងប្រុងប្រយ័ត្ន
- ប្រកបការងារដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងម្ចាស់ការលើការងារ
- មានការតាំងចិត្ត ប្តេជ្ញាចិត្ត យ៉ាងមុតមាំ ក្នុងការងារ
- ការសម្រេចស្មារតី និងព្យាយាមធ្វើការឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព
- ការមិនមើលបំណាំការងារអ្នកដទៃ ការឱ្យតម្លៃគ្នា និងការគោរព

- ការពេញចិត្តនិងការងារ
- ស្មារតីស្ត្រី មិនពុករលួយមិនស៊ីសំណូក
- មានភាពចូលរួមខ្ពស់ ពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងគ្រប់ផ្នែក
- សុភាពរាបសា ទន់ភ្លន់ តែម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះការងារ
- ស្មោះត្រង់ សាមគ្គីភាព ឯកភាព
- ការញញឹម និងការរស់រាយរាក់ទាក់
- ប្រកាន់នូវសីល កាយ វាចា ចិត្ត ល្អប្រសើរ ប្រកបដោយកត្តា កតផទីតា។

២.៨. ផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជដែលបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណពីធនាគារ ជាតិនៃកម្ពុជា ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានកិត្តិមានល្បីល្បាយ ទទួលបានការទុកចិត្ត និង គាំទ្រពីសំណាក់អតិថិជនរាប់លាននាក់ ដោយសារធនាគារ អេស៊ីលីដា មានគោលដំហែរយ៉ាងរឹង មាំ និងឆ្ពោះទៅមុខជានិច្ច ហើយធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ីមានផ្តល់នូវផលិតផល និងសេវា កម្មដូចជា៖

២.៨.១.សេវាឥណទាន

ឥណទាន (Credit) គឺជាការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដែលធ្វើឡើងរវាងម្ចាស់បំណុល និងកូន បំណុលព្រមទាំងកិច្ចសន្យាព្រមព្រៀងគ្នាអំពីការសង់ប្រាក់ដើម និងការប្រាក់នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទ មួយច្បាស់លាស់។ បច្ចុប្បន្នផលិតផលឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានច្រើន ប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ដែលក្នុងនោះរួមមាន ៖

- ឥណទានអាជីវកម្មខ្នាត (Small-Sized Enterprise Loan) គឺជាប្រភេទឥណទាន សម្រាប់បំពេញតម្រូវការរបស់ អតិថិជនដែលមានគោលបំណងចង់ពង្រីកអាជីវកម្ម សំដៅទៅលើការបង្កើនប្រាក់ចំណូលបន្ថែម ពោលគឺអតិថិជនដែលមានមុខរបរ ឬ អាជីវកម្មត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់រួចហើយ។
- ឥណទានអាជីវកម្មខ្នាតមធ្យម និងសាជីវកម្ម (Medium-Sized Enterprise and Corporate Loan) គឺជាប្រភេទឥណទានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីបំពេញ តម្រូវការអាជីវកម្ម ឬសហគ្រិនខ្នាតតូច ។ តាមរយៈឥណទាននេះអតិថិជនអាចមាន លទ្ធភាពក្នុងការពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនបានដូចជា ៖ ការប្រើប្រាស់ទុនបង្វិល ការទិញទីតាំងបន្ថែមសម្រាប់ការពង្រីកការិយាល័យ ផ្លាស់ប្តូរម៉ាស៊ីន និងដើម្បីជួយ ផ្គត់ផ្គង់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរបស់អតិថិជន ។
- ឥណទានវិបារូបរី (Overdraft) គឺជាឥណទានមួយបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងជួយ ដោះស្រាយបញ្ហាត្រូវការទុនជាបន្ទាន់ និងមានសារៈប្រយោជន៍ចំពោះហេតុការណ៍ ដែលមិនអាចដឹងទុកជាមុន ឬហេតុការណ៍បន្ទាន់ណាមួយ ។
- ឥណទានវិបារូបរីសម្រាប់អតិថិជនបញ្ញើ-សន្សំ (Overdraft Facility for Depositors) គឺជាសេវាឥណទានមួយប្រភេទ អនុញ្ញាតឲ្យអតិថិជនដែលមានការខ្វះសាច់ប្រាក់ ម្តងម្កាលដោយការយឺតយ៉ាវនៃចំណូលដែលត្រូវចូលក្នុងពេលខ្លីខាងមុខ អតិថិជន

អាចដកប្រាក់តាមត្រូវការពី គណនីបញ្ជើសំចៃ ឬគណនីបញ្ជើតាមតម្រូវការរបស់ខ្លួន នូវចំនួនទឹកប្រាក់ណាមួយ ដោយមិនចាំបាច់ជូនដំណឹងមុនតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ជាមួយធនាគារ។

- ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិល (Revolving Credit Line) គឺជាសេវាឥណទានមួយ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកខ្ចីដកប្រាក់រហូតដល់ កម្រិតមួយដែលកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យា ហើយអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកខ្ចីសងត្រលប់មកវិញទាំងអស់ ឬមួយផ្នែក។ ឥណទាននេះ ផ្តល់ឲ្យអតិថិជនសម្រាប់រយៈពេលខ្លី និងមានទ្រព្យជាក់លាក់ដើម្បីដាក់ធានា។
- ឥណទានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន (Personal Loan) គឺជាឥណទានដែល បង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងឲ្យអតិថិជនបង្កើននូវសុភមង្គលគ្រួសារដូចជា ៖ ការ ទិញគ្រឿងសម្ភារៈ ឬឧបករណ៍ទំនើបៗ និងគ្រឿងសង្ហារឹមដែលចាំបាច់ ឬអ្វីៗផ្សេង ទៀតដែលអតិថិជនចង់បាន ។
- ឥណទានគេហដ្ឋាន (Housing Loan) គឺជាប្រភេទផលិតផលឥណទានមានរយៈ ពេលវែងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ដែលបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីផ្តល់ជូន សាធារណជនដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ទិញគេហដ្ឋានដែល កំពុងសាងសង់ ឬសាងសង់រួចធ្វើជាកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន ឬក៏សម្រាប់យកទៅសាងសង់ គេហដ្ឋានលើដីកម្មសិទ្ធិដែលមានស្រាប់ ។
- ឥណទានកែលំអលំនៅឋាន (Home Improvement Loan) គឺជាឥណទានមួយ ប្រភេទដែលទទួលបានរយៈពេលវែងដែល ធនាគារ អេស៊ីលីដា បង្កើតឡើងដើម្បី ផ្តល់ជូនអតិថិជន ដែលមានគោលបំណងចង់កែលម្អលំនៅឋានផ្ទាល់ខ្លួនឲ្យបាន ស្រស់ស្អាត និងប្រកបដោយសុខុមាលភាព ។
- ឥណទានរថយន្ត (Car Loan) គឺជាប្រាក់កម្ចីដែល ធនាគារ អេស៊ីលីដា ផ្តល់ជូនជា ឯកត្តជនដែលមានចំណូលទៀងទាត់ ក្នុងគោលបំណងយកទៅទិញរថយន្តសម្រាប់ ប្រើប្រាស់ក្នុងក្រុមគ្រួសារ ឬផ្ទាល់ខ្លួន ។ ពេលគឺអតិថិជនធ្វើការចំណាយដុលនៃថ្លៃ ទិញរថយន្ត ទៅជាការចំណាយប្រចាំខែតាមរយៈការសងរំលស់មកធនាគារ និង ទទួលបានរថយន្តតាមបំណងប្រាថ្នាដែលអតិថិជនចង់បាន ។
- ឥណទានម៉ូតូ (Motorbike Loan) គឺជាប្រាក់កម្ចីដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ផ្តល់ជូនជា ឯកត្តជនដែលមានចំណូលទៀងទាត់ ក្នុងគោលបំណងយកទៅទិញម៉ូតូ សម្រាប់ប្រើ

ប្រាក់ក្នុងក្រុមគ្រួសារ ឬផ្ទាល់ខ្លួន និងមុខរបរ។

- ឥណទាននិស្សិត (Student Loan) គឺជាប្រភេទឥណទានដែលបង្កលក្ខណៈដល់ ឪពុក-ម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលរបស់និស្សិតដែលត្រូវការសាច់ប្រាក់សម្រាប់បង់ថ្លៃ សិក្សាឲ្យកូន បន្តការសិក្សាទៅគ្រឹះស្ថានសិក្សាបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ ឬ បន្តទៅគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សានៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសក្រោយពីនិស្សិតបានបញ្ចប់ការ សិក្សានៅថ្នាក់វិទ្យាល័យ។ ឥណទាននេះ គឺជាការបំពេញកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ក្នុង រយៈពេលសិក្សា និងការផ្ទេរពីការចំណាយដុល ទៅជាការបង្វិលសាច់ប្រាក់សង ធនាគារមួយខែម្តង និងចំណាយអស់ការប្រាក់តិច ។

២.៨.២.សេវាកម្មបញ្ញើ-សន្សំ

សេវាកម្មបញ្ញើ-សន្សំ (Deposits) គឺជាប្រភេទសេវាកម្មដែលធនាគារ ផ្តល់ជូនអតិថិជនដើម្បី បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការដាក់ប្រាក់សន្សំ ហើយសាច់ប្រាក់របស់អតិថិជននឹងស្ថិតនៅ កន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាពដោយមិនមានការបាត់បង់ ព្រមទាំងទទួលបានការប្រាក់បន្ថែមដែល ធ្វើឲ្យ ជីវភាព និងទឹកប្រាក់របស់អតិថិជនមានការកើនឡើង។ សេវាកម្មបញ្ញើ-សន្សំរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី មានដូចជា ៖

- គណនីបញ្ញើសំចៃ (Savings Account)
- គណនីបញ្ញើតាមតម្រូវការ (Demand Deposit Account)
- គណនីចរន្ត (Current Account)
- គណនីមានកាលកំណត់ (Fixed Deposit Account)
- គណនី Euro Flex (Euro Flex Account)
- គណនីមូលបត្រ (Securities Account)
- គណនីមូលនិធិសោធននិវត្តន៍ (Individual Retirement Account)
- គណនីមូលនិធិគាំពារសុខភាព (Health Saving Account)
- គណនីមូលនិធិសិក្សាអប់រំ (Education Saving Account)
- គណនី Trust សម្រាប់ទិញ-លក់អចលនទ្រព្យ (Trust Account for Real Estate)
- គណនីព្រះសង្ឃ និងគណនីមូលនិធិវត្ត (Monk Account and Pagoda Fund Account)
- គណនីអនាគតកុមារ (Future Kid Account)

២.៨.៣.សេវាធនាគារអេឡិចត្រូនិក (Electronic Banking System)

សេវា Electronic Banking System (EBS) របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានដូចជា ៖

- សេវាអេស៊ីលីដាអ៊ីនធើណែត (ACLEDA Internet Bank)
- សេវាអេស៊ីលីដាយូនីតឺទាន់ចិត្ត (ACLEDA Unity ToanChet)
- សេវាអេស៊ីលីដាអ៊ីខុមមេស (ACLEDA E-Commerce Payment Gateway)
- ប័ណ្ណឥណទានប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន (Consumer Card)
- ប័ណ្ណឥណទានអេស៊ីលីដា (ACLEDA Debit Card)
- ប័ណ្ណឥណទានអេស៊ីលីដា (ACLEDA Credit Card)
- ម៉ាស៊ីនឆ្លុកកាត អេស៊ីលីដា (ACLEDA POS)
- សេវាបញ្ជាតាមរយៈ E-mail/Fax (Banking Service Order Via E-mail/Fax)
- សេវាផ្ញើសារជូនដំណឹងព័ត៌មានគណនី (Message Alert on Account Information)

២.៨.៤.សេវាផ្ទេរប្រាក់

សេវាផ្ទេរប្រាក់ គឺជាសេវាមួយប្រភេទដែលធនាគារអនុញ្ញាតឲ្យអតិថិជន ធ្វើការផ្ទេរ ឬទទួលប្រាក់ទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ។ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បង្កើតសេវាក្នុងគោលបំណងដើម្បីជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យក្នុងការដឹកជញ្ជូនសាច់ប្រាក់តាមខ្លួន មានសុវត្ថិភាពក្នុងការផ្ទេរប្រាក់តាមរយៈធនាគារ និងសាច់ប្រាក់ទៅដល់ដៃអ្នកទទួលទាន់ពេលវេលា ។ សេវាផ្ទេរប្រាក់របស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានដូចជា ៖

- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្នុងស្រុក (Local Fund Transfers)
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាមរយៈប្រព័ន្ធ SWIFT (International Fund Transfers via SWIFT)
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាមរយៈ វ៉េសស្ទ៊ីន យូញៀន (International Fund Transfers via Western Union)
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាមរយៈ Payone (International Fund Transfers via Payone)

២.៨.៥.សេវាចាត់ចែងសាច់ប្រាក់

សេវាចាត់ចែងសាច់ប្រាក់ គឺជាសេវាមួយដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា បង្កើតឡើងដើម្បីជួយ

សម្រួលនូវផលលំបាករបស់អតិថិជនក្នុងការបង្វិលទុន បង់ថ្លៃចំណាយ ប្រមូលប្រាក់ចំណូល និងនៅពេលបើកប្រាក់ខែឲ្យបុគ្គលិក។ សេវាចាត់ចែងសាច់ប្រាក់របស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដាមានដូចជា៖

- សេវាលិខិតអះអាងលើគណនី និងព័ត៌មានអតិថិជន (Bank Confirmation)
- សេវាមូលប្បទានបត្រសាច់ប្រាក់ (Cashier's Cheque)
- សេវាបើកប្រាក់បៀវត្ស (Payroll Service)
- សេវាប្រមូលសាច់ប្រាក់ (Distributor/Cash Collection)
- សេវាទូទាត់ឲ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ (Supplier Payment)
- សេវាសម្រួលគណនីអតិថិជន (Cash Consolidation Account)
- សេវាបញ្ជាអចិន្ត្រៃយ៍ (Standing Order / Direct Debit)
- សេវាទិញមូលប្បទានបត្រទេសចរណ៍ (Traveler's Cheque Purchasing)
- សេវាទិញមូលប្បទានបត្របរទេស (Foreign Cheque Purchasing)
- សេវាមូលប្បទានប័ណ្ណ (Bank Draft)
- សេវាបញ្ជីតាមរយៈប្រអប់សុវត្ថិភាព (Safe Box Service)
- សេវាប្រមូលប្រាក់បង់ពន្ធ (Tax Payment Service)
- សេវាប្រមូលប្រាក់បង់ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ (Property Tax Collection)
- សេវាទូទាត់វិក្កយបត្រនៅតាមបញ្ជារសាខាធនាគារអេស៊ីលីដា (Bill Payment at ACLEDA Bank's Counter)
- សេវាកិច្ចសន្យាប្តូររូបិយប័ណ្ណទុកមុន (Forward Exchange Contract)
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ទូទាត់ជាកញ្ចប់ (Bulk/Package Payment Service)

២.៨.៦.សេវាហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្ម

សេវាហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្មរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី មានដូចជា ៖

- សេវាលិខិតឥណទាននាំចេញ-នាំចូល (Letter of Credit Export/Import)
- សេវា Documentary Collection (Import/Export)
- សេវាលិខិតធានា (Bank Guarantee)
 - លិខិតធានាលើការដឹកជញ្ជូន (Shipping Guarantee)
 - លិខិតធានាលើការដេញថ្លៃ (Bid Guarantee)

- លិខិតធានាលើការទូទាត់ (Payment Guarantee)
- លិខិតធានាបុរេប្រទាន (Advance Payment Guarantee)
- លិខិតធានាលើការអនុវត្តកិច្ចសន្យា (Performance Guarantee)
- លិខិតធានាលើការឃាត់ទុកសាច់ប្រាក់ (Retention Money Guarantee)
- សេវាពិនិត្យសុខភាពហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Health Check)

២.៨.៧.សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត Life Assurance Service

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជឈានមុខគេលើគ្រប់វិស័យ បានចាប់ដៃគូជាមួយក្រុមហ៊ុន ព្រូជិនសល (ខេមបូឌា) ឡាយហ្វ អ៊ីស្ត្រីនស៍ ដែលជាក្រុមហ៊ុនឈានមុខគេក្នុង វិស័យធានារ៉ាប់រង និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុលំដាប់ពិភពលោក ក្នុងការផ្តល់ជូនអតិថិជនរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ក៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់ជាមួយនឹងសេវាកម្ម និងផលិតផលធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតលំដាប់ពិភពលោក ដែលមានបម្រើនៅគ្រប់ការិយាល័យសាខារបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ។

តាមរយៈភាពជាដៃគូនេះ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងជួញសម្របសម្រួលដល់លោកអ្នកដែលមានតម្រូវការទិញប័ណ្ណធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតពីក្រុមហ៊ុន ព្រូជិនសល (ខេមបូឌា) ឡាយហ្វ អ៊ីស្ត្រីនស៍ ដើម្បីការពារលើហានិភ័យគ្រួសារដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ។

សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតជាការ ធានានិរន្តរភាពនៃប្រាក់ចំណូល ដើម្បីឲ្យជីវភាពរស់នៅរបស់គ្រួសារ ឬអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់លោកអ្នកមានស្ថិរភាព ក្នុងករណីមានហេតុការណ៍កើតឡើងក្នុងពេលណាមួយ ។

២.៩. បុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធចំនួន ០៥ គឺ ៖ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ឡាវ អេស៊ីលីដា, ស៊ីយូរីធី ភីអិលស៊ី, វិទ្យាស្ថាន ពាណិជ្ជសាស្ត្រ អេស៊ីលីដា, អេស៊ីលីដា ប្រូភីធី អិលធីឌី, និងអេស៊ីលីដា មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ មីយ៉ាន់ម៉ា ។

១. ធនាគារ អេស៊ីលីដា ឡាវ
ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងកំពុងផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដ៏សម្បូរបែប ក្នុងប្រទេសឡាវ ។
www.acedabank.com.la

២. វិទ្យាស្ថាន ពាណិជ្ជសាស្ត្រ អេស៊ីលីដា

ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធពេញលេញរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងកំពុងផ្តល់សេវាបណ្តុះបណ្តាល និងប្រឹក្សាយោបល់ លក្ខណៈអន្តរជាតិ ។

www.acleda-aib.edu.kh

៣. អេស៊ីលីដា ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី

ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធពេញលេញរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងផ្តល់សេវាលើអាជីវកម្មជើងសារមូលបត្រ ជូនដល់ វិនិយោគិនជារូបវន្ត និងក្រុមហ៊ុន ។

www.acledasecurities.com.kh

៤. អេស៊ីលីដា មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ មីយ៉ាន់ម៉ា

ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងប្រតិបត្តិការក្នុងនាមជាស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងប្រទេស មីយ៉ាន់ម៉ា ។

www.acledamfi.com.mm

៥. អេស៊ីលីដា ប្រូភេធី អិលធីឌី

ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធពេញលេញរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងកំពុងផ្តល់សេវាទិញ លក់ ជួល ចលនទ្រព្យ អចលនទ្រព្យ និងផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈការិយាល័យ ។

www.acledabank.com.kh/pp/

ជំពូកទី៣

ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ

៣.១. គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការឥណទានខ្នាតមធ្យម

៣.១.១. និយមន័យឥណទានខ្នាតមធ្យម

ឥណទានខ្នាតមធ្យម គឺជាផលិតផលប្រាក់កម្ចីមួយប្រភេទដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណង ដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អាជីវកម្ម ឬសហគ្រាសខ្នាតតូចតាមរយៈឥណទាននេះ អតិថិជនមានលទ្ធភាពពង្រីកអាជីវកម្មដូចជា ៖ បង្កើនដើមទុនបង្វិលផ្លាស់ប្តូរគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបន្ថែមមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនជាដើម។

៣.១.២. គោលបំណង

ការបង្កើតនូវរាល់ឥណទានទាំងនេះ គឺដើម្បីផ្តល់មូលនិធិដល់អ្នកខ្ចីក្នុងការផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការប្រើប្រាស់គ្រប់ប្រភេទអាជីវកម្មមាន ផលិតកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម សេវាកម្ម និងទេសចរណ៍ ដើម្បីឲ្យមានលទ្ធភាពពង្រីកមធ្យោបាយបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។

- គាំទ្រអំពីតម្រូវការនៃទុនបង្វិល និងបំពេញតម្រូវការក្នុងអាជីវកម្ម
- រួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ និងជម្រុញឲ្យមាននិរន្តរភាព
- ដើម្បីនិរន្តរភាពបង្កើតទ្រព្យសម្បត្តិធនាគារ និងក្រុមហ៊ុន
- ជាមូលធនចម្បងសម្រាប់វិនិយោគក្នុងការទិញ ឬជួសជុលកែលម្អអចលនទ្រព្យ
- បម្រើឲ្យផលិតកម្ម សេវាកម្ម នេសាទ ការដាំដុះ ការចិញ្ចឹមសត្វ និងទេសចរណ៍
- ទ្រទ្រង់ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម តាមរយៈការប្រមូលផ្តុំមូលធន និងការដាក់ឲ្យមានចរាចរណ៍ក្នុងផ្នែក ផលិតកម្ម ដល់សង្គមដើម្បីស្រូបយកផលប្រយោជន៍ពីប្រភពធនធានដែលមានក្នុងប្រទេស ដើម្បីបង្កើតការងារ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល។

៣.១.៣. អតិថិជនគោលដៅ

អតិថិជនគោលដៅមាន ០២ ប្រភេទគឺ ៖

- រូបវន្តបុគ្គល សំដៅលើអ្នកខ្ចីជាគ្រួសារ ឬជនដែលខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារ សម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួនដែលមានលក្ខណៈជារូបវន្តបុគ្គល។

- នីតិបុគ្គល គឺសំដៅលើស្ថាប័ន ឬសហគ្រាសដែលបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារួមមាន ៖ សហគ្រាសក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ (Sole Proprietorship) សហគ្រាសក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ (Partnership) និងក្រុមហ៊ុន សាជីវកម្ម (Corporation)។

៣.១.៤. ប្រតិបត្តិការឥណទាន

ប្រតិបត្តិការឥណទានខ្នាតមធ្យមមានដូចជា៖

❖ **ទំហំឥណទាន**

- ប្រាក់រៀល ៖ ទំហំធំជាង ២០០,០០០,០០០ រៀល រហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ។
- ប្រាក់បាត ៖ ទំហំធំជាង ២,០០០,០០០ បាត រហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ។
- ប្រាក់ដុល្លារ ៖ ទំហំធំជាង ៥០,០០០ ដុល្លារ រហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ។

❖ **រយៈពេល**

- ប្រាក់រៀល ៖ រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ៧២ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ២០០,០០០,០០០ រៀលរហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ
- ប្រាក់បាត ៖ រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ៧២ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ២,០០០,០០០, រៀល រហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ។
- ប្រាក់ដុល្លារ ៖ រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ៧២ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ៥០,០០០ ដុល្លារអាមេរិករហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ

❖ **អត្រាការប្រាក់**

- ឥណទានជាប្រាក់រៀល៖
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ១២០,០០០,០០០ រហូតដល់ ២០០,០០០,០០០ រៀល។
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៦.៨០% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ២០០,០០០,០០០ រហូតដល់ ៨០០,០០០,០០០ រៀល។

- អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៥.៦០% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំចាប់ពី ៨០០,០០០,០០០ រៀល រហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ។
- ឥណទានជាប្រាក់បាត់៖
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ១,២០០,០០០ បាតរហូតដល់ ២,០០០,០០០ បាត។
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៦.៨០% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ២,០០០,០០០ បាតរហូតដល់ ៨,០០០,០០០ បាត។
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៥.៦០% ក្នុងមួយឆ្នាំលើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំ ៨,០០០,០០០ បាតរហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ ។
- ឥណទានជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក៖
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១៣.២០% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ៣០,០០០ រហូតដល់ ៥០,០០០ ដុល្លារអាមេរិក។
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១២.៦០% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ៥០,០០០ រហូតដល់ ១០០,០០០ ដុល្លារអាមេរិក។
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១១.៤០% ក្នុងមួយឆ្នាំ លើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ១០០,០០០ រហូតដល់ ៥០០,០០០ ដុល្លារអាមេរិក។
 - អត្រាការប្រាក់អប្បបរមា ១០.៨០% ក្នុងមួយឆ្នាំលើសមតុល្យឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ៥០០,០០០ រហូតដល់ ៥% នៃមូលនិធិសម្បត្តិសុទ្ធរបស់ធនាគារ ។

៣.១.៥. របៀបនៃការសងប្រាក់

ការសងប្រាក់ត្រូវប្រើប្រាស់កិច្ចមាន ០៤ របៀបដូចខាងក្រោម៖

- ❖ សងការប្រាក់ និងប្រាក់ដើមរំលោះរៀងរាល់ខែ
- ❖ សងការប្រាក់ និងប្រាក់ដើមគិតជាភាគរយរៀងរាល់ខែ ហើយប្រាក់ដើមនៅសល់សងនៅចុងបញ្ចប់វគ្គ
- ❖ សងការប្រាក់រៀងរាល់ខែ និងប្រាក់ដើមទៅតាមការព្រមព្រៀង
- ❖ សងតែការប្រាក់រៀងរាល់ខែ និងប្រាក់ដើមនៅចុងបញ្ចប់នៃវគ្គខ្ចីប្រាក់ ។

៣.១.៦. ការគណនាការសងប្រាក់

រូបមន្ត ៖ ការគណនាការសងប្រាក់

$$I = (P \times i\% \times N/360)$$

- ❖ I : ជាចំនួនការប្រាក់ដែលត្រូវទទួល ឬអតិថិជនត្រូវសង (Interest Receivable)
- ❖ P : ជាចំនួនប្រាក់ដើមជាក់ស្តែង (Actual Principal During the Period)
- ❖ i% : ជាអត្រាការប្រាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ (Interest Rate per Annum)
- ❖ N : ជាចំនួនថ្ងៃគិតការប្រាក់ក្នុងរយៈពេលខ្លី (Number of Day for Calculating Interest)
- ❖ 360 : ជាចំនួនថ្ងៃគិតក្នុងមួយឆ្នាំ (Number of Day per year)

៣.១.៧. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទាន

ក. ដំណាក់កាលទី១ ៖ ការដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់

- អ្នកដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ ត្រូវមកជួបភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន (Customer Service Officer) នៅការិយាល័យរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។
- ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន (CSO) ធ្វើការពន្យល់គោលការណ៍ នីតិវិធីឥណទានតម្រូវការសម្រាប់ធនាគារ និងលក្ខខណ្ឌរួមស្តីពីការខ្ចីប្រាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ទៅអ្នកសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ (ទំហំឥណទាន របៀបសង អត្រាការប្រាក់ អ្នកធានាជាថ្មី ប្រពន្ធ ឬអ្នកស្នងមរកត និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនានា)។
- ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជនផ្តល់ពាក្យសុំខ្ចីប្រាក់ជូនទៅអតិថិជន និងជម្រាបអំពីតម្រូវការឯកសារសម្រាប់ធនាគារ។
- ប្រសិនបើពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ពុំមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់ គ្រប់គ្រាន់ ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជនត្រូវជួយបំពេញបន្ថែមនូវចំណុចខ្លះខាត។
- ក្រោយពីទទួលពាក្យសុំខ្ចីប្រាក់ដែលមានការបំពេញបានគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវដោយអតិថិជនរួចហើយ ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជនប្រមូលឯកសារដែលបានពិនិត្យរួចនោះដាក់ក្នុងប្រអប់សារឯកសាររបស់ភ្នាក់ងារឥណទានទទួលខុសត្រូវ។
- អ្នកស្នើសុំខ្ចីប្រាក់អាចមានការទំនាក់ទំនងដាក់ពាក្យជាមួយ ភ្នាក់ងារឥណទានបាន

ក្នុងពេលដែលភ្នាក់ងារឥណទានបានចុះធ្វើការនៅមូលដ្ឋាន។

ខ. ដំណាក់កាលទី២ ៖ ការចុះទៅពិនិត្យដល់ផ្ទះរបស់អតិថិជន និងវាយតម្លៃឥណទាន

- ក្រោយទទួលបានពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវចុះទៅជួបអតិថិជនដល់ផ្ទះ និងអ្នករួមខ្ចីដើម្បីសាកសួរព័ត៌មានអំពីតម្រូវការខ្ចីប្រាក់។
- ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ផ្ដោតអារម្មណ៍សាកសួរ ប្រមូលព័ត៌មានអំពីអ្នកខ្ចីដែលទាក់ទងនឹងព័ត៌មានទូទៅ ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ គោលបំណងប្រើប្រាស់កម្ចីព័ត៌មានអំពីទ្រព្យដែលត្រូវ បង្កើតហ៊ីប៉ូតែក/ដាក់បញ្ចាំ សាកសួរអំពីកត្តាទាំងឡាយដែលអាចជះឥទ្ធិពលបង្កហានិភ័យ និងពន្យល់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ ពីគោលការណ៍និងនីតិវិធីឥណទានដោយរាប់បញ្ចូលទាំង កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ កិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក/កិច្ចសន្យាដាក់បញ្ចាំ ឬកិច្ចសន្យាព្រមព្រៀងធានា។ល។
- ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវធ្វើការត្រិះរិះពិចារណា សិក្សាវិភាគ និងវាយតម្លៃព័ត៌មានដែលប្រមូលបានទាំងនោះថា តើពិតជាត្រឹមត្រូវសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃឥណទានហើយឬនៅ? ករណីខ្លះអតិថិជនផ្តល់ព័ត៌មានមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ភ្នាក់ងារឥណទានអាចចុះស្រាវជ្រាវប្រមូលព័ត៌មានពីខាងក្រៅ ឬពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានបានផងដែរ ប៉ុន្តែត្រូវរក្សាអាថ៌កំបាំងវិជ្ជាជីវៈជៀសវាងការបង្កឲ្យកើតមានហេតុផលមិនល្អ។
- ក្រោយពីបានធ្វើការវាយតម្លៃលទ្ធភាពរបស់អ្នកខ្ចីប្រាក់រួចហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវបញ្ជាក់ជូនអតិថិជនអំពីលទ្ធភាពដែលអាចទទួលបានឥណទានបាន លក្ខខណ្ឌឥណទាន និងការបណ្តុះវិន័យឥណទានដោយមិនសន្យាផ្តល់ទំហំឥណទានណាមួយឡើយ។
- ភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុក ត្រូវពន្យល់អតិថិជនអំពីប្រកាសរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (NBC) ស្តីពីការបង្កើតប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន ដែលតម្រូវឲ្យស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុត្រូវចូលទៅយកព័ត៌មានឥណទានពីការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” ដើម្បីធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ វាយតម្លៃលើលទ្ធភាពអាចជឿជាក់បានរបស់អតិថិជនមុននឹងផ្តល់ឥណទាន ព្រមទាំងពន្យល់អំពីសេហ៊ុយចំណាយសម្រាប់ការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” ដែលជាបន្ទុករបស់អតិថិជននឹងត្រូវកាត់ចេញពីគណនី ឬអតិថិជនត្រូវបង់ជាសាច់ប្រាក់ផ្ទាល់នៅពេលដែលទទួលបានឥណទាន។
- ភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកត្រូវពន្យល់អតិថិជនឲ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីប្រការដែលបាន

ចែងក្នុងទម្រង់គំរូស្នើសុំឥណទាន។ ជាពិសេស ការយល់ព្រមរបស់អតិថិជនក្នុងការអនុញ្ញាតឲ្យធនាគារផ្តល់ព័ត៌មានរបស់ខ្លួនទៅការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា”។

គ.ដំណាក់កាលទី៣ ៖ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានដែលទទួលបានពេលចុះវាយតម្លៃ ដល់លំនៅដ្ឋាន ឬកន្លែងប្រកបអាជីវកម្ម ជាមួយនឹងព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា”

រាល់ព័ត៌មានដែលទទួលបានក្នុងពេលចុះទៅសិក្សាដល់លំនៅដ្ឋាន និងកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនត្រូវតែផ្ទៀងផ្ទាត់បន្ថែមជាមួយ របាយការណ៍ឥណទាន ដែលផ្តល់ឲ្យដោយការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដអំពីភាពអាចជឿជាក់បានរបស់អតិថិជនមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ ឬមិនផ្តល់ឥណទាន។

- ព័ត៌មានដែលបានពីការចុះសិក្សាដល់ទីកន្លែងរបស់អតិថិជន គឺជាព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យផ្តល់ឥណទាន។ ព័ត៌មានមួយចំនួនរបស់អតិថិជនត្រូវវាយបញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាននៃការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” ដើម្បីទាញយករបាយការណ៍ឥណទាន សម្រាប់យកមកធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់បន្ថែមមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទាន។
- ព័ត៌មាន ឬរបាយការណ៍ឥណទានដែលទទួលបានពីការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” ត្រូវចាត់ចែងប្រគល់ឲ្យភ្នាក់ងារ និងថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីយកទៅសិក្សាវិភាគអំពីហានិភ័យ និងភាពដែលអាចជឿជាក់បានរបស់អតិថិជនមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ ឬមិនផ្តល់ឥណទាន។
- ការសម្រេចចិត្តក្នុងការផ្តល់ឥណទាន ឬមិនផ្តល់ឥណទានផ្អែកលើការវិនិច្ឆ័យរបស់ថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចរបាយការណ៍ឥណទានដែលទទួលបានពីការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” គ្រាន់តែជាព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់ជួយដល់ការវិនិច្ឆ័យឲ្យបានត្រឹមត្រូវតែប៉ុណ្ណោះ។

ឃ. ដំណាក់កាលទី៤ ៖ ការរៀបចំឯកសារខ្ចីប្រាក់

- បន្ទាប់ពីអតិថិជនមានការព្រមព្រៀងរួចហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវរៀបចំឯកសារសម្រាប់អតិថិជនខ្ចីប្រាក់ ក្នុងនោះមានទម្រង់សម្ភាសន៍ កំណត់ហេតុវាយតម្លៃទ្រព្យគម្រោងជំនួញ និងឲ្យអតិថិជនដាក់ពាក្យសុំខ្ចីប្រាក់។ គួរកត់សម្គាល់ថាភ្នាក់ងារឥណទានអាចសរសេរយោបល់ និងសំណើរបស់ខ្លួនដើម្បីស្នើសុំការអនុម័ត

លុះត្រាតែការបង្កើតហ្វីធីត/ដាក់បញ្ចាំ លើទ្រព្យមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ។ ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងក្នុងគម្រោងជំនួញ។

- ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវសរសេរយោបល់ និងសំណើដោយបញ្ជាក់ពីទំហំឥណទានរយៈពេលខ្លី អត្រាការប្រាក់ ដើម្បីដាក់ស្នើសុំការអនុម័ត។

ង. ដំណាក់កាលទី៥ ៖ ការអនុម័តឥណទាន

- ភ្នាក់ងារឥណទាន ត្រូវបញ្ជូនឯកសារខ្លីប្រាក់ដែលបានរៀបចំរួចហើយនោះ ដាក់ជូនអ្នកគ្រប់គ្រងដែលមានសិទ្ធិអនុម័តឥណទានដើម្បីសុំការអនុម័ត។
- ឥណទានដែលអនុម័តដោយនាយកប្រតិបត្តិឥណទានត្រូវមានយោបល់ និងសំណើពីភ្នាក់ងារឥណទានទទួលខុសត្រូវមានសេចក្តីបញ្ជាក់ពី ប្រធានការិយាល័យស្រុក-ខណ្ឌ ឬប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន និងពីនាយក-នាយិកាធនាគារ (នាយក-នាយិកា ឬនាយកប្រតិបត្តិសេវាឥណទាន) លើពាក្យស្នើសុំឥណទានរួមជាមួយគម្រោងជំនួញ និងឯកសារសម្គាល់របស់អតិថិជនខ្លះទៀតផ្អែមកនាយកដ្ឋានឥណទាន។
- ឥណទានដែលអនុម័ត ដោយគណៈកម្មាធិការឥណទាន ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវរៀបចំទម្រង់សំណើសុំឥណទានផ្នែកទីមួយ (Credit Proposal) ភ្ជាប់ជាមួយនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលដកចេញពីគម្រោងជំនួញ និងឯកសារសម្គាល់របស់អតិថិជន។ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវធ្វើការសន្និដ្ឋាន និងសរសេរអនុសាសន៍ព្រមទាំងមានសេចក្តីបញ្ជាក់ពីប្រធានការិយាល័យស្រុក-ខណ្ឌ ឬប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន និងពីនាយក-នាយិកាធនាគារ រួចហើយផ្ញើមកនាយកដ្ឋានឥណទាន។ ផ្នែកវិភាគឥណទាននៃ នាយកដ្ឋានឥណទានត្រូវវិភាគសរសេរទម្រង់ផ្នែកទីពីរបស់ទម្រង់សំណើសុំឥណទានដាក់ជូននាយកប្រតិបត្តិឥណទានដើម្បីពិនិត្យ និងបញ្ជូនទៅគណៈកម្មាធិការឥណទានប្រជុំពិភាក្សាអនុម័ត។
- ឥណទានដែលបានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការឥណទាន និងហានិភ័យនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (CRC) ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ត្រូវឆ្លងកាត់តាមរយៈកិច្ចប្រជុំនឹងអនុសាសន៍របស់គណៈកម្មាធិការឥណទាន (MCC)។

ច. ដំណាក់កាលទី៦ ៖ ការរៀបចំកិច្ចសន្យា

- បន្ទាប់ពីឥណទានបានអនុម័តរួចហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវទៅជួបអ្នកដាក់ពាក្យដល់ផ្ទះម្តងទៀត ដើម្បីរៀបចំកិច្ចសន្យាក្នុងនោះមានកិច្ចសន្យាខ្លីប្រាក់ កិច្ចសន្យា

បង្កើតហ្វីឡែត/កិច្ចសន្យាដាក់បញ្ចាំនឹងលិខិតផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទង។ ភ្នាក់ងារ ឥណទានទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំឯកសារទាំងអស់ (រាល់ឯកសារក្លែងក្លាយ គ្មានតម្លៃ មិនត្រឹមត្រូវ មិនស្របតាមច្បាប់ដែលមិនអាចប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការបាន)។

- បន្ទាប់ពីមានការព្រមព្រៀងហើយ អតិថិជននឹងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវផ្តិតមេដៃ ឬចុះហត្ថលេខានៅចំពោះមុខភ្នាក់ងារឥណទាន។ ចំពោះឯកសារដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរអតិថិជនត្រូវសុំបញ្ជាក់ចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រា និងសុំការបន្តកលើវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ (ប្លង់រឹង) ពីការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មសំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌ-ក្រុងចុះការបន្តកពីមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មសំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត-រាជធានី។ ឯកសារមួយចំនួនទៀតភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវប្រគល់ជូនទៅភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន។
- ក្រោយពីឯកសារទាំងនោះបានបំពេញត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្រាន់ និងចុះហត្ថលេខាបញ្ជាក់ចប់សព្វគ្រប់រួចរាល់ហើយ អតិថិជនត្រូវកាន់ឯកសារទាំងនោះមកការិយាល័យធនាគារ អេស៊ីលីដា ហើយប្រគល់ឯកសារនោះទៅឲ្យភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន។

ឆ. ដំណាក់កាលទី៧៖ ការរៀបចំបញ្ចូលទិន្នន័យ

- ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន (CSO) ក្រោយពីទទួលបានឯកសារហើយត្រូវពិនិត្យឯកសារទាំងនោះឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ពិនិត្យមើលការចុះហត្ថលេខារបស់ឃុំ សង្កាត់ ឬស្រុក ខណ្ឌសុរិយោដីនៅលើឯកសារឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ក្នុងករណីបញ្ចេញឥណទាននៅក្នុងប្រព័ន្ធ Globus ត្រូវបង្កើត CIF និងបើកគណនី(Account) ជូនអតិថិជនរួចហើយបញ្ជូនឯកសារទៅឲ្យគណនេយ្យករ និងប្រាប់អតិថិជនឲ្យរងចាំទទួលប្រាក់កម្ចី។
- គណនេយ្យដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវពិនិត្យរាល់ឯកសារទាំងនោះ ៖
 - ឯកសារទាំងអស់ត្រូវតែមានភាពត្រឹមត្រូវ ច្បាស់លាស់ គ្រប់គ្រាន់
 - ក្នុងករណីបញ្ចេញឥណទានតាមប្រព័ន្ធ Globus គណនេយ្យករត្រូវបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងប្រព័ន្ធរួចហើយប្រធានគណនេយ្យករត្រូវ Authorize។
 - បោះពុម្ពតារាងកាលវិភាគសងប្រាក់ សរសេររបង្កាន់ដៃតម្កល់ទ្រព្យធានានឹងប័ណ្ណចំណាយប្រាក់ឲ្យខ្ចី ឬរៀបចំឯកសារផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ។ បញ្ជូនឯកសាររបស់អតិថិជនទៅថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចដើម្បីចុះហត្ថលេខា។

ជ. ដំណាក់កាលទី៨ ៖ ការបញ្ចេញឥណទាន

- គ្រប់ឯកសារទាំងអស់ទាក់ទងនឹងការបញ្ចេញឥណទាន ត្រូវតែរៀបចំឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវមុនពេលបញ្ចេញឥណទាន រួចហើយបញ្ជូនទៅឲ្យបេឡាធិការរៀបចំប្រាក់ដើម្បីរង់ចាំអតិថិជនមកបើក។
- ពេលអតិថិជនមកដល់ការិយាល័យធនាគារ ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជនត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងអញ្ជើញអតិថិជនឲ្យទៅជួបបេឡាធិការ ដើម្បីបើកប្រាក់ ឬផ្ទេរប្រាក់ចូលគណនីរបស់អតិថិជន។
- មុនពេលបើកប្រាក់បេឡាធិការ ត្រូវរំលឹកឡើងវិញពីលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដូចជា ការសងប្រាក់ ការពិន័យលើការសងយឺតយ៉ាវ និងការប្រគល់-ទទួលប្រាក់ ត្រូវតែពិនិត្យ និងរាប់ប្រាក់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវមុនពេលចាកចេញពីបញ្ជារ។
- បេឡាធិការឲ្យអតិថិជនផ្តិតមេដៃលើប័ណ្ណចំណាយប្រាក់ឲ្យខ្លី ឬប័ណ្ណដកប្រាក់ ហើយប្រគល់ប្រាក់ជូនអតិថិជន។

៣.១.៨. វិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃឥណទាន

ដើម្បីមានមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទាន ត្រូវមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ច្បាស់លាស់អំពីអតិថិជន និងមុខរបររបស់អតិថិជន ព្រមទាំងកត្តាផ្សេងៗទៀតនៅជុំវិញ ដែលអាចជះឥទ្ធិពលសម្រាប់ធ្វើការសិក្សា វិភាគ និងវាយតម្លៃ អំពីសុចរិតភាព សមត្ថភាព និងសុវត្ថិភាពឥណទាន។ រាល់សំណើសុំឥណទាន ប្រតិបត្តិករត្រូវតែចូលយកព័ត៌មានឥណទាន ពីប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាននៃការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” (Credit Bureau Cambodia) ដើម្បីរកព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធ និងបំណុលរបស់អ្នកស្នើសុំខ្លី។

៣.១.៨.១. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៧C's

- ចរិតលក្ខណ (Character) គឺសម្តៅលើភាគីអ្នកខ្ចី និងភាគីអ្នកធានាដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អង្កេតទៅលើ ៖ ប្រវត្តិ កេរ្តិ៍ឈ្មោះ សុចរិតទៀងត្រង់ មានភាពអំណត់អត់ធន់ អត្តចរិត ជំនាញ បទពិសោធន៍ មានសេចក្តីអង់អាចក្នុងការងារ និងការសម្រេចចិត្តផ្សេងៗហ៊ានទទួលខុសត្រូវលើកាតព្វកិច្ចសងបំណុល និងកាតព្វកិច្ចសងមរកតបំណុល។ ចំពោះអ្នកធានាត្រូវតែមានមុខរបរ ទ្រព្យសម្បត្តិ និងមានលទ្ធភាពអាចសងជំនួសអ្នកខ្ចី។

- សមត្ថភាព (Capacity) គឺជាការវាយតម្លៃលើលំហូរសាច់ប្រាក់របស់អតិថិជន ប្រាក់ចំណូលពីមុខរបរ(ចំណេញឬខាត) និងចំណូលផ្សេងៗ តាមកាលៈទេសៈ ប្រចាំថ្ងៃ ប្រចាំខែ រដូវកាល ឲ្យបានច្បាស់លាស់ ដើម្បីធ្វើការប៉ាន់ស្មានតម្រូវការឥណទាន រយៈពេលឥណទាន និង លទ្ធភាពសងប្រាក់។ លទ្ធភាពសង និងរយៈពេលខ្លីមានការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវតែធ្វើការគណនាឲ្យបានហ្មត់ចត់ តែរយៈពេលសងមិនឲ្យវែងពេកនោះទេ (រយៈពេលកាត់តែវែងកាលណា ហានិភ័យកាត់តែធំពេលនោះដែរ)។ លទ្ធភាពសងមិនឲ្យលើសពី ៦៧% នៃប្រាក់សំណល់ដែលបានគណនា។
- មូលធន (Capital) ៖ គឺជាការវាយតម្លៃលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងមុខរបរ ដើមទុន និងប្រភពចំណូល។ ការវាយតម្លៃដើមទុនត្រូវប្រមូលព័ត៌មាន អំពីមុខរបរដែលជាទិន្នន័យសម្រាប់រៀបចំគម្រោងជំនួញរបស់អតិថិជន និងដើម្បីត្រួតពិនិត្យគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់កម្ចី ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវ ត្រូវធ្វើការសិក្សាទៅលើទ្រព្យសកម្មសរុប និងប្រភពទុន ក្នុងមុខរបរដែលក្នុងនោះរួមមានដូចជា ៖ អចលនទ្រព្យ (ផ្ទះ ដីធ្លី អាគារ សំណង់) និងចលនទ្រព្យ (សាច់ប្រាក់, សន្និធិទំនិញ, យានយន្ត, គ្រឿងម៉ាស៊ីន, ផ្សេងៗ)។
- ទ្រព្យបញ្ចាំ (Collateral) ៖ គឺជាការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានា ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពឥណទាន និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃឯកសារដាក់ស្តែង ហើយត្រូវមើលលើប្រភពទ្រព្យដែលដាក់ធានា ទីតាំងគុណភាព និងភាពជាម្ចាស់លើទ្រព្យតម្កល់ធានា៖
 - អចលនទ្រព្យ ៖ ដីធ្លី អាគារ ផ្ទះ ត្រូវធានាបាននូវលក្ខណៈដូចតទៅ៖
 - ភាពស្របច្បាប់៖ ឯកសារសម្គាល់កម្មសិទ្ធិ (ប្លង់រឹង) ឬលិខិតបញ្ជាក់ផ្សេងទៀត (ប្លង់ទន់) ដែលអាចធានាបានជាលក្ខណៈស្របច្បាប់មានទ្រព្យតម្កល់ធានាច្បាស់លាស់
 - ទិដ្ឋភាពខាងក្រៅ និងគុណភាព
 - ងាយស្រួលលក់ និងមានតម្លៃលើទីផ្សារ។
- លក្ខខណ្ឌ (Conditional) ៖ គឺការសិក្សាវិភាគអំពីហានិភ័យទាំងឡាយ ដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការសងប្រាក់របស់អតិថិជនដូចជា ៖ ហានិភ័យលើការគ្រប់គ្រង ហានិភ័យទីផ្សារ ហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ ហានិភ័យទ្រព្យធានា និងហានិភ័យមុខរបរ។ លើសពីនេះគេអាចដាក់លក្ខខណ្ឌ ឬសិក្សាស្ថានភាពរបស់ទ្រព្យធានាបន្ថែមសម្រាប់សុវត្ថិភាពឥណទានដូចជា ៖

- ថ្លៃ
- ការប្រកួតប្រជែងជា ផលិតផល សេវាកម្ម និងការជួញដូរ
- ភាពស្របច្បាប់ ៖ មានច្បាប់ទម្លាប់ មិនប្រឆាំងនឹងច្បាប់រដ្ឋ ឬមិនប្រឆាំងនឹងច្បាប់បរិស្ថាន
- ទីតាំង ៖ ចម្ងុំ នៅទីប្រជុំជន នៅជិតនឹងអតិថិជន ងាយស្រួលរក
- ធម្មជាតិ ៖ មិនទទួលឥទ្ធិពលពីការប្រែប្រួលនៃធម្មជាតិ។ល។
- សង្គម ៖ បម្រើឲ្យផលប្រយោជន៍សង្គម ត្រូវតាមនិន្នាការសង្គម
- នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និងទីផ្សារ ៖ ទោះជាមានការប្រែប្រួលរាល់កត្តាទាំងឡាយណាក៏មិនមានការប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពសង។

➢ ការទំនាក់ទំនង (Communication)

- ពេលជួបអតិថិជន ៖ មន្ត្រីឥណទានគប្បីរៀបចំខ្លួនឲ្យបានស្អាត និងរៀបចំគោលបំណងឲ្យបានច្បាស់លាស់មុនពេលទៅជួបអតិថិជន ហើយត្រូវទៅជួបអតិថិជនដល់ផ្ទះ ឬដល់ទីកន្លែងធ្វើអាជីវកម្ម។
- ពេលទៅជួបអាជ្ញាធរ ៖ មន្ត្រីឥណទានត្រូវប្រកាន់ភ្ជាប់ឲ្យបាននូវ ការជម្រាបសួរ ការប្រើកាយវិការឱនលំទោន ទន់ភ្លន់ សុភាពរាបសារ ការប្រើទឹកមុខញញឹម គោរពរាប់អានហ្មត់ចត់ ការបង្ហាញនូវភាពស្រលាញ់រាប់អាន គោរពស្តាប់យោបល់ និងការបង្ហាញនូវសីលធម៌វប្បធម៌ការងារល្អ។

➢ មនសិកាការងារ (Consciousness) ៖ គឺជាការវិភាគឥណទាន ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវតែមាន សមត្ថភាព បទពិសោធន៍ ឧប្បនិស្ស័យ និងស្រលាញ់ការងារ។

រាល់ចំណុចទាំងប្រាំពីរ ដែលបានវាយតម្លៃខាងលើត្រូវធ្វើការសន្និដ្ឋាន ដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍ និងលក្ខខណ្ឌឥណទាន ដើម្បីស្វែងរកចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ក្នុងការវាយតម្លៃលទ្ធភាពខ្លី និងសមត្ថភាពសងបំណុលរបស់អ្នកខ្លីបានត្រឹមត្រូវ។

៣.១.៤.២. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៤Rs

ការធ្វើការវិភាគព័ត៌មានខាងលើដោយការប្រៀបធៀប និងការឆ្លុះបញ្ចាំង ជាមួយនឹងគោលការណ៍ឥណទាន សេចក្តីណែនាំ បទពិសោធន៍ផ្សេងៗ ដើម្បីផ្តល់ប្រាក់កម្ចីឲ្យត្រូវទៅតាម "R" ទាំងបួនដែលមានដូចខាងក្រោម៖

- Right Person : មន្ត្រីឥណទានត្រូវស៊ើបសួរជាមុនចំពោះបុគ្គលិក ដែលបានដាក់ពាក្យស្នើសុំឥណទាន មុននឹងផ្តល់ឥណទានទៅឲ្យពួកគាត់។ អតិថិជនចាំបាច់ត្រូវមានប្រវត្តិល្អ មានមុខជំនួញត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់នឹងស្របច្បាប់។
- Right Business : ផ្តល់ឥណទានចំមុខរបរដែលមានសក្តានុពល
 - ស្របច្បាប់ហើយ មិនស្ថិតនៅក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ដែលធនាគារបានហាមឃាត់
 - ជាជំនាញរបស់អ្នកសុំខ្ចី
 - មានសក្តានុពលរយៈពេលវែង
- Right Amount : ចំនួនឥណទានដែលបានផ្តល់សមនឹងសមត្ថភាពសង និងមិនលើសពីតម្រូវការ
- Right Time : ពេលវេលា និងរយៈពេលដែលផ្តល់ឲ្យសម្រាប់ការសងត្រលប់មកវិញនៃឥណទានមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ។

៣.១.៤.៣. ការវាយតម្លៃទ្រព្យធានា និងទ្រព្យតម្កល់ Realtor

ធនាគារមានការវាយតម្លៃទ្រព្យធានា និងទ្រព្យតម្កល់ Realtor ដូចខាងក្រោម៖

- ការវាយតម្លៃទ្រព្យធានា
 - ភ្នាក់ងារឥណទាន ជាអ្នកទទួលបន្ទុកវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាដល់ទឹកថ្លៃដាក់ស្តែង។ ការវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងារឥណទានយ៉ាងតិចណាស់ពីរនាក់ (ភ្នាក់ងារឥណទានទទួលបន្ទុកជាមួយនឹងភ្នាក់ងារឥណទានម្នាក់ផ្សេងទៀត ឬជាមួយអនុប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន)។
 - ចំពោះឥណទាន ដែលត្រូវអនុម័តដោយថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចខ្ពស់ជាងលំដាប់សាខាត្រូវបញ្ជូនឯកសារឥណទានមកស្នើសុំការអនុម័ត ផ្នែកវិភាគឥណទាននៃនាយកដ្ឋានឥណទាន ទទួលខុសត្រូវលើការត្រួតពិនិត្យរាល់ឯកសារទាំងនោះ និងផ្នែកគ្រប់គ្រងទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ នៃនាយកដ្ឋានឥណទានត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើការវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថា សាខាពិតជាធ្វើការវាយតម្លៃលើទ្រព្យដាក់ធានាបានត្រឹមត្រូវ។
 - ប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន ត្រូវតែត្រួតពិនិត្យលើការវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាឡើងវិញ មុខពេលបញ្ជូនឯកសារទៅថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចអនុម័ត។

ប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន ត្រូវតែចារបញ្ជាក់លើកំណត់ហេតុវាយតម្លៃ អចលនទ្រព្យពីភាពត្រឹមត្រូវ និងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់លើការវាយតម្លៃទ្រព្យ ដាក់ធានា។

➢ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំចាប់ពី ១៥០,០០០ ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលឡើង ទៅ៖

- ការវាយតម្លៃត្រូវអនុវត្តដូចចំណុចខាងលើ ព្រមជាមួយគ្នានោះសាខាពាក់ ព័ន្ធត្រូវតែជូនដំណឹងមកនាយកដ្ឋានឥណទាន ដើម្បីបញ្ជូនបុគ្គលិកជំនាញ ទៅវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានានោះ ដោយឯករាជ្យដាច់ដោយឡែកពីការវាយ តម្លៃរបស់សាខា។
- ការវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាដោយឯករាជ្យ អាចត្រូវបានចាត់ឱ្យអនុវត្ត ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំទាបជាង ១៥០,០០០ ដុល្លារអាមេរិក ឬ សមមូល អាស្រ័យលើការវិនិច្ឆ័យរបស់ នាយកប្រតិបត្តិឥណទាន។

• ការវាយតម្លៃទ្រព្យតម្កល់ Realtor

ការវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាអាចធ្វើការពិចារណាតាមរយៈ Realtor ដូចខាងក្រោម៖

- Right Collateral : ទ្រព្យសម្បត្តិស្របច្បាប់
- Estimate value of collateral : តម្លៃប៉ាន់ស្មាននៃទ្រព្យដាក់ធានា
- Ability to sell collateral : លទ្ធផលដែលអាចលក់ដូរបាន
- Location of collateral : ទីតាំងរបស់ទ្រព្យដាក់ធានា
- Type of collateral : ប្រភេទទ្រព្យដាក់ធានា
- Ownership : ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យដាក់ធានា
- Risk : ហានិភ័យនៃទ្រព្យដាក់ធានា

៣.១.៩. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងសំវិធានបន

៣.១.៩.១. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន

គ្រប់ប្រភេទឥណទានទាំងអស់របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ដោយផ្អែកលើសមត្ថភាពរបស់អ្នកខ្ចី។ សមត្ថភាពសងនេះត្រូវបានវាយតម្លៃតាមរយៈលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម៖

- ប្រវត្តិនៃការទូទាត់សង
- ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចីនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងនៅពេលអនាគត

- គម្រោងលំហូរសាច់ប្រាក់ និងអាជីវកម្មសម្រាប់អនាគតដែលផ្អែកលើសម្មតិកម្មជាក់ស្តែង និងប្រុងប្រយ័ត្ន
- លទ្ធភាព និងឆន្ទៈក្នុងការសងត្រឡប់មកវិញរបស់អ្នកខ្ចី
- បរិស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ និងគុណភាពនៃការរៀបចំឯកសារ

តារាងទី១ ៖ ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានត្រូវបានចែកជា ០៥ ប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ចំណាត់ថ្នាក់/លក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ	ដំណើរការសងប្រាក់
១	បំណុលស្តង់ដារ/ធម្មតា ៖ ទ្រព្យសកម្មប្រភេទនេះ ត្រូវបានធានាទាំងស្រុងដោយទ្រព្យសម្បត្តិ និងសមត្ថភាពទូទាត់សងរបស់អ្នកខ្ចីនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងជាទ្រព្យសកម្មកំពុងដំណើរការ ដោយអនុលោមទៅតាមកិច្ចសន្យា និងរំពឹងថានៅតែបន្តដំណើរការបែបនេះរហូត។	- សងទៀងទាត់ - ខកខានសងតិចជាង ៣០ថ្ងៃ
២	បំណុលឃ្នាំមើល ៖ ទ្រព្យសកម្មប្រភេទនេះ និងត្រូវបានធានា ប៉ុន្តែមានចំណុចខ្សោយខ្លះ ដែលជាសក្តានុពលនិងធ្វើឲ្យគុណភាពទ្រព្យសកម្មចុះខ្សោយ ឬនាំឲ្យស្ថានភាពធនាគារមិនត្រូវបានការពារនៅពេលណាមួយខាងមុខ បើចំណុចខ្សោយទាំងមិនត្រូវកែតម្រូវទេនោះ។ ឧទាហរណ៍ចំណុចខ្សោយទាំងនោះរួមមាន ភាពគ្មានលទ្ធភាពត្រួតពិនិត្យឲ្យបាន សមស្របដោយសារតែកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ មានចន្លោះប្រហោង ភាពអន់ថយនៃស្ថានភាព ឬការគ្រប់គ្រងវត្ថុធានា ការធ្លាក់ចុះនៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចី ហើយបើមិនបានត្រួតពិនិត្យទេនិងនាំឲ្យខូចខាតសមត្ថភាពទូទាត់សង រួមទាំងហានិភ័យ ដែលអាចកើតមានឡើងធំជាងហានិភ័យដែលគិតនាពេលចាប់ផ្តើមផ្តល់ឥណទាន។	-ហួសការកំណត់សងចំនួន ៣០ថ្ងៃ ប៉ុន្តែតិចជាង ៩០ថ្ងៃ
៣	បំណុលក្រោមស្តង់ដារ ៖ ទ្រព្យសកម្មប្រភេទនេះ មិនត្រូវបានការពារគ្រប់គ្រាន់ដោយទ្រព្យសម្បត្តិ និងសមត្ថភាព	-ហួសកាលកំណត់សងចំនួន ៩០ថ្ងៃ ប៉ុន្តែតិចជាង

	<p>សងបំណុលរបស់អ្នកខ្ចីឡើយ។ ជាពិសេសប្រភពធនធានចម្បងសម្រាប់ សងបំណុលមានមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសងបំណុល ដែលធនាគារត្រូវតែសម្លឹងមើលទៅប្រភពធនធានបន្ទាប់ ដូចជាវត្ថុធានាលក់អចលនទ្រព្យ។ល។ ឥណទានក្រោមស្តង់ដារ បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់នូវចំនុចខ្សោយ ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ការទូទាត់សងបំណុលត្រឹមត្រូវតាមលំដាប់ដោយ។</p>	<p>១៨០ថ្ងៃ</p>
<p>៤</p>	<p>បំណុលថ្នាក់សង្ស័យ ៖ ទ្រព្យសកម្មប្រភេទនេះ មានចំណុចខ្សោយដូចឥណទានក្រោមស្តង់ដារ ដោយបូកបន្ថែមលក្ខខណ្ឌដែលឥណទាន មិនមានការធានាបានល្អ។ យោងតាមហេតុការណ៍ជាក់ស្តែងស្ថានភាព និងចំណុចខ្សោយទាំងនោះ បាននាំឲ្យមានការសង្ស័យថាឥណទានមិនអាចប្រមូលបានមកវិញទាំងស្រុងទេ។ លទ្ធភាពបាត់បង់មានកម្រិតខ្ពស់ ប៉ុន្តែដោយសារតែមានការរង់ចាំលើព្រឹត្តិការណ៍ជាក់លាក់ និងសមស្របណាមួយ ដែលនឹងអាចកាត់បន្ថយកម្រិតបាត់បង់នោះ បរិមាណពិតប្រាកដនៃបំណុលដែលត្រូវបាត់បង់ មិនអាចកំណត់បានទាំងស្រុង។ បើព្រឹត្តិការណ៍ដែលរង់ចាំនោះ មិនបានកើតឡើងក្នុងរយៈពេល១៨០ថ្ងៃ ហើយការទូទាត់សង ត្រូវបានពន្យារពេលបន្ថែមទៀត នោះការចាត់ថ្នាក់ទៅជាឥណទានបាត់បង់ត្រូវតែអនុវត្ត។</p>	<p>-ហួសកាលកំណត់សង ចំនួន១៨០ថ្ងៃ ប៉ុន្តែតិចជាង ៣៦០ថ្ងៃ</p>
<p>៥</p>	<p>បំណុលបាត់បង់ ៖ ទ្រព្យសកម្មទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថា មិនអាចប្រមូលមកវិញបាន ឬនៅមានតម្លៃតិចតួច ត្រូវចាត់ថ្នាក់បំណុលបាត់បង់។ ការខាតបង់ត្រូវទទួលស្គាល់ក្នុងអំឡុងពេល ដែលឥណទានទាំងនោះត្រូវបានរកឃើញថាមិនអាចប្រមូលបាន។</p>	<p>-ហួសកាលកំណត់សង ចំនួន ៣៦០ថ្ងៃ</p>

៣.១.៩.២. ការធ្វើសំវិធានធន

ធនាគារត្រូវធ្វើសំវិធានធនសម្រាប់ឥណទានបាត់បង់ ដើម្បីគ្រប់គ្រងឲ្យបាននៅការទូទាត់ការខាតបង់ ក្នុងសំពាធឥណទានដែលអាចកើតឡើង។

សំវិធានធនមានពីរប្រភេទគឺ សំវិធានធនទូទៅ និងសំវិធានធនជាក់លាក់។

$$\text{សំវិធានធនសរុប} = \text{សំវិធានធនទូទៅ} + \text{សំវិធានធនជាក់លាក់}$$

- សំវិធានធនទូទៅ (General Provision)
 - សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ធម្មតា” : ១%នៃឥណទានសរុប។
- សំវិធានធនជាក់លាក់ (Specific Provision)
 - សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ឃ្នាំមើល” : ៣%នៃឥណទានសរុប។
 - សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ក្រោមស្តង់ដារ” : ២០%នៃឥណទានសរុប។
 - សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “សង្ស័យ” : ៥០%នៃឥណទានសរុប។
 - សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “បាត់បង់” : ១០០%នៃឥណទានសរុប។

សំវិធានធនត្រូវរក្សាកត់ត្រាឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីជាការគាំទ្រដល់ការវាយតម្លៃឥណទានដែលអាចបាត់បង់ និងធ្វើសំវិធានធនឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ឥណទានបាត់បង់។

សំវិធានធនជាក់លាក់ត្រូវកត់ត្រានៅក្នុងគណនីរបស់ធនាគារ ហើយត្រូវចាត់ទុកថាជាការចំណាយនៅក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាត នៅក្នុងត្រីមាសដែលត្រូវធ្វើសំវិធានធននោះ។ សំវិធានធនមិនត្រូវធ្វើរំលស់នៅតាមគ្រានោះទេ។

៣.១.១០. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន

ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន គឺជាវិធីមួយដែលតម្រូវឲ្យបុគ្គលិកទាំងអស់យល់ច្បាស់អំពីអ្វីដែលហៅថា ហានិភ័យឥណទាន និងត្រូវតែអនុវត្តជានិច្ចនូវ៖

- ការស្វែងរកឲ្យឃើញសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ជាអទិភាព នៃហានិភ័យឥណទាន
- ការស្វែងរកពីការពិតហានិភ័យឥណទានឲ្យបានទាន់ពេលវេលា
- ការស្វែងរកយុទ្ធសាស្ត្រការពារ ដើម្បីសម្រាលហានិភ័យឥណទាន។

របៀបនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន ត្រូវតែពង្រឹងតាំងពីដំណាក់កាលដំបូងរហូតដល់ទីបញ្ចប់ដោយការប្រមូលព័ត៌មានឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃមុននឹងផ្តល់ឥណទាន ហើយបុគ្គលិកទាំងអស់ ត្រូវធ្វើការឲ្យបានមានភាពរលូនដូចខាងក្រោម៖

- ធ្វើការវាយតម្លៃទំហំឥណទានឲ្យបានត្រឹមត្រូវ
- មានទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់
- ឯកសារឥណទាន ត្រឹមត្រូវ គ្រប់គ្រាន់ ទាន់ពេលវេលា និងឯកភាព
- បញ្ចេញឥណទានត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្ន
- តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យគុណភាពឥណទាន
- តាមដានទៅលើ Portfolio at Risk
- ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន
- ចាត់ចែងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់បំណុលមានបញ្ហាដើម្បីប្រមូលត្រឡប់មកវិញ។

៣.១.១០.១. កត្តាដែលបង្កឱ្យមានហានិភ័យឥណទាន

ចំពោះកត្តាដែលបណ្តាលឲ្យកើតមានឡើងនូវ ហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺបណ្តាលមកពីកត្តាសំខាន់ ០២ មានដូចជា៖ កត្តាអ្នកឲ្យខ្ចី និងអ្នកខ្ចី។

ក. កត្តាអ្នកឲ្យខ្ចី (Lender)

នៅពេលដែលឥណទានមានបញ្ហាកើតឡើងនោះ យើងសង្កេតឃើញថាតែងតែជួបប្រទះ នូវចំណុចជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធ និងភ្នាក់ងារឥណទានមានដូចជា៖

- ការប្រើប្រាស់មេខ្យល់ ការលួចបន្លំ សមគំនិតជាមួយអតិថិជន។ ការទទួលកម្រៃ ជើងសារពីអតិថិជនតាមរយៈភាគីទីបី
- ធ្វើការផ្តល់ឥណទានដល់បងប្អូន ឬសាច់ញាតិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់
- នៅក្នុងតំបន់មួយចំនួនអតិថិជនខ្ចីច្រើនជាងចំនួនគ្រួសារ
- មិនបានត្រួតពិនិត្យតាមប្រព័ន្ធ និងពិនិត្យទ្រព្យដាក់ធានាមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ប្រើប្រាស់ឯកសារមិនបានច្បាស់លាស់ មានការរួមគំនិតជាមួយអតិថិជនបន្តិច ស្នាមមេដៃដោយប្រើប្រាស់អ្នកផ្សេងមកផ្តិតជំនួសគ្រួសារ។
- គ្មានអ្នករួមខ្ចី និងគ្មានទ្រព្យធានាផ្ទាល់ខ្លួន
- ប្រើប្រាស់បុគ្គលិកអសមត្ថភាព ធ្វើការវិភាគឥណទានដោយសម្គាល់ទៅលើការ ស្គាល់គ្នា មានទំនាក់ទំនងជាមួយអតិថិជន ដោយគិតថាមិនមានបញ្ហាអ្វី
- យកទ្រព្យធានាដែលជាប្រភេទដីមិនមានតម្លៃ និងទ្រព្យមានតម្លៃផ្សេងទៀត របស់អតិថិជនមិនបានដាក់ធានា ធ្វើទៅតាមបំណងអតិថិជន ថាអតិថិជនមាន លទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ទ្រព្យដាក់ធានាមិនសំខាន់

- អតិថិជនដែលគ្មានផ្ទះជាកម្មសិទ្ធិ មានផ្ទះជួលគេស្នាក់នៅ ហើយភ្នាក់ងារមិនបានប្រមូលព័ត៌មានឲ្យបានច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ
- ភ្នាក់ងារឥណទានមិនបានសាកសួរព័ត៌មានឲ្យបានច្បាស់ អតិថិជនខ្លះអាចផ្ទេរលិខិតបញ្ជាក់ទ្រព្យទៅឲ្យអ្នកដទៃ ដើម្បីឈរឈ្មោះខ្លីឥណទានឲ្យខ្លួនបន្ថែមទៀត
- ការផ្តល់ឥណទានមិនត្រឹមត្រូវនឹងរដូវកាលលើសរយៈពេលប្រមូលផលកសិកម្ម
- ភ្នាក់ងារឥណទាននៅខ្វះចន្លោះក្នុងការបណ្តុះវិន័យឥណទាន ទៅដល់អតិថិជនមុននឹងផ្តល់ប្រាក់កម្ចី។ ធ្វើការសិក្សាប្រវត្តិអតិថិជន ទីតាំងទ្រព្យធានានិងគោលបំណងពិតប្រាកដ និងយកទ្រព្យអ្នកផ្សេងមកដាក់ធានាជំនួសដោយម្ចាស់ទ្រព្យមិនបានដឹង
- ធ្វើការផ្តល់ឥណទានសម្រាប់ទៅលើឯកសារចាស់ៗ ហើយមិនបានគិតពីបំណុល ស្ថាប័នផ្សេងៗ ឬមិនបានប្រមូលព័ត៌មានបន្ថែមក្រៅពីអតិថិជនផ្តល់ឲ្យខ្លះព័ត៌មានពីគូរប្រកួតប្រជែង ឬមុខជំនាញដូចគ្នា
- ភ្នាក់ងារឥណទានខ្វះនូវបទពិសោធន៍ទាំងឥណទានខ្នាតមធ្យម និងខ្នាតតូច ហើយធ្វើការវិភាគពីហានិភ័យរបស់អតិថិជន ដោយមិនស៊ីជម្រៅនាពេលអនាគត
- ការជឿជាក់ទៅលើប្រវត្តិសងប្រាក់របស់អតិថិជន ធ្វើការប៉ាន់ស្មានប្រភពចំណូលរបស់អតិថិជនមានភាពលំអៀងច្រើន និងផ្តល់ឥណទានលើសពីសមត្ថភាពសង
- ការផ្តល់ឥណទានជាន់គ្នាជាមួយស្ថាប័នផ្សេង ដោយមិនបានគិតពីសមត្ថភាពសងការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងនូវមានកម្រិតនៅឡើយ
- ទំហំទឹកប្រាក់ឲ្យខ្លីភាគច្រើនលើសតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានាដល់ច្រើនដង
- ពុំបានធ្វើការត្រួតពិនិត្យទ្រព្យដាក់ធានា ព្រោះគ្រាន់តែកត់ត្រាចូលក្នុងឯកសារតែប៉ុណ្ណោះ ហើយទ្រព្យទាំងអស់នោះមិនដឹងនៅកន្លែងណាមួយពិតប្រាកដ។

ខ. កត្តាអ្នកខ្ចី (Borrower)

នៅពេលដែលឥណទានមានបញ្ហា វាអាចពាក់ព័ន្ធនឹងចេតនាផ្ទាល់របស់អតិថិជនដូចខាងក្រោម៖

- អតិថិជនមើលបំណាំគ្នាក្នុងភូមិតែមួយ ឬសមាជិកក្នុងក្រុម
- យកលេសបន្តិចបន្តួចធ្វើហេតុផលពន្យាការសងបំណុល ហើយអតិថិជនខ្លះមានចេតនាបោកប្រាស់ ដើរញ្ជុះញ៉ង់អតិថិជនផ្សេងទៀតមិនឲ្យសងបំណុលធនាគារ អតិថិជនខ្លះជំពាក់បំណុលច្រើនស្ថាប័ន
- ទ្រព្យដែលដាក់ធានាមានការពាក់ព័ន្ធ
- អាជ្ញាធរអាចចេញលិខិតបញ្ជាក់ឲ្យអតិថិជនច្រើនច្បាស់ ឬការឃុបឃិតពីអាជ្ញាធរមួយចំនួន ហើយអតិថិជនខ្លះជាសាច់ញាតិរបស់អាជ្ញាធរ
- មានអាជីវកម្មក្ស័យធន ដួលរលំមុខរបរ និងខ្លះទៀតលក់ទ្រព្យសម្បត្តិអស់
- អតិថិជនខ្លះបន្តទ្រព្យដាក់ធានា
- អតិថិជនដែលខ្ចីប្រាក់លើសលទ្ធភាពសងដាក់ស្តែង ការបំប្រែទ្រព្យដាក់ធានាប្រភពចំណូលដើម្បីទទួលបានឥណទានច្រើន
- អតិថិជនដែលរស់នៅក្នុងភូមិតែមួយខ្ចីច្រើនជាងចំនួនគ្រួសារពិតប្រាកដ
- ឥណទានមួយចំនួនជាឥណទានបន្តដៃគ្នា ឈរឈ្មោះខ្ចីឲ្យគេ។

៣.១.១០.២. ប្រភេទហានិភ័យឥណទាន

យោងតាមការសាកសួរផ្ទាល់ជាមួយប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន លោកបានមានប្រសាសន៍ថា ប្រភេទហានិភ័យឥណទានដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានជួបប្រទះកន្លងមករួមមាន៖

- ហានិភ័យទៅលើឯកសារ គឺជាការធ្វេសប្រហែសរបស់ភ្នាក់ងារជាមួយអតិថិជនដូចជា៖
 - ឯកសារមានការកោសលុប
 - ពុំមានហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវ ឬគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
 - ឯកសារដែលពុំមានការទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។
- ហានិភ័យទៅលើបុគ្គលិក (ភ្នាក់ងារឥណទាន) គឺដោយសារតែភ្នាក់ងារឥណទានមានការផ្សំគំនិតជាមួយអតិថិជន៖
 - ការលួចបន្លំឯកសារ
 - ការបង្កើតអតិថិជនខ្យល់
 - ការផ្សំគំនិតជាមួយអតិថិជនដើម្បីបានទទួលប្រាក់បន្ថែម
- ហានិភ័យទៅលើអតិថិជន ៖ គឺសំដៅលើអតិថិជនដែលមិនទទួលខុសត្រូវក្នុងការសងបំណុលមានដូចជា៖

- អតិថិជនមានប្រាក់តែមិនសង
 - អតិថិជនដែលមិនព្រមចរចារជាមួយភ្នាក់ងារឥណទាន
 - អតិថិជនដែលមានការក្ស័យធនចំពោះជំនួញ ឬអាជីវកម្ម
 - អតិថិជនដែលមានការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅញឹកញាប់
- ហានិភ័យទៅលើទ្រព្យធានាមានដូចជា៖
 - ការវាយតម្លៃទៅលើទ្រព្យដាក់ធានាមានតម្លៃខ្ពស់ជាងហួសការពិតជាក់ស្តែង
 - ប្រធានស័ក្ត (មានដូចជា ខ្យល់ព្យុះ ទឹកលិច ឬក៏បញ្ហាផ្សេងៗទៀតដែលធ្វើឲ្យបាត់បង់នៅពេលអនាគត)
 - ពេលវាយតម្លៃលើទ្រព្យដែលដាក់ធានា ដោយពុំបានគិតឲ្យច្បាស់លាស់ថា តើទ្រព្យនោះអតិថិជនបានលក់ ឬបញ្ចាំ ឬក៏បានផ្ទេរលិខិតកម្មសិទ្ធិទៅជនណាមួយផ្សេងទៀតដោយខាងភ្នាក់ងារមិនបានដឹង (ឧទាហរណ៍ ការលួចធ្វើលិខិតផ្ទេរផ្សេងៗ)។

៣.១.១០.៣. យុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន

ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយមានការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានបានល្អ លុះត្រាតែប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងអនុវត្តបានល្អទៅលើចំណុចដូចខាងក្រោម៖

ក. ការស្វែងយល់អត្តសញ្ញាណនៃហានិភ័យឥណទាន (Identifying Risk)៖

ដំហានដំបូងនៅក្នុងការចាត់ចែង គ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកឲ្យឃើញនិងកំណត់ថាមានសញ្ញាណអ្វីខ្លះ មានទំហំប៉ុណ្ណាដែលអាចនឹងកើតឡើងក្នុងដំណើរប្រតិបត្តិការរបស់ស្ថាប័ន។ ជាធម្មតារាល់ផលិតផល និងសេវាហិរញ្ញវត្ថុដែលបានផ្តល់ឲ្យអតិថិជនរមែងតែងតែមានហានិភ័យជាច្រើនដែលអាចកើតមានឡើង។ ចំណុចខាងក្រោមជាប្រភពដែលផ្តល់សញ្ញាណនៃហានិភ័យឥណទាន៖

- ភ្នាក់ងារឥណទានមិនបានចុះទៅដល់ផ្ទះរបស់អតិថិជន និងមិនបានចុះសិក្សាដល់ទីតាំងប្រកបមុខរបរ និងព្រមទាំងទ្រព្យធានារបស់អតិថិជន
- ផ្តល់ឥណទានពុំមានទ្រព្យដាក់ធានាផ្ទាល់ខ្លួន ដោយមានអ្នកផ្សេងដាក់ប្តូរជំនួស
- ផ្តល់ឥណទាន ដោយយកមិនមានការព្រមព្រៀងពីក្រុមគ្រួសារ
- ទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានាមិនត្រឹមត្រូវ
- ទំហំប្រាក់ឲ្យខ្ចីច្រើនជាងតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា

- គ្មានអ្នកធានា ឬមានអ្នកធានាតែពុំមានលទ្ធភាពសងជំនួស
- ក្នុងភូមិមួយមានឈ្មោះអ្នកខ្ចីច្រើនជាងចំនួនគ្រួសារដែលមានជាក់ស្តែង
- ពុំមានព័ត៌មានអំពីម្ចាស់បំណុលដទៃ
- បុគ្គលិកខ្វះការហ្វឹកហ្វឺន
- បុគ្គលិកធ្វើការមិនឯកភាពគ្នា
- បុគ្គលិកផ្តល់ឥណទានតាមការបញ្ជាពីថ្នាក់គ្រប់គ្រងផ្ទាល់
- បុគ្គលិកមានទំនាស់ជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំ

ខ. ការវាស់វែងហានិភ័យឥណទាន (Measuring Risk)

ហានិភ័យត្រូវបានគេវាស់វែងដោយលក្ខខណ្ឌបីយ៉ាងគឺ៖

- ទំហំនៃហានិភ័យ (Size of Risk) ៖ គឺជាតម្លៃដែលគិតថារូបិយវត្ថុ ដែលស្ថិតនៅក្នុងហានិភ័យ។
- រយៈពេលនៃហានិភ័យ (Duration of Risk) ៖ គឺជារយៈពេលមួយដែលហានិភ័យកើតមានឡើងក្នុងស្ថាប័ន។ ពេលវេលាកាត់តែយូរ កាលៈទេសៈដែលហានិភ័យកើតឡើង និងអាចប្រែប្រួលបានប្រសើរឡើង ឬអាចកាន់តែអាក្រក់ទៅតាមពេលវេលានោះដែរ។
- លទ្ធផលដែលអាចនឹងកើតមានឡើង (Probability of advance consequence) ៖ ជាការវាយតម្លៃនូវលទ្ធផល ដែលអាចកើតឡើងទៅតាមឱកាសដែលវាអាចប្រែប្រួល ហើយបណ្តាលឲ្យស្ថាប័នមិនបានសម្រេចលទ្ធផលតាមសេចក្តីប្រាថ្នា។

គ. ការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យឥណទាន (Controlling Risk)

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់ពីសញ្ញាណ និងការវាស់វែងហានិភ័យបានត្រឹមត្រូវរួចហើយ ការត្រួតពិនិត្យត្រូវធ្វើទៅតាមឋានានុក្រមនៃការគ្រប់គ្រងដោយចាប់ពីថ្នាក់លើរហូតដល់ថ្នាក់ក្រោមតាមតួនាទី និងភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន។

- ការរៀបចំហានិភ័យ ៖ គឺជាសកម្មភាពការពារមិនឲ្យហានិភ័យអាចកើតមានឡើងបាន។ បណ្តាបែបបទ និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយសម្រាប់ឲ្យស្ថាប័នមួយដំណើរការទៅបានដូចជា ៖ ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យស្ថាប័នមួយបើកប្រតិបត្តិការ

លក្ខន្តិក ឬជាគោលការណ៍ច្បាប់របស់ស្ថាប័ន និងបណ្តាគោលការណ៍សម្រាប់
ការផ្តល់ឥណទាន។

- ការសម្រាលហានិភ័យ ៖ គឺជាសកម្មភាពដែលកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យឲ្យមាន
កម្រិតទាបបើមានហានិភ័យកើតមានឡើងនោះ។ យុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយដែល
ជម្រុញឲ្យស្ថាប័ននេះទទួលបានលទ្ធផលទៅតាមគោលបំណងមានដូចជា៖
 - ស្ថាប័នតម្រូវឲ្យអនុវត្តទៅតាម គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការឥណទានរបស់
ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
 - មានការចូលរួមក្នុងការត្រួតពិនិត្យពីសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (Internal Audit) រំលឹក
ដល់ថ្នាក់គ្រប់គ្រងឥណទាន ដើម្បីមានវិធានការ ការពារហានិភ័យឥណ
ទាន និងកែតម្រូវឲ្យបានទាន់ពេល និងឲ្យបានប្រសើរឡើង
 - ដោយអនុវត្តនូវការតាមដានគ្រប់អតិថិជនទាំងអស់ ដែលបានទទួលប្រាក់
កម្ចីពីធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
 - សិទ្ធិអនុម័តឥណទាន និងការទទួលខុសត្រូវ
- ការទូទាត់ហានិភ័យ ៖ ជាសកម្មភាពធានារ៉ាប់រងធ្វើយ៉ាងណាមិនឲ្យកើតមានការ
ខាតបង់នៅពេលហានិភ័យកើតមានឡើង។ លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដើម្បីសុវត្ថិភាព
ដូចជា៖
 - គ្រប់អតិថិជនខ្ចីប្រាក់ តម្រូវឲ្យមានការដាក់ទ្រព្យធានាឥណទាន
 - ត្រូវកាត់បន្ថយសមតុល្យរបស់អតិថិជនក្នុងការសងបំណុល Down payment
 - តម្រូវឲ្យអតិថិជនទិញធានារ៉ាប់រងអគ្គិសភ័យ ចំពោះឥណទានមួយចំនួន
 - ត្រូវកាត់បន្ថយចំពោះអ្នកខ្ចីដែលមានតែម្នាក់
 - តម្រូវឲ្យមានអ្នកធានាបន្ថែម ចំពោះសេវាឥណទានណាដែលអាចប្រឈម
នឹងហានិភ័យខ្ពស់
 - ត្រូវមានការព្រមព្រៀងពី ថ្មី-ប្រពន្ធ និងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ឲ្យបាន
ច្បាស់លាស់ មុននឹងសងផ្តល់ប្រាក់កម្ចី។

យ. ការតាមដានហានិភ័យ (Monitoring Risk)

ក្នុងការតាមដាននេះ គឺក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងហានិភ័យទាំងឡាយឲ្យបានល្អ ហើយ
គ្រប់ស្ថាប័នតែងតែបង្កើតឲ្យមានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (Internal Audit) និងសវនកម្មខាងក្រៅ

(External Audit) សម្រាប់តាមដានហានិភ័យ។ ចំពោះធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មិន ត្រឹមតែធ្វើការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងទៅតាមប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល និងសវនកម្មតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺថែមទាំង បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ MIS ដែលវាជាឧបករណ៍មួយសម្រាប់តាមដាននូវបណ្តាហានិភ័យ ឥណទាន ដូចជាកំណត់យកពាក្យ (PAR) ដែលគុណភាពឥណទានរបស់ភ្នាក់ងារឥណទានម្នាក់ ឬរបស់ធនាគារមួយត្រូវបានវាស់វែងដោយប្រើនូវ "ភាគរយហានិភ័យ"ហៅថា PAR% (Portfolio at Risk) គឺជាការប្រើសម្រាប់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ក្នុងការកំណត់បទដ្ឋានវាយតម្លៃ។

៣.១.១០.៤. វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបំណុលមានហានិភ័យ

ក្នុងការដោះស្រាយ នូវបណ្តាលបំណុលដែលមានបញ្ហា ឬឥណទានដែលមានបញ្ហា ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានអនុវត្តទៅតាមលំដាប់លំដោយដូចខាងក្រោម៖

ក. ការដោះស្រាយបំណុលក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ

- ដោះស្រាយផ្ទាល់ជាមួយអតិថិជន ឬអ្នកធានា
 - គ្រប់ភ្នាក់ងារអ្នកដោះស្រាយឥណទានមានបញ្ហា ត្រូវអត់ធ្មត់គ្រប់បែប យ៉ាងដើម្បីសម្រេចនូវគោលបំណងរបស់ខ្លួន ក្នុងការ ជួបចរចា ពិគ្រោះ យោបល់ ស្វែងរកការព្រមព្រៀងណាមួយ ដែលភាគីទាំងពីរអាចទទួល យកបាន
 - ការចរចាត្រូវទទួលយកសំណើរ របស់កូនបំណុល មកសិក្សា វិភាគ ពិចារណាអំពីភាពចំណេញឬខាត រួចឆ្លងកាត់យោបល់ របស់អ្នកគ្រប់គ្រង មុននឹងឆ្លើយតបទៅកូនបំណុល
 - ឯកសារព្រមព្រៀងណាមួយ កើតឡើងបានលុះត្រាតែ ភ្នាក់ងារអ្នក ទទួលបន្ទុក ដោះស្រាយទាំងអស់គ្នា យល់ឃើញថា លទ្ធផលនៃដំណោះ ស្រាយអាចទទួលយកបាន។
- ដោះស្រាយនៅលំដាប់អាជ្ញាធរភូមិ
 - គ្រប់ភ្នាក់ងារឥណទាន ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អគ្រប់អាជ្ញាធរភូមិ ក្នុងតំបន់ ទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន
 - ពេលកើតបញ្ហា ត្រូវណាត់ជួបពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយមេភូមិជាមុនសិន និងកោះហៅអតិថិជនមកធ្វើការដោះស្រាយ
 - ការដោះស្រាយ ត្រូវមានការចំណាយពេលទោះជាទទួលបានលទ្ធផល ឬពុំ ទទួលបានលទ្ធផលក៏ដោយ

• ដោះស្រាយនៅលំដាប់អាជ្ញាធរឃុំ-សង្កាត់

- គ្រប់ប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អគ្រប់អាជ្ញាធរឃុំ-សង្កាត់ ក្នុងតំបន់ទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន
- ពេលកើតមានបញ្ហា ត្រូវណាត់ជួបពិគ្រោះយោបល់ជាមុន ជាមួយមេឃុំសង្កាត់ ឬមេប៉ុស្ដិ៍ មុននឹងកោះហៅអតិថិជនមកធ្វើការដោះស្រាយ
- ការដោះស្រាយត្រូវមានការចំណាយ ទោះជាទទួលបានលទ្ធផល ឬពុំទទួលបានលទ្ធផលក៏ដោយ

• ដោះស្រាយនៅលំដាប់អាជ្ញាធរស្រុក-ខណ្ឌ-ក្រុង

- គ្រប់នាយកសាខា ប្រធានការិយាល័យស្រុក-ក្រុង ប្រធានប៉ុស្ដិ៍សេវាកម្ម ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអាជ្ញាធរស្រុក-ខណ្ឌ-ក្រុងក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន
- ពេលកើតមានបញ្ហា ត្រូវណាត់ជួបពិគ្រោះយោបល់ជាមុន ជាមួយអភិបាលស្រុក-ខណ្ឌ-ក្រុង ឬអធិការស្រុក-ខណ្ឌ-ក្រុង ឬមេបញ្ជាការកងរាជអាវុធ ហត្ថស្រុក-ខណ្ឌ-ក្រុង មុននឹងកោះហៅអតិថិជនមកធ្វើការដោះស្រាយ
- ការដោះស្រាយ ត្រូវមានការចំណាយពេលទោះជាទទួលបានលទ្ធផល ឬពុំទទួលបានលទ្ធផលក៏ដោយ

ខ. ការដោះស្រាយបំណុលតាមប្រព័ន្ធតុលាការ

• ដោះស្រាយនៅលំដាប់សាលាដំបូង

- គ្រប់ដើមបណ្ដឹង ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អទៅគ្រប់មន្ត្រីក្នុងស្ថាប័នតុលាការ ក្នុងតំបន់ទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន
- ពេលកើតមានបញ្ហា ត្រូវណាត់ជួបពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ មន្ត្រីក្នុងស្ថាប័នតុលាការមុននឹងដាក់ពាក្យប្តឹងអតិថិជនទៅសាលាដំបូង
- ការដោះស្រាយ ត្រូវមានការចំណាយពេលទោះជាទទួលបានលទ្ធផល ឬពុំទទួលបានលទ្ធផលក៏ដោយ

• ដោះស្រាយនៅលំដាប់សាលាឧទ្ធរណ៍

- គ្រប់ដើមបណ្ដឹង ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អទៅគ្រប់ផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ និងសំណុំរឿងក្នុងសាលាឧទ្ធរណ៍
- ពេលសាលក្រមមិនស្ថាពរ ត្រូវណាត់ជួបពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមន្ត្រីសាលា ឧទ្ធរណ៍មុននឹងបញ្ជូនសំណុំរឿងប្តឹងអតិថិជនទៅសាលាឧទ្ធរណ៍

- ការដោះស្រាយ ត្រូវមានការចំណាយពេលទោះជាទទួលបានលទ្ធផល ឬពុំទទួលបានលទ្ធផលក៏ដោយ
- **ដោះស្រាយនៅលំដាប់តុលាការកំពូល**
 - គ្រប់ដើមបណ្តឹង ត្រូវមានទំនាក់ទំនងល្អទៅគ្រប់ផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ និងសំណុំរឿងក្នុងតុលាការដែលបានចូលរួមដោះស្រាយ
 - ពេលសាលាដីកាមិនស្ថាពរ ត្រូវណាត់ជួបពិគ្រោះយោបល់ជាមុនជាមួយមន្ត្រីតុលាការមុននឹងបញ្ជូនសំណុំរឿងប្តឹងអតិថិជនទៅតុលាការ
 - ការដោះស្រាយ ត្រូវមានការចំណាយពេលទោះជាទទួលបានលទ្ធផល ឬពុំទទួលបានលទ្ធផលក៏ដោយ
- **គួរពិចារណា បើជៀសវាងបានគួរកុំប្តឹង តែបើជៀសមិនផុតមុននឹងធ្វើការប្តឹងយើងត្រូវ**
 - សិក្សាយ៉ាងលម្អិតគ្រប់អតិថិជនដែល មិនគោរពតាមកិច្ចសន្យា
 - ធ្វើគម្រោងចំណាយ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ (បើប្តឹងឈ្នះចំណេញទើបយើងធ្វើ តែបើប្តឹងចាញ់ ឬឈ្នះតែខាត មិនគួរធ្វើទេ)។

គ. ការខកខានសង

ឥណទានមួយបានចាត់ទុកថាខកខានមិនសងតាមកិច្ចសន្យា កាលណាដល់ពេលកំណត់សងហើយអ្នកខ្ចីមិនបានសងទាន់ពេលវេលា (ក្នុងថ្ងៃ) ដូចបានចែងក្នុងកិច្ចសន្យា និងតារាងកាលវិភាគសងប្រាក់។

រយៈពេលខកខានសងប្រាក់ គឺជាចំនួនថ្ងៃដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា រាប់ចាប់ពីថ្ងៃយឺតដំបូង ហើយរយៈពេលនេះនឹងត្រូវបានកាត់បន្ថយ ក្នុងករណីទំហំទឹកប្រាក់បានសងសមាមាត្រទៅនឹងទំហំទឹកប្រាក់នៃចន្លោះរយៈពេលយឺតយ៉ាវសងនោះ។

ទឹកប្រាក់ខកខានសង គឺជាទឹកប្រាក់ដែលមិនបានសង ឬសងមិនគ្រប់ចំនួនពេលដំបូងរួចហើយកាត់សងបំពេញទៅទឹកប្រាក់ដែលមិនបានសង ឬសងមិនគ្រប់ចំនួននៅពេលបន្តបន្ទាប់។

ការខកខានសងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បែងចែកជា ០២ ប្រភេទគឺ៖

- ការខកខានសងកម្រិតស្រាល គឺជាការខកខានសងប្រាក់ដែលទឹកប្រាក់ខកខានមិនបានសង ឬទឹកប្រាក់សងមិនគ្រប់ចំនួនហួសកាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យារយៈពេលតិចជាង៣០ថ្ងៃ។

- ការខកខានសងកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ គឺជាការខកខានសងប្រាក់ដែលទឹកប្រាក់ខកខានមិនបានសង ឬទឹកប្រាក់សងមិនគ្រប់ហួសកាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យារយៈពេលចាប់ពី៣០ថ្ងៃ។ ឥណទានដែលខកខានសងប្រភេទនេះ នាយក-នាយិកាសាខាធនាគារ ឬនាយកប្រតិបត្តិសេវាឥណទាន អាចផ្ទេរការទទួលខុសត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាពីភ្នាក់ងារឥណទាន ឲ្យទៅភ្នាក់ងារដោះស្រាយបំណុលអាស្រ័យលើការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងរបស់សាខានីមួយៗ ឬនាយកដ្ឋានសេវាឥណទាន។

ឃ. ការពិន័យ

ការខកខានសងបំណុលចាប់ពីរយៈពេល ៤ថ្ងៃឡើងទៅត្រូវគិតពិន័យដូចជា៖

- អត្រាពិន័យត្រូវបានគិតពិន័យ ២៤%ក្នុងមួយឆ្នាំ
- ទឹកប្រាក់ពិន័យត្រូវបាន គណនាតាមអត្រាពិន័យលើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខកខាន

មិនបានសងសមាមាត្រទៅនឹងចំនួនថ្ងៃដែលខកខានសងនោះ ចាប់គិតពីថ្ងៃទី៤ នៃការខកខានសងឡើងទៅ។

- រូបមន្ត៖

$$P = (A \times t \times N) / 360$$

- P : ជាប្រាក់ពិន័យ
- A : ជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលមិនបានសង
- t : ជាអត្រាពិន័យក្នុងមួយឆ្នាំ (២៤%)
- N : ជាចំនួនថ្ងៃដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា គិតចាប់ពីថ្ងៃទី៤ នៃការខកខានសង
- 360 : ជាចំនួនថ្ងៃក្នុងមួយឆ្នាំ

ង. បំណុលលុបចេញពីបញ្ជី

បំណុលលុបចេញពីបញ្ជី (Write off) គឺជាបំណុលដែលមានបញ្ហាដែលបានកាត់ចេញពីបញ្ជីរបាយការណ៍គណនេយ្យរបស់ធនាគារដោយស្វ័យប្រវត្តិ បន្ទាប់ពីហួសរយៈពេល៣៦០ថ្ងៃនៃកាលបរិច្ឆេទសងប្រាក់ចុងបញ្ចប់។ ជាទូទៅកម្ចីដែលត្រូវលុបចេញពីបញ្ជីត្រូវអនុម័តដោយប្រធានក្រុមព្រឹក្សាភិបាលរបស់ធនាគារ។

បំណុលដែលត្រូវលុបចេញពីបញ្ជីត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌពីរដូចខាងក្រោម៖

- ជាបំណុលដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យាដោយហួសកាលកំណត់ ដែលខកខានមិនបានសងទៅតាមកិច្ចសន្យារយៈពេលច្រើនជាង៣៦០ថ្ងៃ ហើយបានធ្វើសំវិធានធនជាក់លាក់ ១០០% រួចមកហើយ។
- ចំពោះចំណុចយឺតយ៉ាវដែលមិនបានធ្វើសំវិធានធន ១០០% ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ឬនាយកដ្ឋានប្រតិបត្តិការអាចធ្វើសំណើរមកប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ ឬអ្នកដែលទទួលសិទ្ធិ ដើម្បីសុំលុបបំណុលនោះចេញពីបញ្ជីក្នុងករណីដែលអតិថិជនត្រូវបានប្រកាសជាបន្ទាន់ថា ក្ស័យធន និងគ្មានវត្ថុបញ្ចាំ។

អត្រាលុបចេញពីបញ្ជីត្រូវបានគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

$$\text{អត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជី} = \frac{\text{សរុបបំណុលលុបចេញក្នុងគ្រា-ប្រមូលបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីក្នុងគ្រា}}{\text{សមតុល្យមធ្យមនៃឥណទានក្នុងគ្រា}} \times 900$$

ការកំណត់បទដ្ឋានវាយតម្លៃគុណភាពបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីមានដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តបានត្រឹមត្រូវកម្រិត ០% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានល្អណាស់
- ធំជាង ០% ដល់ ១% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានល្អ
- ធំជាង ១% ដល់ ១.៥% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានមធ្យម
- ធំជាង ១.៥% ដល់ ២% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តនៅមានការខ្វះខាតត្រូវកែលម្អ
- ធំជាង ២% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តអន់ខ្សោយ ត្រូវមានវិធានការ។

៣.១.១០.៥. ការវាយតម្លៃហានិភ័យឥណទាន

ក. អត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យ

អត្រាហានិភ័យឥណទាន (PAR) ត្រូវបានគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

$$\text{អត្រាហានិភ័យឥណទាន PAR(\%)} = \frac{\text{សមតុល្យឥណទានដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា(ប្រាក់ដើម)}}{\text{សមតុល្យឥណទានសរុប(ប្រាក់)}} \times 900$$

ការកំណត់បទដ្ឋានវាយតម្លៃគុណភាពអត្រាហានិភ័យឥណទាន មានដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តបានត្រឹមត្រូវកម្រិត ០% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានល្អណាស់
- ធំជាង ០% ដល់ ១% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានល្អ

- ធំជាង ១% ដល់ ៣% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានមធ្យម
- ធំជាង ៣% ដល់ ៥% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តនៅមានការខ្វះខាតត្រូវកែលម្អ
- ធំជាង ៥% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តអន់ខ្សោយត្រូវមានវិធានការ។

ខ. អត្រានៃការសងត្រឡប់មកវិញ

ឥណទានដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា ត្រូវបានវាស់វែងគុណភាពគុណភាពនៃការសងត្រឡប់មកវិញតាមអត្រា ដូចបានគណនាដោយរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

$$\text{អត្រានៃការសងមកវិញ} = \frac{\text{សរុបទឹកប្រាក់ដែលត្រូវសងហើយបាន(ឥណទានសកម្ម)}}{\text{សរុបទឹកប្រាក់ដែលត្រូវសង(ឥណទានសកម្ម)}} \times 100$$

ការកំណត់បទដ្ឋានវាយតម្លៃគុណភាពអត្រានៃការសងមកវិញ មានដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តបានត្រឹមត្រូវកម្រិត ០% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តអន់ខ្សោយ
- ជាង ០% ដល់ ១% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តនៅមានការខ្វះខាតត្រូវកែលម្អ
- ធំជាង ១% ដល់ ១.៥% ត្រូវបានចាត់ទុកថា អនុវត្តបានមធ្យម
- ធំជាង ១.៥% ដល់ ២% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តបានល្អ
- ធំជាង ២% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តអនុវត្តបានល្អណាស់

៣.១.១១.លទ្ធផលបញ្ជេញឥណទាន និងហានិភ័យឥណទានប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦,

២០១៧, និង ២០១៨

❖ លទ្ធផលបញ្ជេញឥណទាន និងហានិភ័យសរុប

ដោយយោងទៅតាមរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំនៃ ការបញ្ជេញឥណទានរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឥណទានត្រូវបានវិភាគដូចខាងក្រោម៖

តារាងទី២ ៖ លទ្ធផលនៃសមតុល្យឥណទាន និងអត្រាហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨

ឆ្នាំ	២០១៦	២០១៧	២០១៨
សមតុល្យឥណទានសរុប(ប្រាក់ដើម) គិតជាដុល្លារ	៥៩,៥៧៧,១១៩	៥៥,៩៥១,៩៥៧	៥១,៦៧៨,២៨៣
សមតុល្យឥណទានខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា គិតជាដុល្លារ	១,៦៤០,៧៩៥	១,៩៣១,៩៦១	៣៥៩,២៤៤

អត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យ (PAR%)	២.៧៥%	៣.៤៥%	០.៧%
--------------------------------	-------	-------	------

ប្រភព៖ របាយការណ៍ឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៨)

តារាងទី៣ ៖ បំណុលសរុប និងអត្រាបំណុលរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨

ឆ្នាំ	២០១៦	២០១៧	២០១៨
សរុបបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីក្នុងគ្រា (USD)	៦៥.៨៧	១,៣៧០,១៥៦.១៧	៨៥៨,២៨៣.២៤
ប្រមូលបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីក្នុងគ្រា (USD)	៥,២៦៧.៨៨	៥,២១០	២១៦,១៣៥.៦៦
អត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជី(%)	០%	២.៤៤%	១.២៤%

ប្រភព៖ របាយការណ៍ឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៨)

៣.១.១២. លទ្ធផលបញ្ជេញឥណទាន និងហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យម ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦, ២០១៧, និង ២០១៨

❖ លទ្ធផលបញ្ជេញឥណទាន និងហានិភ័យខ្នាតមធ្យមសរុប

ដោយយោងទៅតាមរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំនៃការបញ្ជេញឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឥណទានត្រូវបានវិភាគដូចខាងក្រោម៖

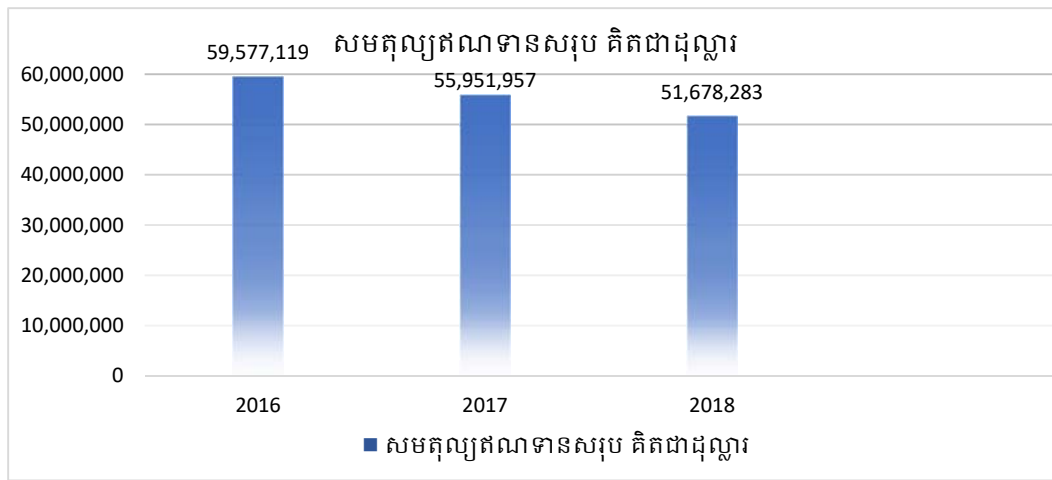
តារាងទី៤ ៖ លទ្ធផលនៃសមតុល្យឥណទានខ្នាតមធ្យម និងអត្រាហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យមរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨

ឆ្នាំ	២០១៦	២០១៧	២០១៨
សមតុល្យឥណទានសរុប (ប្រាក់ដើម) គិតជាដុល្លារ	៥៩,៥៧៧,១១៩	៥៥,៩៥១,៩៥៧	៥១,៦៧៨,២៨៣
សមតុល្យឥណទានខកខានមិនបានសង គិតជាដុល្លារ	៣១៧,៨៣៨.៧០	៧០២,៨៥៣.៧៤	១៦៥,៧១១.៧៥

អត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យ (PAR%)	០.៥៣%	១.២៦%	០.៣២%
--------------------------------	-------	-------	-------

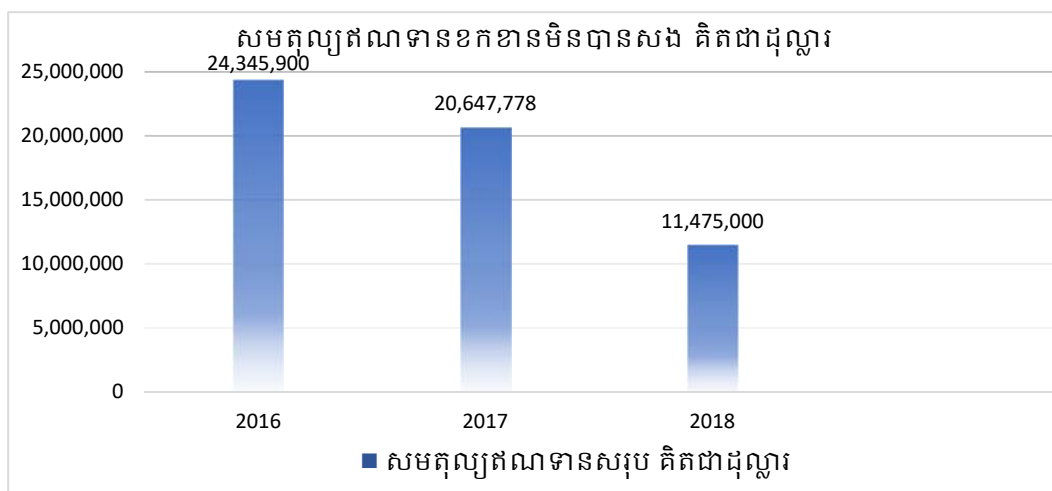
ប្រភព ៖ របាយការណ៍ឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៨)

ដ្យាក្រាមទី១ ៖ បង្ហាញពីទំហំឥណទានសរុបប្រចាំឆ្នាំពី ២០១៦ ដល់ ២០១៨ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

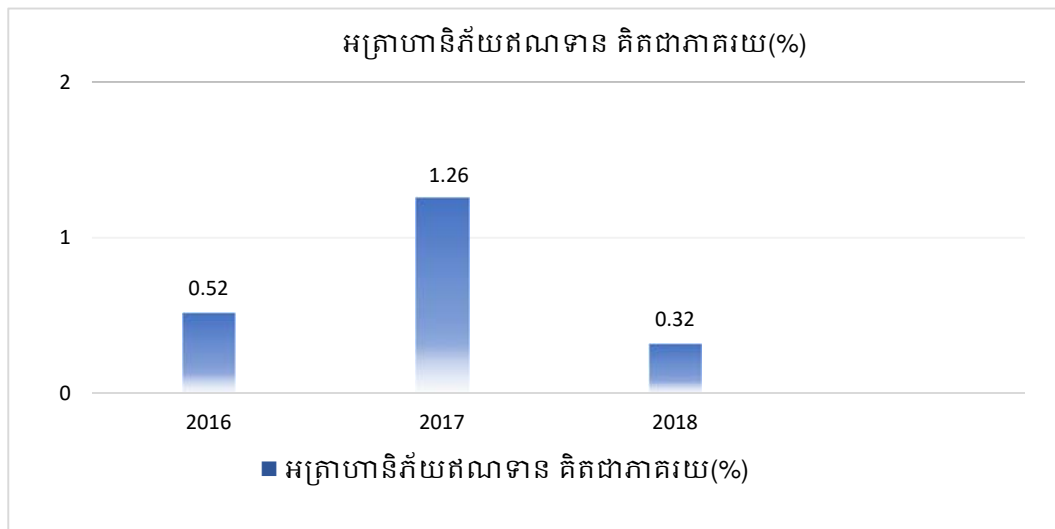
យោងតាមតារាងទី៨ និងដ្យាក្រាមទី១ ខាងលើបានបង្ហាញថា ឥណទានសរុបរបស់ធនាគារក៏មានការថយចុះជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ឆ្នាំ២០១៧ មានការថយចុះ ៣,៦២៥,១២២ និងឆ្នាំ២០១៨ ៧,៨៩៨,៨៣៦ បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ។

ដ្យាក្រាមទី២ ៖ សមតុល្យឥណទានខកខានសងសម្រាប់ឆ្នាំពី ២០១៦ ដល់ ២០១៨ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

យោងតាមតារាងទី៤ និងដ្យាក្រាមទី២ ខាងលើបានបង្ហាញថា ឥណទានខ្នាតមធ្យមមានការខកខានមិនបានសងមានការកើនឡើងខ្លាំងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ចំពោះនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨ មានការថយចុះមូលហេតុ ដែលឥណទានខកខានមិនបានសងច្រើនដោយសារតែអតិថិជនមួយចំនួន ការប្រកបអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់មានការធ្លាក់ចុះ មិនទទួលបានប្រាក់ចំណេញ ឬឈានទៅដល់ការក្ស័យធន ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការខកខានមិនបានសង ហើយម្យ៉ាងទៀតក៏មានអតិថិជនមួយចំនួនទៀតដែលមានលទ្ធភាពសងតែមិនព្រមសងមានចេតនាមិនសងប្រាក់។

ដ្យាក្រាមទី៣ ៖ អត្រាហានិភ័យឥណទានពីឆ្នាំពី ២០១៦ ដល់ ២០១៨ របស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ

យោងតាមតារាងទី៤ និងដ្យាក្រាមទី៣ ខាងលើបានបង្ហាញថា នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ អត្រាហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យមមានការកើតឡើង ០.៧៤% បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០១៦ តែចំពោះឆ្នាំ ២០១៨ មានការថយចុះ ០.៩៤% បើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៧។ ទោះបីជាមានការថយចុះនូវអត្រាហានិភ័យក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែចំពោះទំហំឥណទានក៏មានទំហំខុសគ្នា នេះជាសញ្ញាណមួយដែលបញ្ជាក់ថាហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ មានការប្រែប្រួល ស្រមតាមទំហំឥណទាន។ ស្របតាមការបកស្រាយពីលោកប្រធានភ្នាក់ងារឥណទានសាខាដូនពេញ លោកគ្រូ ផុន ស៊ីឌីន បានឲ្យដឹងថា ការកើនឡើងនៃហានិភ័យទាំងនោះ គឺកើតឡើងពីបញ្ហារបស់អតិថិជនផ្ទាល់មានដូចជាមុខរបរដួលរលំ ឬអាជីវកម្មក្ស័យធន អតិថិជនខ្លះជួបគ្រោះថ្នាក់ចៃដន្យ និងជាពិសេសអតិថិជនគេចវេសមិនព្រមសងជាដើម។ ដោយសារតែបញ្ហាទាំងនេះហើយទើបធ្វើឲ្យធនាគារមានអត្រា

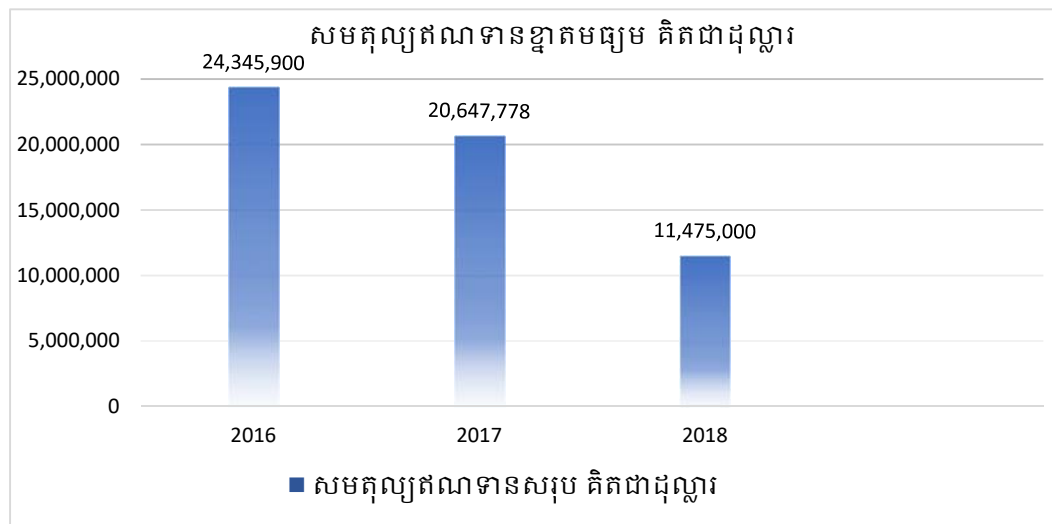
ហានិភ័យខ្ពស់តែយ៉ាងណាក៏ដោយក៏ធនាគារ នៅមានការយុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធីសាស្ត្ររឹតបន្តឹង ចំពោះអតិថិជន និងណែនាំអំពីការដាក់វិន័យចំពោះការខកខាតសងបំណុលត្រឡប់មកវិញ ដូច្នេះហើយទើបឆ្នាំ២០១៨មានការថយចុះយ៉ាងខ្លាំង ស្ថិតនៅក្នុងកម្រិត ០% ដែលចាត់ទុកថា ការអនុវត្តបានល្អ។

តារាងទី៥ ៖ បំណុល និងអត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីរបស់ឥណទានខ្នាតមធ្យមរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨

ឆ្នាំ	២០១៦	២០១៧	២០១៨
សមតុល្យឥណទានខ្នាត មធ្យម គិតជាដុល្លារ	២៤,៣៤៥,៩០០	២០,៦៤៧,៧៧៨	១១,៤៧៥,០០០
ប្រមូលបំណុលលុបចេញពី បញ្ជីក្នុងគ្រា (USD)	០	០	១៣,២០០
សរុបបំណុលលុបចេញពីបញ្ជី ក្នុងគ្រា (USD)	០	១,២៤០,០០០	១៤៤,៧២២.២១
អត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជី (%)	០%	២.២២%	០.៣៦%

ប្រភព៖ របាយការណ៍ឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨ (ឧបសម្ព័ន្ធទី)

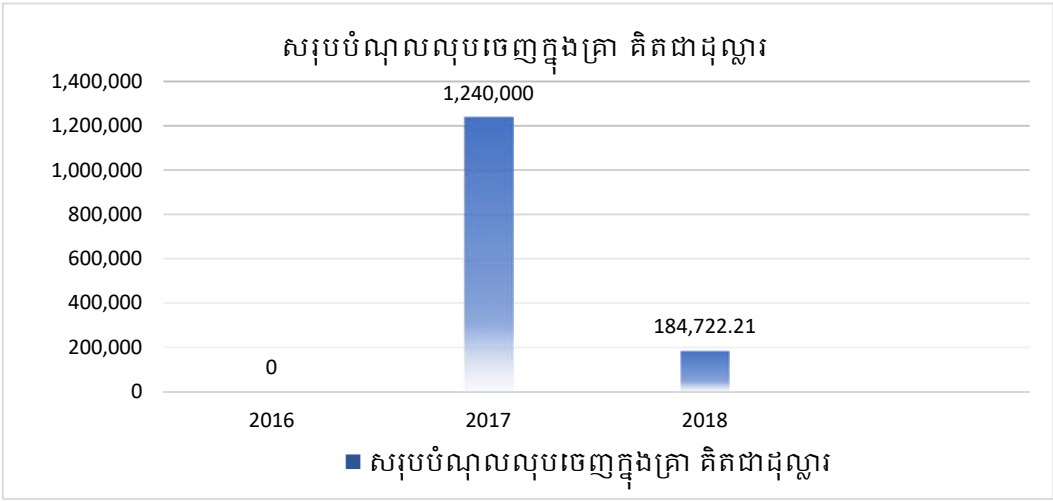
ដ្យាក្រាមទី៤ ៖ បង្ហាញពីសមតុល្យឥណទានខ្នាតមធ្យមប្រចាំឆ្នាំពី ២០១៦ ដល់ ២០១៨ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ

យោងតាមតារាងទី៥ និងដ្យាក្រាមទី៤ ខាងលើបានបង្ហាញថា ឥណទានខ្នាតមធ្យមដែលត្រូវបានបញ្ចេញមានការថយចុះជាលំដាប់បើគិតពីឆ្នាំ២០១៧ទៅ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ការផ្តល់ឥណទានមានចំនួនទឹកប្រាក់ ២៤,៣៤៥,៩០០ ដុល្លារអាមេរិក ហើយមានអតិថិជន ១៤២ នាក់។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ការផ្តល់ឥណទានមានទឹកប្រាក់ ២០,៦៤៧,៧៧៨ ដុល្លារអាមេរិក ហើយមានអតិថិជន ១១១ នាក់។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ការផ្តល់ឥណទានមានទឹកប្រាក់ ១១,៤៧៥,០០០ ដុល្លារអាមេរិកមានចំនួនអតិថិជន ១១០ នាក់។

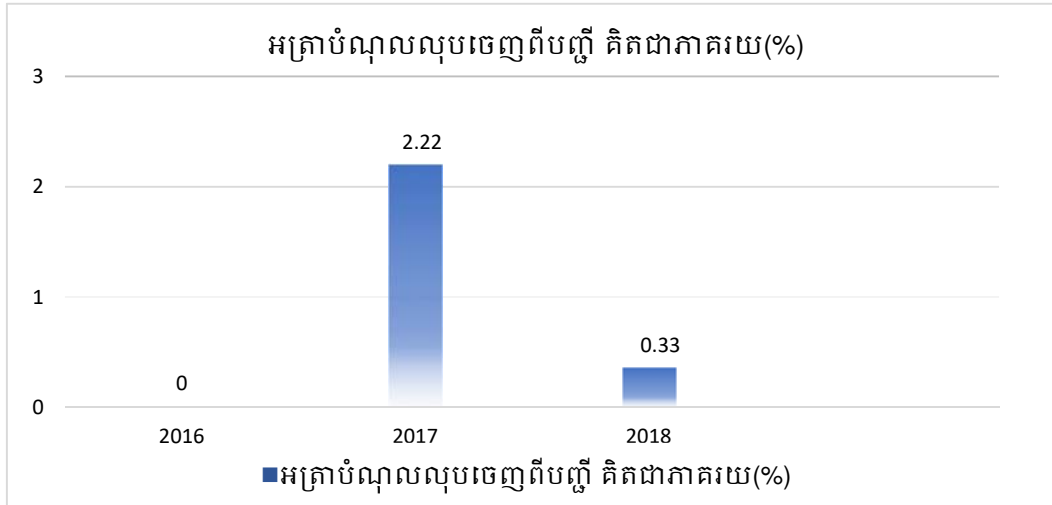
មូលហេតុដែលការផ្តល់ឥណទានមានការថយចុះពីឆ្នាំ២០១៧, ២០១៨ បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ដោយសារតែធនាគារ អេស៊ីលីដា បានតម្លើងអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ជាងមុន (០.៨%, ០.៩% ឬទាបជាងនេះកើនដល់ ១.១%, ១.២% ឬឡើងជាងនេះ) ហើយនឹងដោយសារតែអតិថិជនមានការសងយឺតយ៉ាវច្រើន ដូច្នេះហើយធនាគារក៏មានការសម្រិតសម្រាំងចំពោះអតិថិជនដែលល្អៗក្នុងការផ្តល់ឥណទាន ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការធ្លាក់ចុះក្នុងការបញ្ចេញឥណទាន ។

ដ្យាក្រាមទី៥ ៖ បង្ហាញពីបំណុលលុបចេញក្នុងគ្រាសរុបប្រចាំឆ្នាំពី ២០១៦ ដល់ ២០១៨ របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

យោងតាមតារាងទី៥ និងដ្យាក្រាមទី៥ ខាងលើបានបង្ហាញថា បំណុលលុបចេញពីបញ្ជីក្នុងគ្រាសរុបឥណទានខ្នាតមធ្យមក្នុង ឆ្នាំ២០១៦ មិនមានការលុបចេញទេ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ២០១៧ មានការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨ និង ២០១៦។ ការកើនឡើងនៅឆ្នាំ២០១៧ ដោយសារអតិថិជនខកខានមិនបានបំណុលច្រើន គួបផ្សំជាមួយនឹងបញ្ហាជាច្រើនរបស់អតិថិជនដែលមានលទ្ធភាពសងត្រឡប់មកវិញ ជាពិសេសអតិថិជនដែលមានចេតនាមិនសងបំណុលតែម្តង ទើបធ្វើឲ្យបំណុលរបស់ធនាគារមានការកើនឡើងនៅឆ្នាំ២០១៧ ប៉ុន្តែចំពោះឆ្នាំ២០១៨ បានថយចុះយ៉ាងខ្លាំងបើធៀប និងឆ្នាំ២០១៧។

ដ្យាក្រាមទី៦៖ អត្រាបំណុលសរុបលុបចេញពីបញ្ជី ពីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨ របស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ

យោងតាមតារាងទី៥ និងដ្យាក្រាមទី៦ ខាងលើបានបង្ហាញថា អត្រាបំណុលសរុបលុបចេញពីបញ្ជីរបស់ឥណទានខ្នាតមធ្យមរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី នៅឆ្នាំ២០១៦ មានអត្រា០% ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ២០១៧ មានការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ ២០១៨ មានការថយចុះ ១.៨៩% បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧។ លទ្ធផលនេះមានន័យថា ចំពោះឆ្នាំ២០១៦ ធនាគារមានការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបានល្អដែលធ្វើឲ្យមិនមានការលុបចេញពីបញ្ជី(០%) ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ២០១៧ មានការកើនឡើងខ្លាំងមានន័យថាការអនុវត្តមិនបានល្អក្នុងការទារបំណុលដែលមានបញ្ហា ហើយមូលហេតុគឺបណ្តាលមកពីអតិថិជនមិនព្រមសង ដោយឡែកចំពោះឆ្នាំ២០១៨ មានការថយចុះដោយសារតែធនាគារមានយុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធីសាស្ត្រច្បាស់លាស់ក្នុងការប្រមូលបំណុលដែលមានបញ្ហានោះបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧។

៣.២. ការពិភាក្សា

ក្រោយពីបានទទួលការអនុញ្ញាតិឲ្យយើងក្រុមខ្ញុំចុះកម្មសិក្សានៅធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ដើម្បីធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន(ខ្នាតមធ្យម)” រួចមកក្រុមយើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា ការរៀបចំទៅលើការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាននេះបានដំណើរការទៅយ៉ាងល្អប្រសើរ ក៏ប៉ុន្តែទោះបីជាការគ្រប់គ្រងហានិភ័យមានដំណើរការទៅយ៉ាងល្អប្រសើរយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ធនាគារនៅតែមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដែលគួរឲ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ។

ហេតុដូចនេះហើយ បន្ទាប់ពីក្រុមយើងខ្ញុំបានចុះធ្វើកម្មសិក្សា នៅធនាគាររួចមក ក្រុមយើងខ្ញុំបានលើកយកចំណុចដែលខ្លះខាតទាំងនោះមកបង្ហាញនៅក្នុងចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ។

៣.២.១. ចំណុចខ្លាំងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

- ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ គឺជាសាខាមួយដែលធ្លាប់បានទទួលប័ណ្ណសរសើរពី សាខាកណ្តាល ថាជាសាខាដែលអាចរកចំណូលបានច្រើនជាងគេនៅឆ្នាំ២០១៦
- ទីតាំងប្រតិបត្តិការធំទូលាយ ដែលបង្កលក្ខណៈស្រួលដល់អតិថិជន
- សម្បូរទៅដោយបុគ្គលិកមានជំនាញ និងមានសមត្ថភាពពិតប្រាកដ ព្រមទាំងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងការទទួលខុសត្រូវល្អ
- រាល់ប្រភេទឥណទានទាំងអស់របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ សុទ្ធតែបានចែងពីគោលការណ៍ និងនីតិវិធីត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់
- ការផ្តល់នូវសេវាកម្ម និងផលិតផលឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ ជូនដល់អតិថិជនគឺមានច្រើនប្រភេទដែលងាយស្រួលដល់អតិថិជនក្នុងការជ្រើសរើសដើម្បីប្រើប្រាស់
- ចំពោះលទ្ធផល នៃការប្រមូលបំណុលឥណទានមកវិញរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ គឺមានរហូតដល់៩៩.៩%
- មានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបែបបច្ចេកវិទ្យាទំនើប
- គ្រប់ប្រភេទឥណទានដែលត្រូវផ្តល់ទៅឲ្យអតិថិជន និងទ្រព្យដាក់បញ្ចាំរបស់អតិថិជនសុទ្ធតែត្រូវបានឆ្លងកាត់គណៈកម្មការវាយតម្លៃជាមុន
- ការដោះស្រាយបំណុលធ្វើឡើងទៅតាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់
- មានដើមទុនច្រើនសម្រាប់បំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជន
- មានការរៀបចំនូវសំនុំឯកសារត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់តាមលំដាប់លំដោយ ធ្វើឲ្យមានភាពងាយស្រួលទាំងអតិថិជន និងភ្នាក់ងារឥណទាន
- ចំនួនអតិថិជនឥណទានមានកំណើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដែលអតិថិជនចាស់នៅតែបន្តប្រើប្រាស់ឥណទានរបស់ធនាគារដដែល
- ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវបានធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែម ឬធ្វើការណែនាំនៅពេលដែលគាត់មានកំហុសទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការឥណទាន

- មានការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងត្រឹមត្រូវពីសវនកម្មឯករាជ្យ និងចុះធ្វើការត្រួតពិនិត្យពីធនាគារជាតិ
- ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យអតិថិជនសងប្រាក់ត្រឡប់មកវិញតាមវិធីសាស្ត្រច្រើនរបៀប ដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់អតិថិជនទោះបីជា ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ មានចំណុចវិជ្ជមានជាច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅតែមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដែលត្រូវកែលម្អដូចខាងក្រោម។

៣.២.២. ចំណុចខ្សោយរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ

- អត្រាការប្រាក់មានកម្រិតខ្ពស់ជាងគេ បើធៀបជាមួយស្ថាប័នធនាគារមួយចំនួន
- ការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ភ្នាក់ងារឥណទាន គឺមិនត្រូវបានអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍ នីតិវិធីទាំងស្រុងនោះទេ មានភាពបត់បែនទៅតាមកាលៈទេសៈជាក់ស្តែង។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ ព្រមទាំងបានចុះធ្វើកម្មសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមស្តីអំពី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានខ្នាតមធ្យម របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ” យើងសង្កេតឃើញថា ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន ធនាគារបានប្រើប្រាស់គោលនយោបាយជាច្រើន ព្រមទាំងយកចិត្តទុកដាក់ចាប់តាំងពីដំណើរការផ្តល់ឥណទានដំបូង ដោយអ្នកខ្ចីត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌដែលធនាគារបានដាក់។ បន្ទាប់ពីបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌរួចរាល់ ធនាគារក៏មានវិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃឥណទាន ដើម្បីប្រាកដថាព័ត៌មានដែលទទួលបានគឺត្រឹមត្រូវ ដោយការចុះទៅសិក្សាដល់ទីលំនៅដ្ឋាន និងទឹកនៃឯកសារប្រកបអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន និងការផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយព័ត៌មានឥណទាននៃការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា មិនតែប៉ុណ្ណោះធនាគារក៏បានពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនក្នុង គោលបំណងកាត់បន្ថយហានិភ័យផ្សេងៗរបស់ខ្លួនឲ្យបានជាអតិបរមា។

ជាក់ស្តែងធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាជូនពេញ បានធ្វើការរៀបចំនូវសៀវភៅគោលការណ៍ និងនីតិវិធីផ្សេងៗដើម្បីជំរុញឲ្យបុគ្គលិករបស់ធនាគារផ្ទាល់បានយល់ និងបំពេញនូវតួនាទី ព្រមទាំងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អបំផុត។ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ គឺតម្រូវឲ្យមានការរៀបចំជាជំហានៗដែលមានការកំណត់នូវកត្តាដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យ (កត្តាធនាគារ កត្តាអតិថិជន និងកត្តាប្រធានសក្តិ) ដើម្បីជាបទពិសោធន៍ក្នុងការដោះស្រាយឥណទានមានបញ្ហានាពេលអនាគត។ ចំណែកឯការវាយតម្លៃហានិភ័យក៏ដូចជាការវាយតម្លៃឥណទានដែរ គឺអាស្រ័យលើការវាយតម្លៃរបស់ ៥C’s រួមមាន ៖ ចរិតលក្ខណៈ(Character) ដែលជាការពិនិត្យលើភាពទៀងត្រង់ និងឆន្ទៈសង់បំណុល សមត្ថភាព (Capacity) ដែលសំដៅលើលទ្ធភាពក្នុងការសងព្រមទាំងប្រវត្តិឥណទានរបស់អតិថិជន មូលធន (Capital) បង្ហាញពីចំណុចនៃកម្រិតទ្រព្យប្រុងឬទ្រព្យដាក់ធានា ទ្រព្យបញ្ចាំ (Collateral) បង្ហាញពីការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានា គឺដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពឥណទាននឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃជាក់ស្តែង ហើយត្រូវមើលលើប្រភពទ្រព្យដែលដាក់ធានា ទីតាំងគុណភាព និងភាពជាម្ចាស់លើទ្រព្យតម្កល់ធានា និង លក្ខខណ្ឌ (Conditional) សំដៅលើការទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ច និងការងាររបស់អ្នកខ្ចី។ ធនាគារក៏បន្ថែមនៅ

ការវាយតម្លៃលើ៤R's ទៀតគឺ Right Person សំដៅលើការផ្តល់ឥណទានចំអ្នកដែលមានប្រវត្តិ ល្អ មានលទ្ធភាពសង រួមមានអ្នកខ្ចីនិងអ្នកធានាផងដែរ Right Business សំដៅលើមុខរបរស្រប ច្បាប់ និងជំនាញរបស់អ្នកខ្ចី Right Amount សំដៅលើចំនួនឥណទានដែលបានផ្តល់សម និង សមត្ថភាពសងមិនលើសពីតម្រូវការ Right Time សំដៅលើពេលវេលា និងរយៈពេលដែលផ្តល់ ឲ្យសម្រាប់ការសងត្រលប់មកវិញនៃឥណទានមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ។

ចំណែកការសងត្រឡប់នៃបំណុល ធនាគារបានអនុវត្ត និងមិនអនុវត្ត គឺអាស្រ័យលើការ ចរចារវាងអតិថិជន និងធនាគារ ម្យ៉ាងទៀតការដោះស្រាយបំណុលមានបញ្ហា ឬការខកខានសង របស់អតិថិជន ធនាគារមានវិធានការដូចមាននៅក្នុងទ្រឹស្តី គឺការចរចា និងផ្លូវច្បាប់។ ដូចនេះបើ យើងក្រឡេកទៅមើលឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីជាពិតជាមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ទោះជាឆ្នាំ២០១៧ មានការកើតឡើងខ្ពស់ក៏ដោយ បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ប៉ុន្តែឆ្នាំ២០១៨ មានការថយចុះជាគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ ថ្វីត្បិតតែឆ្នាំ២០១៧ មានការប្រមូលឥណទានមានការអាក់អន់ និងមានបញ្ហាច្រើនក៏ពិតមែន តែមិនមែនបណ្តាល មកពីធនាគារតែម្ខាងនោះឡើយ ក៏មានកត្តាអតិថិជនផងដែរ។ ដោយសារតែកត្តានេះហើយធ្វើ ឲ្យធនាគារកាន់តែពង្រឹង និងយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងទៅលើគ្រប់នីតិវិធីទាំងអស់ ជាពិសេស ធនាគារបានប្រកាន់ភ្ជាប់នូវគោលជំហរ ៤ ជំហានក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យដូចជា ការស្វែង យល់អត្តសញ្ញាណនៃហានិភ័យឥណទាន ការវាស់វែងហានិភ័យឥណទាន ការត្រួតពិនិត្យ ហានិភ័យឥណទាន ការតាមដានហានិភ័យ នេះជាហេតុនាំឲ្យឆ្នាំ២០១៨ មានការថយចុះ ហានិភ័យ រហូតដល់កម្រិត ០% ដល់ ១%អាចចាត់ទុកថា ការអនុវត្តបានល្អ។

សរុបសេចក្តីមក ទោះជាការគ្រប់គ្រងហានិភ័យរបស់ធនាគារមានការឡើងចុះក៏ដោយ ក៏មិនមែនជាបញ្ហាចោទចំពោះធនាគារដែរ វាគឺជាចំណុចមួយដែលធ្វើឲ្យធនាគារបានដឹងពីការ ធ្វេសប្រហែសរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវរកវិធីសាស្ត្របែបណាដើម្បីដោះស្រាយទាំងអស់នោះ។ ការ ទទួលស្គាល់ការធ្វេសប្រហែស គឺជាកត្តានាំឲ្យឈានទៅរកភាពជោគជ័យ ដូចសុភាសិតមួយ បានចែងថា “បរាជ័យថ្ងៃនេះ ជោគជ័យថ្ងៃបន្ទាប់” ។ មូលហេតុនេះហើយ ដែលបានចូលរួម ចំណែកធ្វើឲ្យការបញ្ចេញឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីជា ភិអិលស៊ី កាន់តែមានភាពសុក្រិត និងមានហានិភ័យ ទាបដែលនេះជាចំណែកមួយជួយធ្វើឲ្យធនាគារ អេស៊ីលីជា ភិអិលស៊ី ទទួល បានជោគជ័យច្រើនក្នុងប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន និងទទួលបានការគាំទ្រ និងទុកចិត្តពីសំណាក់ អតិថិជនទូទាំងប្រទេស។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

យោងតាមការវិភាគពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ រួចមកយើងសង្កេតឃើញថា ធនាគារ អេស៊ីលីដា មានចំណុចខ្លាំងជាច្រើនតែ យ៉ាងណាក៏ដោយក៏នៅមានចំណុចខ្សោយមួយចំនួនដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ដូចនេះដើម្បីចូល រួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ និងកែលម្អ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាដូនពេញ ឲ្យកាន់តែមាន លក្ខណៈល្អប្រសើរឡើង ក្រុមយើងខ្ញុំសូមចូលរួមយោបល់ខ្លះៗដូចខាងក្រោម៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គួរតែកំណត់ទៅលើអត្រាការប្រាក់ឲ្យមានភាពប្រហាក់ ប្រហែលទៅនឹងធនាគារពាណិជ្ជដទៃទៀត
- មន្ត្រីឥណទានគួរតែអនុវត្តឲ្យបានហ្មត់ចត់ទៅតាមនីតិវិធី និងគោលការណ៍ប្រតិបត្តិការ ឥណទាន ដើម្បីកាត់បន្ថយនូវបណ្តាហានិភ័យដែលអាចនឹងកើតមានឡើង
- អ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកឥណទានគួរតែបន្ថែមការយកចិត្តទុកដាក់ ការត្រួតពិនិត្យ និងធ្វើការ តាមដានកិច្ចការងាររបស់មន្ត្រីឥណទានឲ្យបានហ្មត់ចត់
- មិនគួរពឹងផ្អែកលើវត្តធានា និងមន្ត្រីឥណទានខ្លាំងពេក។

សរុបសេចក្តីមក បើទោះបីជាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានចំណុចខ្លះខាតក៏ដោយ ក៏ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី នៅតែជាធនាគារមួយដែលឈានមុខគេ និងឆាប់រហ័សក្នុងការ ផ្តល់ឥណទានទៅឲ្យអតិថិជននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ឯកសារយោង

- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា, ២០០១, “ប្រកាសស្តីពីចំណាត់ថ្នាក់ និង សំវិធានធនលើឥណទានអនុវត្តន៍ចំពោះធនាគារឯកទេសឥណទានជនបទ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ”
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី, ២០១៥, គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការណ៍ឥណទានខ្នាតមធ្យម
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី, ២០១៥, យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបំណុលមានបញ្ហា
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី, ២០១៦, របាយការណ៍ឥណទានប្រចាំឆ្នាំ
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី, ២០១៧, របាយការណ៍ឥណទានប្រចាំឆ្នាំ
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី, ២០១៨, របាយការណ៍ឥណទានប្រចាំឆ្នាំ
- សួន ចំរើន, ២០១៣, រូបិយវត្ថុ និង ធនាគារ
- សួន ចំរើន, ២០១៥, ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ
- ឈាង ម៉េងហៀក, ២០១៣, ការគ្រប់គ្រងឥណទាន
- ឈាង ហ៊ុយ, ២០១៦-២០១៧, លំនាំដើមឥណទាន
- ជូ ហុក, ២០១១, រូបិយវត្ថុ និងធនាគារ
- <https://www.acledabank.com.kh/kh/eng>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Bank>
- <https://www.facebook.com/Khemsarithedu/posts>
- <https://khemsarith.wordpress.com/2016/10/04>
- <http://accountingfinanceknowledge.blogspot.com/2017/08/credit-management.html>
- <https://www.facebook.com/Khemsarithedu/posts>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Bank#Capital_and_risk

ശൈലി

ជំពូកទី១
រំលឹកប្រវត្តិសាស្ត្រ

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់

បណ្តាសាស្ត្រ អេស៊ីយ៉ា

ភីអិលស៊ី សាខា

ដូនពេញ

ជំពូកទី៣

ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

កំណែទម្រង់របស់យុវជន

អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

សាខាជួនពេញ

ඛනිත සාහසරිය

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

បេណាសម្ព័ន្ធនៃកាន

គ្រប់គ្រងបេសធនាគារ

អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

សាខាជួនពេញ

**ឧបសម្ព័ន្ធទី២
ក្រុមសម្ព័ន្ធសង**

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣
កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់

**အပမာဏမရှိဘဲ
ကျေးဇူးတင်စွာ**

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥
ពាក្យស្នើសុំឥណទាន

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦

កិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ុំប៉ុំតែក

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧
កំណត់ហេតុវាយ
តម្លៃទ្រព្យជាក់លាក់

**ឧបសម្ព័ន្ធទី៨
ទិន្នន័យនៃរបាយ
ការណ៍ឥណទានប្រចាំ
ឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨**

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧

ក្រុមសំណួរ